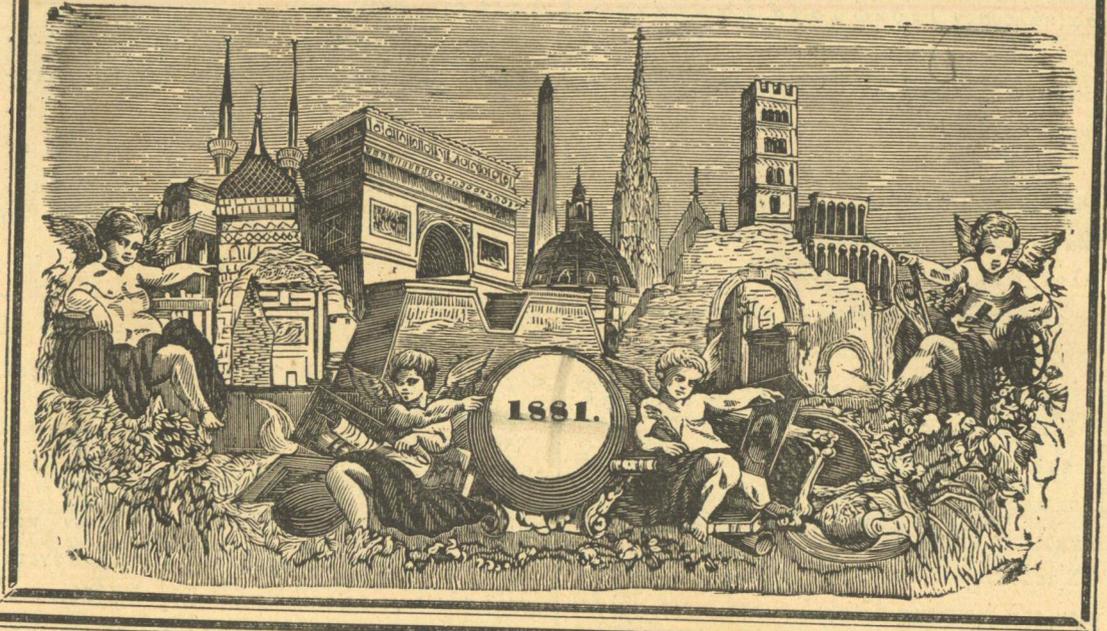

ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1881.

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΤΕΥΧΟΣ ΚΖ'.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΗΛΙΩΝ.

Υψούμενοι κατὰ διάνοιαν ἐπὶ τῶν ὑπερφῶν τῆς κτίσεως καθορώμεν τὸ στερέωμα. Ἡ ἔκτενης τροχιά τῆς γῆς ἀναπτύσσεται ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν ἐν τῇ ἀθύσσει. Ὁ ἥλιος ἀνεπαρκῆς πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἀχανοῦς κενοῦ, μόλις ἐπιχέει φωτεινὸν τι διάγραμμα ἐπὶ τοῦ ζοφεροῦ χάους, ἔνθα πλήθουσιν ἀστέρες εἰς ἀλληλενδέτους νόμους ὑπέικοντες.

Ἄλλ' ἡ ὄρασις διαπερρᾷ τὴν σωρείαν ταύτην τῶν ἀπειραρίθμων φαινῶν σωμάτων, τὴν ἐπὶ τοῦ στερεώματος τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα περιορίζουσαν, ὃ δὲ νοῦς, ἐπόμενος τοῖς νόμοις τῆς βαρύτητος, ἄπτεται καὶ τῶν ἐλαχίστων λευκωμάτων ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῶν οὐρανῶν, ἄπερ συνεργεῖα τῶν ὀφθαλμῶν, ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀνθρώπινον αἴσθησιν.

Διὰ τῶν μέσων τούτων ὁ θνητὸς παρατηρεῖ, ἐξετάζει καὶ ὑπολογίζει, καὶ ὁδηγὸν ἔχων τὴν ἐξ ἀναλογίας ἐπαγωγὴν, ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τῆς ἀν-

θρωπίνου σοφίας, καὶ πορίζεται νόμους ἐπὶ τῶν ὀρατῶν, εἰκασίας ἐπὶ τῶν ἀοράτων.

Οὕτω διανοούμενοι συμπεραίνομεν ὅτι οἱ ἀστέρες, καίτοι διάφοροι ὡς πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀποστάσεις καὶ μετὰ τοῦ ἡλίου σχέσεις αὐτῶν, ὑπάρχουσιν ὁμοφυεῖς. Ἐπίσης συνάγομεν ὅτι οἱ ἀστέρες οὗτοι εἰσὶ πολυαριθμότεροι τῶν ὀρατῶν, κατὰ τὸ ἡλιακὸν ἡμῶν σύστημα.

Ἐκ τῶν προλεγομένων τούτων ἀφικνούμεθα εἰς ζήτημα λίαν σπουδαῖον παρὰ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον.

Τοῦτο δ' ἔστι περὶ πιθανῆς ἀνακαλύψεως ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΗΛΙΟΥ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐκ Δοπάρτ τῆς Λιθωνίας καθηγητοῦ Μάεδλερ, βασιζομένου ἐπὶ τῆς συγκρίσεως τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν διευθύνσεων τῶν ἀστέρων, κατὰ διαφόρους τοῦ στερεώματος θέσεις, ὡς πρὸς τὰς πεπερασμένας παραλλάξεις καὶ τὴν θεωρίαν τῆς παγκοσμίου ἑλξεως καὶ ὤσεως.

Ὁ καθηγητὴς Μάεδλερ εικάζει ὅτι αἱ Πλειάδες εἰσὶν ὁ κεντρικὸς ἀστερισμὸς τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Γαλαξίου καὶ ἀπάντων τῶν φαινῶν σωμάτων, ἀνεξαρτήτως δὲ τῶν ἀπωτάτων ἀστέρων τῶν

ἀποτελούντων τὰς ἀμυδράς ἐκείνας ομάδας ἀστίνων καλούμεν λευκώματα ἢ γαλακτώματα. Ἐπὶ δὲ τοῦ κεντρικοῦ τούτου ἀστερισμοῦ βασιζόμενος, θεωρεῖ κέντρον βαρύτητος τὴν Ἀλκυόνην, κατέχουσαν ὡς ἔγγυστα τὴν θέσιν ταύτην, καὶ ἐπομένως ὡς ἐπιδεκτικὴν τοῦ ὀνόματος ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ.

Βάσιν λαβὼν ὁ Μάεδλερ τὰς παραλλόξεις τοῦ Κύκλου (64), ἐξετίμησε κατὰ προσέγγισιν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἄνω κεντρικοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ πλανητικοῦ ἢ ἡλιακοῦ συστήματος, καὶ συνάγει ἐξ ἐπαγωγῆς, ὅτι ἡ Ἀλκυόνη ἀπέχει ἀπ' ἡμῶν 34 ἑκατομμυριάκις ὅσον ἡ γῆ ἀπέχει τοῦ ἡλίου· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κεντρικοῦ ἡλίου δαπανᾷ ὑπὲρ τοῦ πέντε αἰῶνας μέχρις ὅτου ἀφίχθῃ πρὸς ἡμᾶς· ὅτι ὁ ὄγκος τοῦ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΗΛΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 117 ἑκατομμυριάκις τὸν ὄγκον τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος, καὶ ὅτι ὁ κεντρικὸς ἥλιος δαπανᾷ περίπου 18 ἑκατομμύρια ἑνιαυτῶν ὅπως διατρέξῃ τὴν ἀπέραντον αὐτοῦ τροχίαν, καίτοι ἔχων ταχύτητα ὀκτὼ γεωγραφικῶν μιλίων κατὰ δευτερόλεπτον.

Ἐν γένει δὲ συμπεραίνει ὁ Μάεδλερ, σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπωτάτων λευκωμάτων, τὰ ἑξῆς:

α.) Ὅτι τὸ κέντρον τοῦ στερεώματος ἐμφανίζεται διὰ πολυάστρου τινος ομάδος, περιεχούσης μέγαν ἀριθμὸν οὐρανίων ἀτόμων, καὶ ὅτι ἡ ὁμάς αὕτη ἐστὶν ὁ ἀστερισμὸς ὁ καλούμενος Πλειάδες.

β.) Ὅτι κύκλῳ τοῦ κέντρου τούτου ὑπάρχει ζώνη τις, ἐνδεεστέρα τῶν Πλειάδων κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀστέρων.

γ.) Ὅτι πέριξ τῆς ζώνης ταύτης ἐκτείνεται εὐρεία, πολυάστρος καὶ κυκλικὴ στρωμνὴ.

δ.) Ὅτι ἡ στρωμνὴ αὕτη περιβάλλεται ὑπὸ ἐτέρας ζώνης ἑλασσον πολυάστρου.

ε.) Ὅτι καὶ ἡ ζώνη αὕτη περικυκλοῦται ὑπὸ ἀστερόεντος χώρου, ὑφισταμένου, ὡς εἶκε, παρομοίας ἀλλοιώσεις.

στ.) Ὅτι τὰ δύο ἀπώτατα δακτύλια τὰ ἀποτελοῦντα τὰ ἔπακρα τοῦ Γαλαξίου, καὶ τὰ ὡς ἐκ τοῦ ἀπέριου τῆς ἀποστάσεως συγγεόμενα ἀλλήλοις, κατὰ τὴν ἡμετέραν ὄρασιν, εἰσὶν τὰ περιόριζοντα τὸ σύμπαν τοῦ συστήματος τοῦ ΚΕΝ-

ΤΡΙΚΟΥ ΗΛΙΟΥ. (Ἴδε τὸ ἐν τῷ σχεδίῳ ἀπεικωνισμα σελ. 829).

Πάντες σχεδὸν οἱ ἐν τῷ οὐρανίῳ θόλῳ ἔσπαρμένοι ἀστέρες εἰσὶν ἥλιοι, τῆς αὐτῆς τῷ ἡμετέρῳ Ἠλίῳ ἢ καὶ διαφόρου φύσεως, καὶ μικρότεροι ἢ καὶ ὀγκωδέστεροι αὐτοῦ· φαίνονται δὲ ὡς σμικραὶ φλογίδες, καθότι ἀπέχουσιν ἀπ' ἡμῶν καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀκατάλογιστον ἀπόστασιν. Ὁ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐγνωσμένος ὡς ὁ πλησιέστερος ἡμῖν ἀπλανὴς ἀστὴρ (ὁ εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ ἐτέρου ἡμισφαιρίου ὁρατός Α τοῦ κενταύρου) ἀπέχει τοῦ Ἠλίου 200,000 φορὰς πλειότερον, παρ' ὅσον ἡ Γῆ.

Σύμπασα ἡ σωρεία τῶν ἀτάκτως, κατὰ τὸ φαινόμενον, τεταγμένων τούτων λαμπτήρων, ὡς καὶ πληθὺς ἐτέρων διὰ τηλεσκοπίου μόνον προσιτῶν τῇ ἀνθρωπίνῃ αἰσθήσει, περιλαμβάνεται ἐντὸς τῆς εὐρείας ἐκείνης ζώνης, τὴν ὁποίαν ἐν νυκτὶ ἀσελήνῃ διακρίνομεν εὐχερῶς, καὶ ἣτις φαίνεται περιβάλλουσα ὡς κροτὸς φαεινὸς τὸν οὐράνιον θόλον. Ἡ φωτεινὴ αὕτη ζώνη διὰ τὴν συγκεχυμένην καὶ γαλακτοειδῆ πολλαχῶς ἀνταυγείαν τῆς ἐκλήθη Γαλαξίας, ἀπ' αὐτῆς δὲ τῆς ἀρχαιότητος ἦν γνωστὴ ὡς συμπίλησις καὶ συναυγασμὸς ἀπειραρίθμων ἀστέρων.

Ἡ γιγαντώδης αὕτη ἀστρῶα συσσώρευσις διὰ τῶν ἀκριβεστάτων ὑπολογισμῶν τῆς νεωτέρας Ἐπιστήμης εὐρέθη περιλαμβάνουσα περὶ τὰ 50 ἑκατομμύρια ἡλίων, ὧν εἰς ἐστὶ καὶ ὁ ἡμέτερος, αὐτόχρομα κόκκος ἀφανὴς ἐν μέσῳ ὠκεανοῦ ἐξ ἄμμου. Φωτομετρικαὶ δὲ τινες παρατηρήσεις, ὑπὸ τῶν διασημοτέρων οὐρανοσκόπων γενόμεναι, ἤγαγον ἡμᾶς εἰς τὰ ἑξῆς καταπληκτικὰ συμπεράσματα ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις τῆς εὐρείας ταύτης ἡλιακῆς συστάδος:

Ὅτι τὸ μὲν πλάτος αὐτῆς κατὰ μέσον ὄρον εἶνε 80—100, τὸ δὲ μῆκος πέντε χιλιάδας περίπου φορὰς μεγαλύτερον τῆς ἀπ' ἡμῶν ἀποστάσεως τοῦ πλησιέστερου τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων. Ἄν λάβῃ τις ἤδη ὑπ' ὄψιν τὴν ἐξαισίαν ἀπόστασιν τοῦ ἡμετέρου κόσμου ἀπὸ τοῦ γείτονος τούτου τῶν ἡλίων, ἀπόστασιν, τὴν ὁποίαν ἴνα διατρέξῃ τὸ ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα ἑκατομμύρια ὄργυιων ἀνά πᾶν δευτερόλεπτον διανύον φῶς δαπανᾷ τεσσάρων περίπου ἐτῶν χρονικὸν διάστημα, καταγ-

τᾶ εἰς τὸ ἐκπληκτικὸν συμπέρασμα, ὅτι ἀπαιτοῦνται τέσσαρες μὲν αἰῶνες ὅπως ἡ αὐτὴ θαυματουργὸς δύναμις διατρέξῃ τὸν Γαλαξίαν κατὰ πλάτος, πλείονα δὲ τῶν δέκα πεντακισχιλίων ἐτῶν, ὅπως διατρέξῃ αὐτὸν κατὰ μῆκος!

Ἡ ἀνεξάντλητος καὶ παντοδύναμος δημιουργικὴ δύναμις, ἢ τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον Σύμπαν διακοσμήσασα, ἐφύτευσε καθ' ἅπασαν τὴν ἕκτασιν τοῦ ἀπεριμέτρου αἰθερίου διαστήματος πληθὺν τοιοῦτων ἡλιακῶν συσσωρεύσεων. Τὸ ἰσχυρότερον τηλεσκόπιον ὄργανον, οὗτινος ἐγένετο χρῆσις ἄχρις ὧρας, ἀπεκάλυψεν ἡμῖν ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τοῦ αἰθερίου ὀρίζοντος ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους Γαλαξίας διαφόρου μεγέθους καὶ πολυποικίλων σχημάτων. Τίς δυνήσεται ν' ἀναπαραστήσῃ κατὰ διάνοιαν τὴν μυρμηκίαν τῶν κόσμων, οὗς τινες περιλαμβάνει ἕκαστος αὐτῶν;

Οἱ τοὺς πολυσχηματίστους Γαλαξίας ἀποτελοῦντες στροβίλοι τῶν ἡλίων κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀποτελοῦσιν ἀπειράριθμα ἡλιακὰ συστήματα, ἕκαστος δὲ τῶν φωστήρων τούτων χρησιμεύει ὡς κέντρον, διατηροῦν περὶ ἑαυτὸ μυριάδας σκιστρῶν καὶ ἀτμωδῶν ὄγκων, ὃν τρόπον ὁ ἡμέτερος Ἥλιος εἶνε ἢ ἐστία, ἀπ' ἧς ἐκπέμπεται τὸ φῶς, ἢ θερμότης καὶ ἡ κίνησις εἰς τὴν πληθὺν τῶν δορυφορούντων αὐτὸν οὐρανίων σωμάτων.

Ἄλλ' ἄρα γε ἅπαντες οἱ ἥλιοι εἰσι τῆς αὐτῆς φύσεως μετὰ τοῦ ἡμετέρου, καὶ ἐπομένως ἔχουσι τὸ φῶς καὶ τὸ θερμογόνον ἀνεξάντλητα; — Οἱ ἀλλοιωτοὶ ἢ προσωρινοὶ λεγόμενοι ἀστέρες λύουσιν ἀρκούντως τὴν ἀπορίαν ταύτην.

Πολλοὶ τῶν μεμακρυσμένων ἡλίων παρετηρήθησαν ἀποβαλλόντες αἴφνης τὸ ἑαυτῶν φῶς, εἴτε ὑποστάντες πολυετείς ἀγωνίας, μετὰ τὰς ὁποίας ἢ ἐπανῆλθον κατὰ μικρὸν εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν ἔνστασιν, ἢ ἀπεσβέσθησαν καθ' ὅλοκληρίαν.

Οἱ περὶ τὴν μελέτην τῶν οὐρανίων κόσμων ἀσχολούμενοι παρεδέχθησαν, πρὸς ἐξήγησιν τῶν παραδόξων τούτων μετασχηματισμῶν καὶ ἀποσβέσεων, ὅτι οἱ ἐν τοῖς ἀπωτάτοις μυχοῖς τοῦ διαστήματος κρυπτόμενοι οὗτοι ἡλιακοὶ κόσμοι ὑπῆρξαν κατὰ καιροῦς τὰ θεάτρα μεγάλης σπασμωδικῆς μεταβολῆς· ὅτι ἔνεκεν ἀγνώστων αἰτιῶν ὑπέστησαν τρομερὰς διασπάσεις κατὰ τὰς φωτοσφαίρας αὐτῶν, καὶ ὅτι ἡ αἰφνιδία ἀνάλαμ-

ψις τῶς ἀφανοῦς τινος ἡλίου εἶνε ἀποτέλεσμα ἀναφλέξεως ὑδρογόνου· τὸ ἀέριον δὲ τοῦτο φαίνεται ὅτι ἀναπτύσσεται καὶ ἐκκενοῦται συνεπείᾳ τοπικοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς τῶν ἀποκέντρων τούτων κόσμων ἐπιφανείας, καὶ, τιθέμενον εἰς ἐλευθέραν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ αἰθέρος, εἴτε μεθ' ἐτέρου ἀγνώστου ἡμῖν φυσικοῦ στοιχείου, παράγει τὴν προσωρινὴν ταύτην ἀνάφλεξιν, καὶ περιβάλλει διὰ πελωρίων φλογῶν μέρος, ἢ καὶ τὸ ὅλον τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν.

Ὡστε οἱ ἥλιοι δὲν εἶνε μόνιμοι ἐστία φωτός, ἀλλ' ὑπόκεινται εἰς συνεχεῖς μεταβολάς, ὡς πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐπομένως οὐδόλως ἐστὶ παράδοξον ἂν φαντασθῶμεν, ὅτι πιθανὸν ἡμέραν τινὰ καὶ οἱ τοῦ ἡμετέρου κόσμου κάτοικοι νὰ παρευθῶσιν εἰς τὸ καταπληκτικὸν φαινόμενον τῆς διαταράξεως τοῦ φωτός τῆς λαμπάδος τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰθέρος, τοῦ εὐεργέτου Ἠλίου, ἐν ᾧ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν· εἶνε περιττὸν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι τρομερὰ πανωλεθρία ἔσται τὸ ἀφρευκτον ἀποτέλεσμα τοιαύτης τινὸς ἀποσβέσεως.

Ἄλλ' ἡ ἀκάματος ἐπιστήμη ἐρχεται πρὸς παρηγορίαν ἡμῶν τε καὶ πλείστων ἐκ τῶν διαδεχθησομένων ἡμᾶς γενεῶν, διαβεβαιουῖσα ὅτι, ἂν οἱ ἥλιοι εἰσὶ θνητοὶ ἀποθνήσκουσιν ὅμως μετὰ τὸν βραδύτερον τῶν θανάτων. Διότι καίτοι ὁ ἡμέτερος Ἥλιος φαίνεται ἀποβαλὼν τὴν ἀρχικὴν δημιουργικὴν αὐτοῦ δύναμιν, οὐχ' ἦττον ὅμως ἀποδύκνεται ἔχων θερμαντικὴν ιδιότητα, ἀρκούσαν ὅπως συντηρήσῃ τὸ μικρὸν αὐτοῦ πλανητικὸν σύστημα ἐπὶ 3,200,000,000,000 ἐτῶν!

Τὸ ἡλιακὸν σύστημα, εἰς ὃ ἀνήκει ἡ σφαῖρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ζῶμεν, καὶ ὁ λοιπὸς εὐάριθμος πλανητικὸς κόσμος, εἶνε ἐν τῶν σχετικῶς μικρότερων καὶ ἀπλουστέρων συστημάτων τοῦ ἡμετέρου Γαλαξίου;

Καὶ ὄντως, λαμβάνοντες ἐπίκουρον τοὺς τῆς νεωτάτης ἐφευρέσεως διοπτῆρας, καὶ ἰδίως τὸ τεράστιον τοῦ Λόρδου Ῥόσση τηλεσκόπιον, ὅπερ μεγεθύνει κατὰ ἑξ ἡμιχίλιας φορὰς τὰ ἀντικείμενα, παρατηροῦμεν, ὅτι πολλὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἡλιακῶν συστημάτων ἀπολαμβάνουσιν ἐκπληκτικῆς καὶ γραφικωτάτης ποικιλίας.

Καὶ τινὰ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀπαρτίζονται ὑπὸ τεσσάρων καὶ ἐξ πολλάκις ἡλίων, λίαν ἐγγύς ἀλ-

λήλων κειμένων, οἵτινες ἔχουσι κέντρον περιστροφῆς τὸν σχετικῶς μεγαλύτερον. Τινὰ δὲ εἰσι πεποικισμένα δι' ἀφθονίας χρωμάτων, καθότι ἐκ τῶν διπλῶν, τριπλῶν, ἢ καὶ πολλαπλῶν αὐτῶν ἡλίων οἱ πλεῖστοι εὗρηται περιβεβλημένοι κεχρωματισμένην φωτόσφαιραν.

Ἐπιθέσωμεν πρὸς στιγμήν, ὅτι, ἀντὶ τῆς λευκῆς πηγῆς τοῦ καταπλημμυροῦντος ἡμᾶς ἡλιακοῦ φωτός, παρείχετο τῷ φωτοδόλῳ μονάρχῃ τῆς ἡμέρας ἕτέρα πηγή κυανοῦ βαθέος χρώματος· εἴτε ὅτι ἀνθ' ἑνὸς κυαναγοῦς ἡλίου ἐβλέπομεν αἴφνης διαλάμποντα ἐν τῷ στερεώματι ἡμῶν δεύτερον χρυσαυγῆ ἡλίον, ἐρχόμενον ὅπως διαριλονεικῆσθαι μετὰ τοῦ προκατόχου τοῦ κράτος τοῦ κόσμου τῶν χρωμάτων. Φυσικῶς τῷ λόγῳ τὸ τοιοῦτον θέαμα θέλει ἀποβῆθαι θαυμασμοῦ πρόξενον ἡμῖν, τοῖς ἐξοικειωμένοις πρὸς τὴν περιβάλλουσαν τὸν περὶ ἡμᾶς κόσμον μονότονον ἀπλότητα.

Ἄλλ' ἡ ἐκπληξίς ἡμῶν ἔσται μεγαλύτερα, ὅταν, ἐνῶ θαυμάζομεν τὸν πελώριον χρυσαυγῆ τοῦτον ἡλίον ἐλαύνοντα ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ ἄρμα, καὶ διώκοντα τρόπον τινὰ τὸν εἰς τὴν δύσιν του πλησιάζοντα κυανόχροα, ἴδωμεν αἴφνης νέαν αὐγὴν ἐπιλάμπουσαν ἀπ' ἀνατολῶν, ὅπου φωτοδόλος τις ἔστι ζῶντοροτάτου ἐρυθροῦ πυρός ἐρχεται ν' ἀνάψῃ τὰς πορφύρας αὐτῆς φλόγας, καὶ περικαλύπτει διὰ βεγγαλικῶν πυρῶν τὸν ὀρίζοντα.

Ἀφίνομεν τὴν φαντασίαν νὰ ἀντιληφθῆ ἀναλόγως τῆς ἰσχύος αὐτῆς, ὅποιαν θυμῆρη ποικιλίαν λάμψεως δύνανται νὰ διαχύσωσι τοιοῦτοι κεχρωματισμένοι ἡλιοὶ ἐπὶ τινος τῶν πλανητῶν σφαιρῶν, ἧτις ἀρύεται παρ' αὐτῶν φῶς καὶ θερμότητα. Ὅποιους τῶντι μεγαλοπρεπεῖς συνδιασμούς δύνανται νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς εἰς μόνον τὴν μονομερῆ ἀπλότητα τοῦ Ἥλιου εἰθισμένους ὀφθαλμοὺς ἡμέρα ἐρυθρὰ καὶ ἡμέρα πρασίνη, ἀνταλλασσόμενη πρὸς λευκὴν ἢ ἰσοειδῆ ἡμέραν!

Οὕτω λοιπὸν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀπαρτιζόντων τὰ πολλαπλᾶ ταῦτα συστήματα ἡλίων διαφέρουσιν ἐπαισθητῶς τοῦ ἡμετέρου οὐ μόνον κατὰ τὸν ὄγκον καὶ τὰς θερμαντικὰς ιδιότητας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν χρωματισμόν. Καὶ ἐνταῦθα, ὡς ἀπανταχοῦ τῆς δεσποτείας αὐτῆς, ἡ μεγαλοεργὸς φύσις ἐπεδαφίλευσε ποικιλίαν ἀνέκφραστον, καὶ ὡς ἐξ

ἀκενώτου πηγῆς ἠρύσθη, οὕτως εἶπεῖν, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ πρὸς κόσμον καὶ πλουτισμόν τῶν ἔργων αὐτῆς.

Ὁ Ἥλιος εἶνε ὁ μονάρχης τοῦ ἐν γωνίᾳ τινὶ τοῦ Γαλαξίου ἐδράζοντος πλανητικοῦ συστήματος, μυριάδες δὲ τοιούτων ἡλιακῶν συστημάτων ἀπαρτίζουσι τὴν τοῦ παντός ἀρχιτεκτονικὴν.

Ἡ φύσις ἐρρίψεν ἐν τοῖς ἡλίοις τὰ σπέρματα δημιουργικῆς δυνάμεως, καθόσον εἶνε ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ γεννητόρες τῶν ἑτεροφώτων σφαιρῶν, αἵτινες συσφρόντα: ἀπαρεγκλίτως περὶ αὐτοὺς, ὃν τρόπον κύκλῳ λύχνου στρέφονται ψυχᾶι, τὸ φῶς διψῶσαι.

Ὁ διάστημα φυσικὸς Λαπλᾶς δι' εὐφυστάτης θεωρίας ἀπέδειξεν, ὅτι κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ σχηματισμοῦ ἐκάστου ἡλιακοῦ συστήματος τοῦ ἀχανοῦς Σύμπαντος, ὁ κεντρικὸς πυρῆν, εἴτε ὁ Ἥλιος, διετέλει μεμονωμένος ἐν τῷ κόλπῳ εὐρείας τινὸς ἀμόρφου καὶ ἀσχηματίστου νεφελότητος, ἐρ' ἧς οἱ αἰῶνες ἐρύτευσαν πληθύν κώσμων διὰ τῆς συμπυκνώσεως καὶ ἀποψύξεως, οἱ δὲ νόμοι τῆς παγκοσμίου ἰσοροπίας ἐσχημάτισαν διαδοχικῶς ἐν αὐτῇ πλεῖστα ὄσα σημεῖα συγκεντρώσεως.

Ὁ κεντρικὸς λοιπὸν πυρῆν ἐκάστης νεφελότητος, αὐξανόμενος διηνεκῶς συνεπέα τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς περιστροφῆς τοῦ ὄλου κινήσεως, καὶ ἀπορροφῶν τὰ ὄλονεν ἀποψυχόμενα μόρια τῆς νεφελότητος, ἠύξθη βαθμολογικῶς κατὰ τὸν ὄγκον ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν αἰώνων καὶ στυπυκνώθη πλειότερον. Συνεπέα δὲ τῆς ἐπιταχύνσεως ἐπίσης τῆς περιστροφικῆς αὐτοῦ κινήσεως, ἀπεχωρίζοντο ὄλονεν περὶ τὸν ἐξογκούμενον αὐτοῦ ἰσημερινὸν νεφελώδεις δακτύλιοι, ἐκ σφενδοκίζόμενοι ἀλληλοδιαδόχως μεθ' ὁρμῆς καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν τῆς τοῦ κεντρικοῦ πυρῆνος περιστροφῆς.

Αἱ νεφελώτητες αὗται, ἀνώμαλοι κατ' ἀρχάς, ἠδυνήθησαν νὰ σχηματίσωσι τῇ ἐπενεργείᾳ τῶν φυσικῶν νόμων τῆς ἔλξεως ἀληθεῖς σφαιροειδεῖς ὄγκους, διαρκῶς ἀποψυχόμενους, ἀλλὰ μὴ παύοντας τοῦ νὰ ἐμψυχῶνται ὑπὸ τῆς ἐπενεργείας τοῦ πρωτογόνου κεντρικοῦ πυρῆνος, περὶ τὸν ὁποῖον ἐξηκολούθησαν ἐπὶ μᾶλλον τακτικωτέραν τὴν περιφορὰν αὐτῶν.

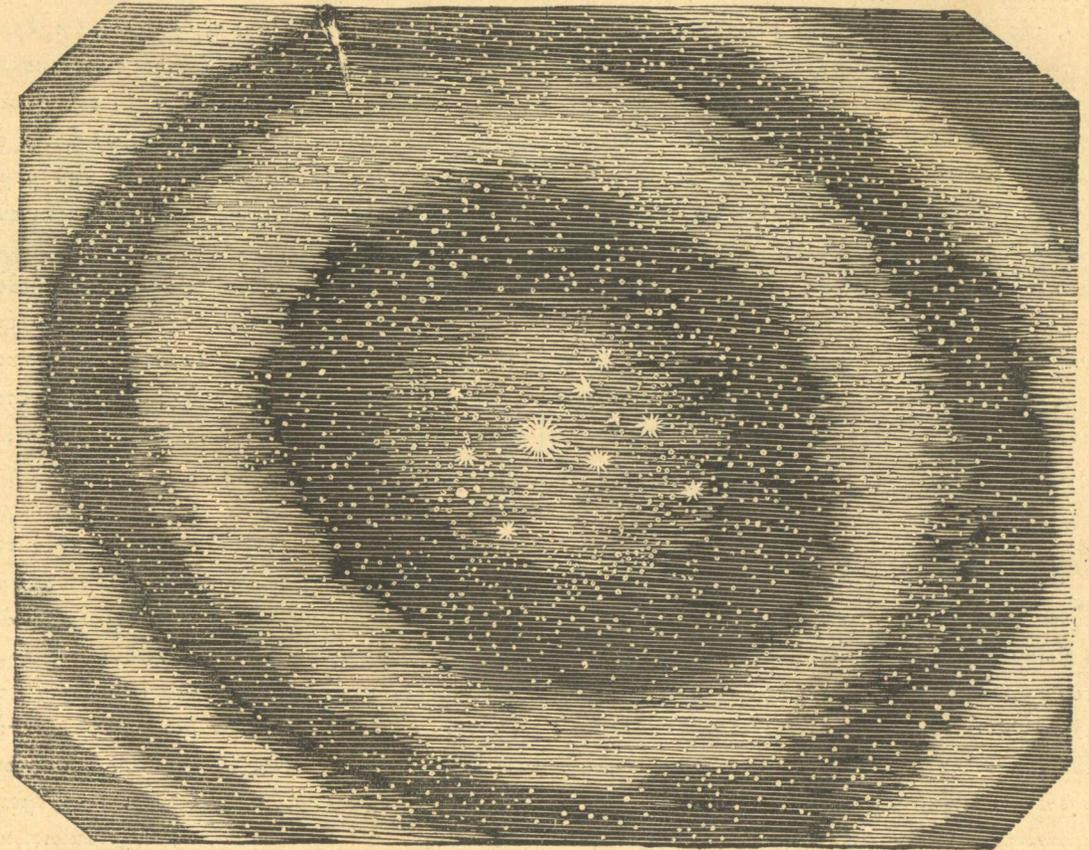
Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πλα-

νητῶν καὶ τῶν δορυφόρων αὐτῶν, ἀπορρυσάντων τῶν πάντων ἐκ τῶν σπλάγγων τῶν σχετικῶν ἡλίων. Ὡστε οἱ ἡλιοὶ ἐν γένει εἰσὶν οἱ γεννητόρες, τροφεῖς καὶ συντηρηταὶ τῶν περὶ αὐτοὺς συνωστιζομένων γαιῶν.

Περὶ τῆς κινήσεως τῶν δορυφορούντων τοὺς ἡλίους πλανητῶν οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἡ κίνησις εἶνε ὁ αἰώνιος νόμος τῆς φύσεως· ὅπου δὲ κίνησις ἐκεῖ καὶ ζῶη. Ἐκ τοῦ διοργανισ-

μοῦ τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος κρίνοντες, εἰκάζομεν, ὅτι ἡ περὶ τοὺς ἡλίους τοῦ παντός περιφορὰ σκιερῶν καὶ ἑτεροφώτων σωμάτων εἶνε εἰς τῶν καθολικῶν νόμων τῆς δημιουργίας.

Ἄλλ' ἄρα γε οἱ ἡλιοὶ διατελοῦσιν ἀκίνητοι καὶ, οὕτως εἶπεῖν, προσηλωμένοι ἐν ᾧ σημείῳ τοῦ διαστήματος ἐξεκολάφθησαν, ὥστε ν' ἀρμόσῃ αὐτοῖς κατὰ γράμμα ἡ ἀνέκαθεν ἐπικρατήσασα προ-

Η ΑΛΚΙΟΝΗ ἢ Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ.

σηγορία ἀπλανῶν ἀστέρων; — οὐχί.

Ἡ τῶν ἡλίων στρατιὰ ἐμψυχούται ἐπίσης ὑπὸ σχετικῆς τινος κινήσεως· ἀλλ' ἡ τε ταχύτης καὶ τὸ διατρεχόμενον παρ' ἐκάστου ἐξ αὐτῶν διάστημα εἰσὶν οὕτως ὑπέρτερα τῆς κινήσεως τῶν γνωστῶν ἡμῖν πλανητικῶν σωμάτων, ὥστε καταντῶσιν ἀνεπαίσθητα, καὶ μόλις μετὰ παρέλευσιν αἰώνων δυνατὸν νὰ παρατηρηθῆ ἡ μετάθεσις τινος ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Ἄρκτουρος, ἐπὶ παρδείγματι, εἰς τῶν λαμπρῶν ὑπερύθρων ἀστέρων τοῦ καθ' ἡμᾶς οὐρανοῦ, ὑπελογίσθη ὅτι κινεῖται ἐν τῷ διαστήματι μετὰ τὴν καταπληκτικὴν ταχύτητα 163 περίπου ἐκατομμυρίων ὄργων ἀνά πᾶσαν ὥραν· ἐνῶ ἡ ἡμετέρα Γῆ, ἧτις ἐστὶν ἐν τῶν ταχυτέρων κινουμένων οὐρανίων σωμάτων, κινεῖται τρεῖς φορές βραδύτερον τοῦ Ἄρκτουρου.

(ἀκολουθεῖ.)

ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΠΕΡΙ ΤΡΙΧΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΧΙΝΩΣΕΩΝ.

Πρό τινων ἐπὶ οἱ ἰατροὶ ἀνεκάλυψαν νέαν περίεργον καὶ τρομερὰν νόσον, τὴν λεγομένην τριχίνωσιν. Ἡ ἀσθένεια αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἰσαγωγῆς μικροῦ τινος σκώληκος, μάλιστα ὀρατοῦ ἢ καὶ ἀοράτου, τῆς τριχίνου, ἣτις εὐρίσκεται μάλιστα ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι καὶ τῇ σαρκὶ τοῦ ὑπὸ λέπρας προσβεβλημένου χοίρου, τοῦ λαγωῦ καὶ τοῦ μυός. Οἱ τρώγοντες τοῦ ὑπὸ τῶν παρασίτων τούτων μικροσκοπικῶν σκωλήκων μεμιασμένου χοίρου κρέατος εἰσάγουσιν εἰς τὸν ὄργανισμὸν κύτων τὸν σκώληκα τοῦτον, ὅστις μετ' ὀλίγον διαπερᾷ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα, ἀναπτύσσεται, πολλαπλασιάζεται καὶ διαδίδεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα, προσβάλλει καὶ καταδιβρώσκει τοὺς μῦς μετὰ τοσαύτης λύσης ὥστε ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει πολλάκις ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ταλαιπωρούμενος ὑπὸ μυρίων πόνων, καὶ κατατρωγόμενος ὑπὸ τοῦ ἀπροσίτου τούτου ἐχθροῦ.

Οἱ ἀπὸ τῆς χρήσεως τοῦ χοίρου κρέατος κίνδυνοι ἦσαν γνωστοὶ τοῖς ἀρχαίαις. Ὁ Μωϋσῆς, ὁ Μωάμεθ καὶ ὁ Βούδας ἐκήρυξαν ὁμοθυμαδὸν τὸν χοῖρον ὡς ζῶον ἀκάθαρτον, καὶ ἀπηγόρευσαν τὴν χρῆσιν τοῦ χοίρου κρέατος τοῖς ἐν Ἀνατολῇ ἔθνεσιν, ἔνεκα τῶν ὑπ' αὐτοῦ παραγομένων ἀσθενειῶν. Οἱ κάτοικοι τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν, φρονοῦσιν ὅτι τὸ χοίριον κρέας γεννᾷ τὴν λέπραν. Ἡ ταινία γεννᾷται ἀπὸ τῆς χρήσεως τοῦ χοίρου κρέατος. Οἱ Ἀβυσσινοὶ ὑπόκεινται τοσοῦτον εἰς τὴν ἀσθένειαν ταύτην ὥστε νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἀσθενεῖς, ὅταν δὲν αἰσθάνωνται κορκοριγοῦσαν τὴν ταινίαν ἐν τῷ στομάχῳ αὐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ταινία ἀξάνει τὴν ὄρεξιν, οἱ Ἀβυσσινοὶ νομίζουσιν αὐτὴν ὑγιεινὰ τὴν διὸ καὶ σπανίως, μεταχειρίζονται τὸ παρ' αὐτοῖς φυόμενον ἰδιάζον φυτὸν «Κυοσσο», ὅπερ ἔχει τὴν ἀρετὴν τοῦ θανατώνειν αὐτήν.

Οἱ ἐν ταῖς ἀρχαίαις γερμανικαῖς ἰατροδικαστικαῖς πραγματεῖαις ἀναφερόμενοι πολλάκις

ὑπὸ χοίρου κρέατος θάνατοι ἀποδοτέοι εἰς τὰς τριχίνας, αἵτινες τότε ἦσαν ἄγνωστοι τοῖς ἰατροῖς, οἵτινες ἀποδίδοντες τὸν θάνατον εἰς ἄγνωστὸν τι δηλητήριον ἐμφωλεῦον ἐν τῷ χοίρῳ κρέατι, ὠνόμαζον αὐτὸ δηλητήριον τοῦ χοίρου.

Ἡ τριχὴν εἶναι σκώληξ μικροσκοπικὸς, ἡ τοῦλάχιστον δούρατος ἔχων μάλιστα διάμετρον λεπτῆς τριχὸς, καὶ μήκος δύο περίπου χιλιομέτρα, ἐγνώσθη δὲ πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν.

Ἐν ἔτει 1842 ἀνατόμος τις ἄγγλος, ὁ κ. Χίλτων, κάμων τὴν αὐτοψίαν γέροντός τινος ἀποθανόντος ἐν νοσοκομείῳ, ἀνεκάλυψεν ἐν τοῖς μυσίν αὐτοῦ μέγαν σωρὸν λευκῶν σωματείων, αἵτινα ἐξετάσας εὔρεν αὐτὰ ὅτι ἀποτελοῦντο ὑπὸ μεμβρανῶδων κύστεων περιεχοῦσιν μικροσκοπικοὺς παρασίτους σκώληκας.

Μετὰ τρία ἔτη ὁ φυσιολόγος ἄγγλος Ριχάρδος Ὁβεν ἐξέδωκε πραγματεῖαν περιγράφουσαν ἐντελέστερον τὴν κύστην καὶ τὸν μικρὸν σκώληκα. Καὶ ἐπειδὴ ὁ μικρὸς αὐτὸς σκώληξ περιτυλίσσεται συνήθως ἐλικοειδῶς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς κύστεως, ὁ Ὁβεν ὠνόμασεν αὐτὸν τριχίναν ἐλικτήν. Πρῶτον ὅμως ὁ περίφημος γερμανὸς παθολόγος Βιρκὼβ, ἠρεύνησεν ἀκριβέστατα τὰ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ σκώληκος τούτου, καὶ τὸν τρόπον δι' οὗ ἀναπτύσσεται καὶ μεταμορφοῦται ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ σώματι, καὶ ἰδοὺ τί ἀνεκάλυψεν.

Ἡ τριχὴν γεννᾷται, ζῆ καὶ πληθύνεται τὸ πρῶτον ἐν τοῖς ἐντέροις τῶν χοίρων, τῶν λαγωῶν καὶ τῶν μυῶν οἵτινες πιθανώτατα μεταδίδουσιν αὐτὰς τοῖς χοίροις· διότι οὗτοι ἐξερχόμενοι εἰς νομὴν, τρέφονται συνήθως θνησιμαίοις, καὶ μυσὶ, καὶ γαλαῖς καὶ ἀκανθοχοίροις αἵτινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσιν ἀνάπλα τριχίνων.

Ἄγνοοῦμεν δὲ ὅλοσχερῶς πόθεν καὶ πῶς οἱ σκώληκες οὗτοι εἰσέρχονται εἰς τὰ σώματα τῶν ζώων τούτων. Πιθανώτατα ὡς τρεφόμενοι ὑπὸ τῶν ἐκκοπρόσεων χοίρων ἢ ἀνθρώπων πασχόντων τριχίνωσιν. Αἱ νεογέννητοι τριχίνες εἰσι παρεμφερεῖς σκώληξιν. Ὁ ἄνθρωπος ὁ φαγὼν τοῦ κρέατος ἢ τῶν ἐντέρων τοῦ ὑπὸ τῶν τριχίνων κατεχομένου χοίρου, κινδυνεύει κίνδυνον μέγιστον· διότι ἀπαρεσκόμενοι τῇ ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ ἀνθρώπου διαμονῇ σπεύδουσι νὰ ἐξέλθωσιν αὐτοῦ,

καὶ διατρυπῶσαι τὰς μεμβράνας τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων εἰσδύουσιν εἰς τὰς φλέβας, ἐν αἷς παρασύρονται ὑπὸ τοῦ χειμάρρου τοῦ κυκλοφοροῦντος αἵματος. Ἀπὸ τῶν φλεβῶν μεταφέρονται μετὰ τοῦ φλεβικοῦ αἵματος εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ δὲ τῆς καρδίας σφενδονίζονται μετὰ τοῦ ἀρτηριακοῦ αἵματος διὰ τῶν ἀρτηριῶν μέχρι τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, τὰ ὅποια διατρυπῶσι καὶ μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς μῦς, εἰς οὓς διασκεδάζονται τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα.

Ὁ μῦς (τὸ κρέας) εἶναι τῶντι ἢ κατ' ἐξοχὴν προσφιλεῖς καὶ ἡ φυσικὴ διαμονὴ τῶν τριχίνων, αἵτινες φθάσασαι εἰς τὸ τέρμα τῆς ὑπὸ τῆς φύσεως προορισθείσης αὐταῖς διαμονῆς, τρέφονται τῷ κρέατι τοῦ ἀνθρώπου, ἢ τῷ ἀρχομένου νὰ αἰσθάνηται τὰ πρῶτα συμπτώματα τοῦ πάθους, πόνους καὶ ἐρεθισμοὺς ἐν ἄσπιν αὐτοῦ τοῖς μέλεσιν.

(ἀκολουθεῖ)

ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΣΗΜΗ.

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 804). Τεῦχ. ΚΣΤ'.

Ὅλοι ἠδυνήθημεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι τὸ ὕδωρ κρυσταλλοῦται ἐνίοτε. Ἡ παρατήρησις μας δὲ αὕτη καθίσταται ἐπιτημονικὴ, ὅταν δυνηθῶμεν νὰ ἀπαριθμήσωμεν ἀκριβῶς τοὺς νόμους καθ' οὓς γίνεται ἡ τοῦ ὕδατος ἐκ πάγου μεταβολή. Διὰ τῆς πείρας διδασκόμεθα ὅτι τὸ ξύλον ἐπιπλεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Διὰ τῆς ἐπιτημονικῆς πείρας διδασκόμεθα προσέτι ὅτι ἐπιπλέον ἐκτοπίζει τόσον ὕδωρ ὅσον εἶναι τὸ ἴδιον αὐτοῦ βάρος.

Ὁ ἐπιτημονικὸς συλλογισμὸς διαφέρει τοῦ κοινοῦ συλλογισμοῦ κατὰ τοσοῦτον ἀκριβῶς, καθ' ὅσον ἡ ἐπιτημονικὴ παρατήρησις καὶ πείρα διαφέρουσι τῆς κοινῆς παρατήρησεως καὶ πείρας, ὅσα δηλονότι ἐξακριβοῦται, τοσοῦτ' ἰσχυρότερος καθίσταται. Ὅσα δύσκολον εἶναι τὸ ἀκριβῶς συλλογίζεσθαι, τοσοῦτ' ὡσαύτως δύσκολον εἶναι καὶ τὸ παρατηρεῖν ἀκριβῶς.

Ἐν τῷ ἐπιτημονικῷ συλλογισμῷ, οἱ γενικοὶ κανόνες εἰσὶν ἀπόρροια τῆς παρατήρησεως πολλοῦ πληθῶν ἰδιαιτέρων περιπτώσεων· ὅταν δὲ ἄ-

παξ οἱ κανόνες οὗτοι καθιερωθῶσι τότε εὐκόλως ἐξ αὐτῶν ἐξάγωμεν τὰ συμπεράσματα, ὡς ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ. Ὅταν τὸ παιδίον λέγει ὅτι τὸ μάρμαρον εἶναι σκληρόν, ἐξάγει τὸ συμπεράσμα τοῦτο, περὶ τῆς γενικῆς ταύτης ιδιότητος τῶν μαρμάρων ἐκ τῆς συγκρίσεως ἄλλων μαρμάρων πρὸς ἄλληλα τὰ ὅποια προηγουμένως ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ καὶ νὰ παρατηρήσῃ· ὅπως δὲ ἐξαγάγῃ τὸ συμπεράσμα τοῦτο μεταχειρίζεται τὸν συλλογισμόν, τὸν ὅποιον ἀποκαλοῦσι τεχνικῶς ἐπαγωγὴν. Δὲν τολμᾷ δὲ νὰ συντρίψῃ τὸ μάρμαρον διὰ τῶν ὀδόντων του, διότι συνειδῶτως ἢ ἀσυνειδῶτως ἐκτελεῖ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἀντιθέτως, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως δηλονότι, στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ γενικοῦ νόμου, ὅτι τὰ μάρμαρα εἶναι λίαν σκληρὰ, ἀδύνατον δὲ νὰ συντριφθῶσι διὰ τῶν ὀδόντων.

Πλείονα δὲ διδασκόμεθα περὶ τοῦ τρόπου τοῦ συλλογίζεσθαι μελετῶντες τὴν λογικὴν, ἣτις πραγματεύεται τὸ ἀντικείμενον τοῦτο κατὰ βάθος. Πρὸς τὸ παρὸν ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν ὅτι οἱ νόμοι τῆς φύσεως εἰσὶν ὡσαύτως καὶ οἱ γενικοὶ κανόνες οἱ ἀφορῶντες τὴν τάξιν τῶν φυσικῶν ἀντικειμένων, οἵτινες ἐφεδράζονται ἐπὶ πολυαρίθμων παρατηρήσεων καὶ πειραμάτων. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, οἱ κανόνες οὗτοι εἰσι συμπεράσματα, αἵτινα ἐξάγωμεν ἐκ τῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν πειραμάτων ἡμῶν τούτων. Τὰ τε θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ τέλος τῆς ἐπιστήμης πορίσματα εἰσι τὸ προῖόν τῶν ἐπαγωγικῶν ἡμῶν συλλογισμῶν, ἐφεδραζομένων ἐπὶ τῶν ρηθέντων κανόνων.

Ἡ ἐπιστήμη λοιπὸν καὶ ὁ κοινὸς νοῦς δὲν εἶναι ἀρχαί ἀντίθετοι πρὸς ἀλλήλας, ὡς πολλοὶ ὑποστηρίζουσιν. Ἡ ἐπιστήμη τούναντιον, εἶναι αὐτὸς ὁ κοινὸς νοῦς, ἀλλὰ καλλιεργημένος.

Ὁ ἐπιτημονικὸς δὲ συλλογισμὸς εἶναι ὡσαύτως ὁ κοινὸς καὶ λίαν συνεπτυγμένος συλλογισμὸς, αἱ δὲ κοιναὶ γνώσεις μεταβάλλονται εἰς ἐπιτημονικὰς καθ' ὅσον ἐξακριβοῦνται καὶ ἀναπτύσσονται.

Ἡ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἄγουσα ὁδὸς διέρχεται ὅθεν τὰς κοινὰς καὶ δημῶδεις γνώσεις. Διὰ τῆς ἐπιτημονικῆς παρατήρησεως καὶ τῶν πειραμάτων ἀναπτύσσονται ἐπεκτείνωμεν τὰς κοινὰς γνώσεις, καὶ διδασκόμεθα νὰ παριστάνωμεν

ἀκριβῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν ἡμῶν ὑπὸ τὸ σχῆμα γενικῶν κανόνων ἢ φυσικῶν νόμων. Τέλος διὰ τῆς ἀκριβοῦς παρατηρήσεως καὶ διὰ τῆς πείρας ἐπιστάμεθα νὰ συλλογισθῶμεθα ὀρθῶς ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ νὰ ἐξηγοῦμεν διὰ τῆς λογικῆς τὰ φυσικὰ φαινόμενα, μεγάλην ἐπιρροὴν ἐξασκοῦσιν ἐφ' ἡμῶν καὶ μεγάλως συμβάλλονται πρὸς εὐημερίαν ἡμῶν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ.

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΩ.

Ἡ φιλοσοφία διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι, ὅπως ἐξετάσωμεν ἔθνος τι δέον νὰ λάθωμεν ὑπ' ὅψιν οὐχὶ τὸν λαόν, ἀλλὰ τὰ ὀλίγα ἐξοχα πνεύματα, ἀπεριθμεῖ ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ καὶ ἄτινα ἀντιπροσωπεύουσιν ὅλον τὸ ἔθνος. Ἐκ τῶν ἔργων δὲ τῶν μεγάλων τούτων διανοιῶν, τῶν διαπρεπῶν τούτων ἀνδρῶν δυνάμεθα νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ κρίνωμεν ἀσφαλῶς πως καὶ τὸ λοιπὸν ἔθνος· διότι ἐν τοῖς ὀλίγοις ἐξόχοις ἀνδράσι συγκεντροῦται ἅπανα ἡ ἠθικὴ πρόοδος καὶ ἡ διάνοια τοῦ ἔθνους.

Ἐὰν ἐφαρμόσωμεν τὴν μέθοδον ταύτην καὶ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ταύτης, θέλομεν ἰδεῖ, ὅτι ἐκπροσωπεῖ σπουδαῖον καὶ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον ἐν τῷ πολυπλόκῳ δράματι τῆς ἀνθρωπότητος, μεγάλως ἐπιδρῶν πάντοτε ἐπὶ τῶν τυχῶν τῶν λαῶν.

Οὐδὲν ἕτερον ἔθνος, μετὰ τὸ Ἑλληνικόν, ἀριθμεῖ ἐν ταῖς σελίσι τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τοσούτους ἐνδόξους ἀνδρας κατὰ πᾶν εἶδος ἀξίας, ὅσους τὸ Γαλλικόν, τοῦθ' ὅπερ δῆλον γίγνεται ἐκ τῶν πολυτίμων καὶ πολυαριθμῶν συγγραμμάτων αὐτῶν. Οὐδὲν ἕτερον ἔθνος ἢ τὸ Γαλλικόν σεμνύνεται δικαίως διὰ τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ κατωρθώματα παρὰ τῆς παγκοσμίου ἱστορίας μαρτυρούμενα.

Τίς ἐστὶν ὅστις δὲν σέβηται τοὺς περικλεεῖς τῆς Γαλλίας φιλολόγους, τὸν Φενελῶνα, τὸν Βουσσέτον, τὸν Μασσιλῶνα, τὸν Βαλζάκ, τὸν Λαφονταῖνον, τὸν Ρασσῖνον, τὸν Μολιέρον, τὸν Βολταῖρον, τὸν Ρουσσῶ, τὸν Μιραβῶ, τὸν Σατοβριάννον, τὸν Γυιζῶτον καὶ μυρίους ὅσους ἄλλους; — Τίς

ἐστὶν, ὅστις δὲν κλίνει ταπεινῶς τὸ γόνυ πρὸ τῆς ἱεραῆς σκιάς τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἀνδρῶν, τοῦ Δεσκάρτου, τοῦ Βουφρῶνος, τοῦ Φοντενέλλου, τοῦ Ἀραγῶ, τοῦ Βόρδα, τοῦ Λαπλάς, τοῦ Βεκκερέλλου, τοῦ Δουλόγκου, τοῦ Ραούλ-Ροσέττου καὶ τοσούτων ἄλλων ἡρώων τῆς ἐπιστήμης;

Εἰς τὴν χορείαν τῶν ἐνδόξων τούτων ἀνδρῶν οἵτινες ἐτίμησαν πράγματι τὸ Γαλλικόν ἔθνος, συγκαταλεκτέον καὶ τὸν περιδοξὸν καὶ μέγαν ποιητὴν Βίκτωρα Οὐγῶ, οὗτινος ἡ Γαλλία μετ' ἐκτάκτου ὄντως μεγαλοπρεπείας καὶ πυρετώδους ἐνθουσιασμοῦ ἐώρτασε πρὸ τινῶν ἡμερῶν τὴν ὀγδοηχοστὴν ἐπετηρίδα.

Ὁ Βίκτωρ Οὐγῶ ἐγεννήθη ἐν Μπεζανσῶνι τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ 1802 ἔτος. Εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς μυθοδραματικῆς Σχολῆς.

Ὅλιγοὶ ἠδυνήθησαν νὰ φθάσωσιν εἰς τοσοῦτον ὕψος ἰδεῶν καὶ ἐκπληρώσωσι τὸν προορισμὸν των, ὡς αὐτός. Μετὰ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν ἀπάσας τὰς θέσεις εὐρείας βιβλιοθήκης. Ἀπαντες ἀνέγνωσαν τὰ σπουδαῖα αὐτοῦ συγγράμματα: « Ὠδαὶ καὶ Παλλάδες » κτλ. Τὰ δράματά του: « Ὁ βασιλεὺς διασκεδάζει », « Ἐρνάνης », « Λουκριτία Βοργία », κτλ. Τὰ μυθιστορήματά του: « Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων », καὶ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἔργον ὅπερ περιέχει ἅπαντας τοὺς ἀθλίους. Μετὰ τὸ σπουδαῖον τοῦτο σύγγραμμα ὁ Βίκτωρ Οὐγῶ ἐξέδωκε τοὺς « Ἐργάτας τῆς θαλάσσης » καὶ τὸ 93.

Ἐξορισθεὶς κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν ἀπεσύρθη εἰς τὴν Ζέρσην, ὅπου διέτριψεν ἐπὶ δέκα ἐννεὰ ὀλόκληρα ἔτη. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐξορίας του ἔγραψε τὰς « Τιμωρίας », τοὺς ἱάμβους τούτους ἐν οἷς ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ ὀργὴ ἀνυψοῦσιν αὐτὸν μέχρι τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος τῆς ποιητικῆς ἐμπνεύσεως, εἰς ἣν δυνατὸν ποτε νὰ φθάσῃ ἀνθρώπινος διάνοια. Μετὰ τὴν καθαίρεσιν τῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ Βίκτωρ Οὐγῶ ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους. Ἐκλεγεῖς βουλευτῆς τῆς Σείν τὴν 8ην Φεβρουαρίου 1871, παρητήθη μετὰ τινὰς ἡμέρας ὕστερον. Ἐξελέγη εἴτα γερουσιαστής τὴν 30 Ἰανουαρίου 1876, ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. Ὁ Βίκτωρ Οὐγῶ ἐστὶν ὡσαύτως μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΩ.

Δὲν προτιθέμεθα νὰ καταχωρήσωμεν ἐνταῦθα ἀκριβῆ τὴν βιογραφίαν τοῦ ἀνδρός, ἐπιφυλασσόμενοι ὅπως δημοσιεύσωμεν αὐτὴν ἐν ἐπομένοις τεύχεσιν. Ἄλλωστε ἅπαντες οἱ παρακολουθοῦντες τὴν ἀνέλιξιν τῆς συγχρόνου ἱστορίας ἔχουσιν ἀρκετὰς πληροφορίες περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός καὶ τῶν ἐν τῷ πολιτικῷ σταδίῳ περιπέτει-

ῶν αὐτοῦ. Οὐχ ἤττον ὁμως προέβημεν εἰς τὸ νὰ χαράξωμεν τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ὀγδοηχοστῆς αὐτοῦ ἐπατηρίδος, ἥτις, ὡς ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, φαιδρῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπανηγυρίσθη ἐν Παρισίοις. Ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς ἐορτῆς ταύτης παρέχομεν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » ἀρνούμενοι τὰς

ἐπὶ τούτῳ πληροφορίας ἡμῶν ἐκ τῶν Παρισινῶν φύλλων.

Οἱ παρίσιοι πρὸ μικροῦ μόλις συνῆλθον εἰς ἑαυτοὺς ἐκ τῆς μεγάλης συγκινήσεως καὶ ἐντυπώσεως, ἃς προῦξένησεν αὐτοῖς ἡ ἐορτὴ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ, πρὸς ἣν ὁμοίαν δὲν ἀπαντῶμεν ἐν τοῖς χρονικοῖς τῆς πόλεως ταύτης. Φόβος δ' ὑπάρχει μήπως ἡ μεγάλη συγκίνηση τοῦ ποιητοῦ διατρεῖται τὴν ὑγίειαν του. Καθότι ἐν τοιαύταις περιστάσεσι λέγεται τό:

— Ἡ χαρὰ προξενεῖ φόβον.

Ὁ Βολταῖρος, κατὰ τὸ ἐσπέρας καθ' ὃ ἐν τῇ παραστάσει τῆς ἱρὲν ἐδέχετο τὰς ἐπιφθμίας τοῦ πλήθους, ὁ Βολταῖρος κλαίων ἔλεγε:

— Θέλετε λοιπὸν νὰ μὲ κάμψετε νὰ ἀποθάνω ἀπὸ χαρᾶς!

Ἡ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1884 θέλει ἀφήσει ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Οἱ Παρίσιοι ἐπανηγύριζον μεγαλοπρεπῶς τὴν ὀγδοηκοστὴν ἐπετηρίδα τοῦ διασώζοντος Βίκτωρος Οὐγγῶ. Ἄπασα ἡ πόλις εὐρίσκετο ἐν συγκινήσει ὡς ἐκ τῆς ἐνδείξεως τῶν πρὸς τὸν γηραιὸν τοῦτον αἰδῶν ἐλικρινῶν αὐτῆς αἰσθημάτων. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καίτοι ὁ οὐρανὸς ἦτο συνεφώδης καὶ προεμήνευεν ὄμβρον, ἅπασα ἡ πόλις ἐντούτοις συνηθροίσθη ἀπὸ τῆς πρωΐας κάτωθεν τῶν παραθύρων τοῦ ποιητοῦ. Ἐν τοῖς περίξ τῆς ὁδοῦ εὐλῶ δενδροστοιχίαις, ὅπου κεῖται ἡ οἰκία τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ, ἦσαν παρατεταγμένοι κατὰ τάξιν αἱ πρὸς διοργανώσιν τῆς ἐορτῆς συστάται ἐπιτροπαί, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν πρεσβειῶν τῶν ξένων δυνάμεων, τὰ πρεσβεῖα τῶν διαφόρων φιλολογικῶν σωματείων, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν γυμνασίων, τῶν λυκείων κ.τ.λ. Οἱ ἐπιτροπὸι τῆς ἐορτῆς ἔφερον ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης ρόδα συνδεδεμένα διὰ ταινιῶν ροδόχρων καὶ κυανῶν, ἐφ' ὧν ἦσαν γεγραμμένοι χρυσοῖς γράμμασιν οἱ πρῶτοι στίχοι τοῦ ἄσματος τοῦ Cosette τῶν Ἀθλίων:

Οἱ κύανοι εἰσὶ κύανοι, τὰ ρόδα εἰσὶ ρόδοχροα. Ρόδα καὶ ἄνθη ἐκόσμου τὴν θύραν τοῦ ποιητοῦ, καθὼς καὶ τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας. Ἐν τῷ χειμερινῷ κήπῳ ὑπῆρχε μέγας στέφανος ἀποσταλεῖς ὑπὸ τοῦ θεάτρου τῆς Γαλλικῆς Κωμῆδίας καὶ συγκείμενος ἐκ λευκῶν καὶ ἐρυθρῶν ρόδων μετὰ τῶν ἐξῆς τί-

λων ἐπὶ τῶν ἐκ μετὰξῆς ἐρυθρῶν ταινιῶν: Ἐρ-
νάνης, Ρούϊ-Βλάς, Βουργράβον, Μα-
ριόν-Δελόρμ.

Ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλε τῷ ποιητῇ λαμπρὸν ἀγγεῖον τῶν Σεβρῶν, ὅπερ ἐχάανετο ἐντὸς δέσμης ἐξ ἴων καὶ ὑακίνθων.

Τὴν ἐνδεκάτην ὥραν μικρὰ κοράσια ἐν λευκαῖς ἐσθῆσι καὶ μὲ ρόδα ἐστολισμένον εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς αἰθούσης τοῦ ποιητοῦ. Ἐκόμεζον δὲ πρὸς αὐτὸν ἀνθοδέσμας καὶ ἐκράτουν χρυσοῦφαντον σημαίαν ἐφ' ἣς ἦσαν γεγραμμένοι αἱ λέξεις: Ἡ τέχνη τοῦ νὰ ἦ τις πάππος.

Ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ ἐναγκαλισθὴ τὰς μικρὰς ταύτας χαριτοβρύτους παρθένους. Ἡ μὲν δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπήγγειλε κατάλληλον τῇ περιστάσει ποιημάτιον.

Κατόπιν ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ προσέκυψεν ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς αἰθούσης· τὸ πλήθος ἐνθουσιωδῶς ὑποδέχθη αὐτὸν διὰ παρατεταμένων ζητοκραυγῶν: «Ζήτω ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ!» «Ζήτω ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ!» Ἐνῶ ἐν τῷ μέσῳ κατεπνίγοντο αἱ ὑπὲρ τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας Ζητοκραυγαὶ τῶν ὑπὸ τῶν φωνῶν τοῦ πλήθους.

Περὶ τὴν Μεσημβρίαν ὁ Κ. Παρουέλ ἦλθεν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ· τοῦτον διεδέχθη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον. Ὁ δὲ ποιητὴς ἐν τῷ μέσῳ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου καὶ ἐν μέσῳ ἄκρας σιγῆς ἀπήγγειλε τὸ ἐξῆς λογιδριον:

«Χαιρετίζω τοὺς Παρισίους, Χαιρετίζω τὴν ἀπέραντον ταύτην πόλιν. Χαιρετίζω αὐτὴν, ὅχι ἐν ὀνόματί μου, διότι οὐδὲν εἰμὶ, ἀλλ' ἐν ὀνόματι παντὸς, ὅστις ζῆ, διανοεῖται, σκέπτεται, ἀγαπᾷ καὶ ἐλπίζει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ!

«Αἱ πόλεις εἰσὶ τόποι εὐλογημένοι. Εἰσὶ τὰ ἐργαστήρια τοῦ θεοῦ ἔργου. Τὸ θεῖον ἔργον εἶναι αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον ἔργον. Εἶναι δὲ ἀνθρώπινον, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀτομικόν. Ἄμ' ὡς τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο ἔργον τείνει πρὸς ἐπιτέλεσιν ὑψηλοτέρου σκοποῦ καὶ κοινου, ἄμ' ὡς τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο ἔργον ἐπιδιώκει σκοπὸν ἀνώτερον τοῦ ἐργάτου του, γίνεται θεῖον. Τὸ ἔργον τῶν ἀγρῶν εἶναι ἀνθρώπινον, τὸ ἔργον τῶν πόλεων εἶναι θεῖον.

«Κατὰ καιροὺς ἡ ἱστορία τίθησι σημεῖον τι ἐπὶ τινος πόλεως τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι μονα-

δικόν. Ἡ ἱστορία, ἐντὸς τετρακισχιλίων ἐτῶν, διακρίνει οὕτω τρεῖς πόλεις, ἐν αἷς συγκεντρῶνται ἅπασα ἡ ἐνέργεια καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολιτισμοῦ. Ὅ,τι αἱ Ἀθηναὶ ὑπῆρξαν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα, ἡ Ρώμη διὰ τὴν Ρωμαϊκὴν, τοῦτ' αὐτὸ τυγχάνουσι καὶ οἱ Παρίσιοι σήμερον διὰ τὴν Εὐρώπην, διὰ τὴν Ἀμερικὴν, διὰ τὸν πεπολιτισμένον τέλος κόσμον. Εἶναι ἡ Πόλις, εἶναι καὶ ὁ κόσμος. Ὁ ἀπευθύνων τὸν λόγον πρὸς τοὺς Παρισίους, ἀπευθύνει τὸν λόγον πρὸς ὅλον τὸν Κόσμον.»

«Ταπεινὸς λοιπὸν καὶ ἐγὼ διαβάτης, ὅστις δὲν ἔχω ἄλλο τῆς μερίδος μου ἐκ τοῦ δικαιώματος ὅλων σας, ἐν ὀνόματι τῶν πόλεων, ὅλων τῶν πόλεων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἀπὸ Ἀθηνῶν μέχρι Νέας Ἰόρκης, ἀπὸ Λονδίνου μέχρι Μόσχας, ἐν ὀνόματί σου Ρώμη, ἐν ὀνόματί σου Βερολίνον, δοξάζω μετὰ στοργῆς καὶ ἀγάπης καὶ χαιρετίζω τὴν ἱερὰν πόλιν, τοὺς Παρισίους!»

Ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ τοσοῦτο συνεκινήθη κατὰ τὰς τελευταίας λέξεις τῆς προσφωνήσεώς του, ὥστε μετὰ κόπου ἐπρόφερον αὐτάς. Παταγωδεῖς δὲ χειροκροτήσεις καὶ ζητωκραυγαὶ διεδέχθησαν τοὺς τελευταίους τοῦ λόγου.

Ἡ παρέλασις ἄρχεται. Διήρκεσε δὲ πλείω τῶν τεσσάρων ὥρῶν καὶ ἐν τούτοις ὁ Οὐγγῶ ἔμεινε ἐπὶ τοῦ παραθύρου του περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν δύο αὐτοῦ ἐγγόνων, Γεωργίου καὶ Ἰωάννης, οἵτινες ἔπεμπον διὰ τῶν χειρῶν των ἀσπασμοὺς πρὸς τὸ πλήθος. Ἐν τῷ Τροκαδερῶ ἐπανηγύριζον τὴν ἐπέτειον τοῦ ποιητοῦ ἐορτὴν διὰ τινος ἐπὶ τούτῳ διοργανωθεῖσης παραστάσεως, ἧς τὸ προῖον ἀνελθὸν τὰς 60,000 φρ. διενεμήθη εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς δὲ ἐγείρετο ἡ προτομὴ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ!

Ἡ Γαλλικὴ Κωμῆδία ἔπαιξε τὸν Ἐρνάνην ἐνώπιον πλήθους ἀκροατῶν. Τὴν παραμονὴν δὲ τῆς ἐορτῆς ἐν τῷ θεάτρῳ Γκίτε ἐγένετο ἐπιτυχὴς ἐπανάλυψις τοῦ περιφήμου δράματος, Λοουκρετία Βοργία, ἔργον αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ, ὡς γνωστὸν. Ὁ γηραιὸς διδάσκαλος παρευρέθη εἰς τὴν παράστασιν ταύτην ἐπὶ ὀλίγας μόνον στιγμάς, ἐγένετο δ' ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου.

Ὁλόκληρος ἡ Γαλλία, ἐκπροσωπούμενη ὑπὸ τῶν Παρισίων, ἐώρτασε μετὰ ἐκτάκτου ἐπιδειξεως καὶ πομπῆς τὴν ἀθανασίαν τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ, ζῶντος ἔτι, τὴν ἐπέτειον ἐορτὴν τοῦ μεγάλου τούτου ἀνθρώπου, διπλασίως σεβαστοῦ καὶ ὡς μεγάλης διανοίας καὶ ὡς γηραιῶς καὶ λευκῆς κεφαλῆς, ἧτις ἀπὸ ἐξήκοντα ἡδὴ ἐτῶν διαλάμπει ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου.

Ὁ λαὸς τῶν Παρισίων, ὑφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἔδωκε τὴν ἀνήκοντα τόνον εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην. Μεγάλῃ ἡσυχίᾳ ἐπεκράτει μετὰ τῶν 100,000 ἀτόμων, ἅτινα παρήλασαν πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Οὐγγῶ, καὶ μετὰ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο ἡ ἐπιτροπὴ τῶν φιλολόγων, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς κυβερνήσεως, ἡ ἀνωτάτη πρότυπος Σχολή, τὰ μέλη τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας κτλ. Αἱ γυναῖκες ἔκραζον: «Ζήτω ἡ μικρὰ Ἰωάννα!» «Ζήτω ὁ μικρὸς Γεώργιος!» Ἐπεμπον δὲ ἀσπασμοὺς πρὸς τοὺς μικροὺς ἐγγόνους τοῦ ποιητοῦ ἐκ τῶν παρειῶν τοῦ ὁποίου ἔρρεον δάκρυα χαρᾶς.

Ἡ ἐταιρία Σιγγάλ ἠθέλησε, καὶ αὕτη, ὅπως ἐορτάσῃ τὴν ἐπέτειον τοῦ διδασκάλου, προσφέρουσα αὐτῷ τὰς εὐχὰς τῆς διὰ τῆς συμπαθητικῆς μουσῆς τοῦ ποιητοῦ Ἰωάννου Αἰκάρτ, ὅστις ἔπλεξεν ἐπὶ τούτῳ κατάλληλον ποιημάτιον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν:

«Ἡ Ἐταιρία Λιγγὰς τῷ Βίκτωρι Οὐγγῶ.»

Τὴν προτεράϊαν ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, κ. Φερρῦ, ἐπεσκέψατο τὸν διδάσκαλον κομίζων πρὸς αὐτὸν τὸ ἀγγεῖον τῶν Σεβρῶν καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν γραμματέων αὐτοῦ. Μετὰ τρεμούσης δὲ καὶ συγκεκινημένης φωνῆς ἀπηύθυνεν αὐτῷ τὰ ἐξῆς:

Φίλτατε Κύριε!

«Ἡ κυβέρνησις τῆς δημοκρατίας τῆς Γαλλίας ἠθέλησε νὰ ἐορτάσῃ πρώτη πάντων τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς σου, προσφέρουσα σοι τὸ ὥραϊον τοῦτο προῖον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν βιομηχανίας, τὸ ἀγγεῖον τοῦτο τῶν Σεβρῶν. Θεωρῶ ἑμαυτὸν εὐτυχῆ, διότι, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἐμοὶ ἐνετάλη, ὅπως προσκομίσω σοι τὸ δαῖγμα τοῦτο τῆς συμπαθείας τῆς δημοκρατίας. Ἐκείνο, ὅπερ προσφέρω εἰς ὑμᾶς σήμερον, προσεφέρετο ἄλλοτε δῶρον εἰς τοὺς ἡγεμόνας. Εἰς ἡγεμόνας τῆς ἀνθρω-

πίνου διανείας φέρομεν ήδη τούτο. » Ο Βίκτωρ Ουγώ βαθίως συγκεκνημένος, ηύχαρίστησε τόν πρωθυπουργόν, ὅστις προσέθετο τοῖς ἄνω :

« Ἐπιτρέψατέ μοι νά σᾶς κληνοποιήτω, ὅτι ὡς ὑπουργός τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως θά ἐορτάσω καί προσωπικῶς τὰ γενέθλια τοῦ ποιητοῦ τῆς ἐπικεικίας. Κατήργησα δὲ ἀπάσας τὰς ποινὰς εἰς τὰ σχολεῖα, Λύκεια καί Γυμνάσια τῆς Γαλλίας. »

Ἡ συγκίνησις τοῦ Βίκτωρος Ουγώ εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἐπὶ μᾶλλον ηὔξησεν. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐδάκρυσαν. Ὁ ὑπουργός παρέμεινεν ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον παρὰ τῷ ποιητῇ συνδιαλεγόμενος μετ' αὐτοῦ ἐπὶ διαφόρων θεμάτων. Ἀναχωρήσαντος δὲ τούτου, ὁ Βίκτωρ Ουγώ ἐδέχθη ἐπιτροπὴν τῆς διεθνούς φιλολογικῆς ἐταιρίας, ἧτις προσέφερον αὐτῷ δύο τόμους μὲ 10,000 ὑπογραφάς. Τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ὁ ποιητὴς ηὔχαριστησεν ὡσαύτως.

Ἐνταῦθα δεον ὅπως ἀναφέρωμεν καί τὴν εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποδοχὴν τοῦ Βίκτωρος Ουγώ.

Τῆ 3ῃ Μαρτίου ἐγένετο συνεδρίασις τῆς Γερουσίας. Εἰσελθόντος τοῦ ποιητοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς συνεδριάσεως τὰ μέλη ἐχαιρέτησαν αὐτὸν διὰ παταγωδῶν χειροκροτημάτων. Ὁ Βίκτωρ Ουγώ εὐχαριστῶν αὐτοῖς εἶπεν :

Βαθέως μὲ συγκινοῦσιν αἱ ἐκδηλώσεις αὐταὶ τῶν πρὸς με αἰσθημάτων ὑμῶν. Ἐκφράζω πρὸς ὑμᾶς, Γερουσιασταί, τὴν ἄκραν μου εὐγνωμοσύνην. Οὐδέποτε θέλω λησμονήσει τὰς στιγμὰς ταύτας τοῦ βίου μου! »

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας τοῦ ποιητοῦ, ὁ δούξ Ὀδινρέ Πασκιέ, εἶπε τὰ ἐπόμενα :

« Τὸ δαιμόνιον πνεῦμα μετέτρεξε τῆς συνεδριάσεως, ἡ Γερουσία χειροκροτήσασα ἐπὶ τούτῳ προβαίνει εἰς τὰς συζητήσεις της. »

Τὸν δούκα διεδέχθησαν παρατεταμέναι χειροκροτήσεις.

Ὁ Βίκτωρ Ουγώ μὴ δυνάμενος ὡς ἐκ τῆς μεγάλης συγκινήσεώς του νὰ παραμείνη ἐπὶ πλείω εἰς τὴν συνεδρίαν ἀνεχώρησεν.

Τοιαύτη τις ὑπῆρξεν ἐν γένει ἡ ἐορτὴ αὕτη, ἧτις δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἦτο ἐκδηλώσις θαυμασμοῦ καὶ ἀπειροῦ ἀγάπης πρὸς τὸν μέγαν τούτων ἡμερῶν μας ποιητὴν, ὅστις ζῶν εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Λ Α Α.

Ἡ ΝΗΠΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ὦ γύναι! χαριέτατον φύλον, τέρψις τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς σὲ προσφωνῶ τοὺς ρεμβασμῶς μου· ἐπίτρεψον εἰς ἀτεβῆ ν' ἀνασύρη τὸν πέπλον τὸν περικαλύπτοντα τὴν ἐντέλειάν σου. Καθορῶ ἐπὶ τῶν χειλέων σου δυσπιστίας μειδιάμα· ὁ νήπιος! τί ἀποτολμῶ! νὰ μυσταγωγῆθῶ εἰς τὸν ἱερὸν τούτον ναόν, εἰς ὃν οὐδέποτε εἰσῆλθεν ὁ ἀνθρώπος, νὰ κατασκοπεύσω τὰς βουλάς τῆς ψυχῆς σου, νὰ ψηλαφήσω τοὺς παλμούς τῆς καρδίας σου, ν' ἀνιχνεύσω ὀλόκληρον βίον εἰς ἓνα στεναγμὸν σου, ὡς ἐν βλέμμα σου!

Ναί! τοιοῦτος εἶναι ὁ σκοπός μου· πλανώμενος εἰς τὸ μυστηριώδες τούτο ἄτυλον, ἐλπίζω νὰ διδάξω τοὺς θνητοὺς νὰ σ' ἐκτιμήσωσι δικαιότερον, τοῦ χαρακτῆρός σου ν' ἀναπτύξω τὰς ποιικιλίας, καὶ νὰ ὀρίσω σὲ τὸ ἀριστοῦργημα τῆς πλάσεως. Θέλωμαι βλέπων σε κειμένην εἰς τὴν κοιτίδα σου, ἀβρᾶν, ἀγνὴν, καὶ ὠραίαν. ἡ πρώτη ὄρμη, ἧτις ἀναφαίνεται εἰς σὲ εἶναι τοῦ ἔρωτος ἡ ὄρμη· ἀνεράνη αὕτη κατὰ τὴν γέννησίν σου καὶ θά ἐκλείψῃ μετὰ τῆς τελευταίας πνοῆς σου. Ὁ ἔρωσ εἶναι ὁ μοχλὸς τῆς ὑπάρξεώς σου. Παῖδα ἐτι σὲ βλέπω προσπαθοῦσαν νὰ θωπεύσῃς ἐκείνην, ἧτις, γρηγοροῦσα πλησίον σου, σὲ κομίζει ἐπὶ τῶν γονάτων της ἄδουσα, ἵνα σὲ θέλξῃ ὑπνώττουσαν. Ἄλλ' αἰ μὲν θωπεύει σου ἐμφωλεύουσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, τὰ δὲ φιλήματα σου εἰσὶν ἢ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς μητρός σου θλίψις· ἡ ὀρμέμευτος αὕτη διάχυσις συμπεριλαμβάνει ἐν ἑαυτῇ τὸ σύνολον τῶν αἰσθημάτων, ἀπερ ὁ χρόνος θέλει ἀναπτύξει· αἱ χεῖρές σου τὴν θλίβουσι μὲ ὄρμη· εἶσαι εὐτυχὴς βλέπουσα τὴν μητέρα σου ἐνασχολουμένην περὶ τῆς φιλιότητος θυγατρὸς της... ἀπὸ τοῦδε συνησθάνθης τὴν ἀξίαν τῆς μελλούσης πρὸς σὲ λατρείας, λατρείας, ἧτις θέλει εἶσθαι τὸ λαμπρότερον τρόποιόν σου.

Περὶ σπούδαστον ὄν! πόσον εὐκόλως διακρίνεις μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἐκείνην, ἧτις σὲ λέγει : Π α ι δ ῖ μ ο υ... ὅταν τὴν βλέπῃς, ἡ καρδία σου πάλλει ὑπὸ χαρᾶς, ἐπειδὴ ἂν παραπονησῇαι, ἂν κλαίῃς, αὕτη εἶναι ἐκεῖ πλησίον σου, ὡς παρὰ στάτης ἄγγελος... ἴσταται ἐκεῖ ἀκροωμένη

τὴν πνοὴν σου, ἐμβλέπουσα τὴν ὀδύνην. Μήτηρ! ὦ νέαι γυναῖκες! ἐὰν ἔχετε ἰδέαν τῶν ἀπολαύσεων, αἵτινες χορηγοῦνται εἰς τὴν τιθαίνουσαν τὸν καρπὸν τοῦ ἔρωτος της, ἐὰν ἐγνωρίζετε τὴν ἀνέκρηστον εὐτυχίαν, ἣν συναισθάνεται, ὅταν τὸ τέκνον της θλίβῃ παραφόρως τὸν κόλπον, ὅστις τῷ μεταδίδει καὶ αὐθις τὴν ζωὴν, ὅταν συναισθάνεται

τὴν μικρὰν ταύτην καρδίαν πάλλουσαν ἐπὶ τῆς ἰδικῆς της, ὦ! βεβαίως ἠθέλετε ἐγκαταλείψει τὰς ἀπατηλὰς ἐκείνας ἡδονὰς, τῶν ὁποίων τὸ πρίσμα σᾶς θαμβώνει, καὶ πολλάκις μετανοίας μόνον σᾶς δωρεῖ.

Σ' ἀκούω ψελλίζουσαν πρόσταγμά τι· σχετικῶς ἐνδυναμοῦται ἡ χαριεστάτη ὀργή σου. Ὅταν

Ο ΚΟΜΗΣ ΠΑΥΛΟΣ ΣΟΓΒΑΛΩΦ

(ὁ ἐσχάτως διορισθεὶς Διοικητὴς τῆς Αὐτοκρατορικῆς Σωματοφυλακῆς).

πατρικὴ ἐπίπληξις στιγμιαίως σὲ καθυποτάσῃ, ἐναγκαλιζέσαι μετὰ πείσματος τὸν τράχηλον τῆς καλῆς μητρός σου, καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τῶν παρειῶν της εὐρίσκεις ἄτυλον· ἐκεῖ δὲν φοβεῖται τὴν ἐπιπληκτικὴν φωνήν· καὶ στρέφουσα μὲ τολμηρὸν βλέμμα, ἀνθίστασαι θαρραλέως εἰς τὸν κίνδυνον· οὕτω καὶ διὰ τὸν ἀρμενίσαντα ναύτην, ὁ κλύδων μάτην βοῖζει· ἡ ψυχὴ του δὲν θορυβεῖται πλέον, καὶ ὁ βόμβος οὗτος, καίτοι δι' αὐτὸν κα-

ταπληκτικός, εἶναι ἐνταυτῷ καὶ ἀρμονικός.

Οἱ μῆνες παρήλθον, βαίνεις ἀσφαλέςτερον, ἰσχυροποιεῖσαι κατὰ τῆς ἀδυναμίας τῶν μελῶν σου, προσπαθεῖς νὰ ὀρθοποδήσῃς· καίτοι δὲ ὑποστηριζομένη ὑπὸ ἀνησύχου μερίμνης, ὑπερηφανεύεσαι διὰ τὰς προόδους σου. Ἐκφέρεις ἀνάρθρους φωνάς... λαλιὰ εἰς σὲ μόνον ἄγνωστος σὲ ταλανίζει, καὶ ταχὺ ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς ὀμιλίας γεννᾶται.

Αἱ ἡμέραι παρέρχονται, ὁ κομψὸς πλαγγὼν (κουκλα) εἶναι ἡ κυριώτερά ἐνασχόλησίς σου, αἱ ἐνεργοὶ χεῖρές σου καταστολίζουσι φιλοκάλως τὸ παίγιον τῶν διασκεδάσεών σου· τῷ δίδεις συμβουλὰς ὡς σοὶ ἔδωσαν· τὸ ἀκροάζεσαι καὶ ἀπαντᾷς πάντοτε ἀντ' αὐτοῦ· ἡ σιγὴ τοῦ τῷ ἐπισύρει ἐναλλάξ τὰς ἀπειλὰς καὶ τὰς θωπείας σου· τότε τὸ θέτεις ἐπὶ τῶν ἐσταυρωμένων χειρῶν σου καὶ τῷ λέγεις: "Ἄλλοτε μὴ ἀτακτῆσις, ἄλλως ἢ μαννα σου δὲν θὰ σ' ἀγαπᾷ.

Ὁ χρόνος δρέψας τινὰ ἔτη σου, ὡς ὁ κηπουρὸς δρέπει παραφυάδας νεοφύτου δένδρου, ἀνέπτυξε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου σου, τὰς μορφὰς τοῦ σώματός σου, καὶ τὰς ἀρετὰς τῆς καρδίας σου. Αὐξάνεσαι ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν ἀρετῶν τῆς μητρὸς σου, σπεύδεις νὰ τὴν βοηθήσῃς εἰς τὴν οἰκιακὴν διοίκησιν, ἔγινες νουνεχὴς, φιλόφρων, ἀγαθοεργὸς πρὸς σεαυτὴν. Ὁ δυστυχὴς ἐπαίτης οὐδέποτε ἀπεμακρύνθη τῆς οἰκίας σου, μὴ παραλαβὼν τὸν ἀσφαλίζοντα τὸν ἐπιούσιον ἄρτον ὀβολόν· καὶ ὅταν προτεύχῃς πρὸς τὸν Ἰψιστον, τὸν ἐπικαλεῖσαι νὰ μὴ παρειφρήσῃ ἢ δυστυχία εἰς τὸν κόσμον.

Μεῖνε εἰς τὴν ἀθωότητα τῆς νεότητος· φύλατε ἀκριβῶς τὴν κοσμοῦσάν σε ταύτην σεμνότητα, ἐπειδὴ εἶναι τὸ ὠραιότατον τῶν θελητῶν σου. Ἡ μεμολυσμένη πνοὴ τῶν ἀνθρώπων θ' ἀμαυρώσῃ τὴν στιλπνὴν χροιάν σου· ἐντὸς ὀλίγου δὲν θὰ ἦσαι ἡ αὐτὴ, ἀλλ' ὡς ὁ μεταξοσκώληξ θὰ περιβληθῆς νέον περικάλυμμα· ἡ ὀχληρὰ ἐθιμοταξία θὰ σὲ ἀναγκάσῃ νὰ ὑποκρύπτῃς τὰ αἰσθημάτων σου· ἡ διάχυσις τῶν αἰσθημάτων, ἡτις θέλγῃ τὰς εὐαίσθητους ψυχὰς, θὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγκλημα, καὶ θὰ νομίσῃς ὅτι διὰ ψυχρᾶς συμπεριφορᾶς θὰ διαφύγῃς τὴν παντοδυναμίαν τῆς φύσεως. . . . Ὁ! πόσον ἀπατάσαι! Οὐδέποτε τὰ δικαιώματα ταύτης ἀπολλοτριούνται· καὶ ἴσως, ὅταν ὁ κόσμος θὰ σε δοξάζῃ διὰ τὴν παραδειγματικὴν διαγωγὴν σου, ἐὰν ἐξετάσῃς τὴν συνείδησίν σου προσπαθοῦσαν ν' ἀπολαύσῃ τὴν μετ' αὐτῆς τελείαν εἰρήνην. . . . ναί! ἴσως θὰ ἐρυθριάσῃς ἔνεκα τῆς ψευδοῦς ἀρετῆς σου. . . . ἐπειδὴ εἰς βίον γυναικὸς ἐνυπάρχουσι πάντοτε ἀπόκρυφα, ἅτινα οὐχὶ μόνον δὲν τολμᾷ νὰ κατοπτεύσῃ ἀλλὰ ἐπιθυμεῖ, εἰ δυνατόν, καὶ αὐτὴν τὴν ἀνάμνησιν τῶν νὰ ἐξελείψῃ. (Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

LEBIER DE-MONTEPEN

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

Μυθιστορία Μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Σ. Ζ.

815 Τεύχος ΚΣΤ'.)

(Συνέχ. ἴδε σελ.

3.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΕΝΟΣ ΔΡΑΜΑΤΟΣ.

Φεῦ! ὁ Πέτρος δὲν ὠνεύρωττεν· μετὰ μικρὸν δὲ ἐπέισθη περὶ τῆς τρομερᾶς πραγματικότητος τῶν συμβαινόντων κατὰ τὴν ἀπαίσιον ἐκείνην νύκτα.

Μόλις ἐξεληθόντων τοῦ δωματίου τὸ Μέλαν προσωπεῖον ἐστράφη πρὸς τὸν Πέτρον Γιλβέρτην καὶ τῷ εἶπε:

— Ἀκούσατέ με, καὶ προσπαθήσατε νὰ μὲ ἐννοήσῃτε καλῶς λησμονοῦντες πρὸς τὸ παρὸν τὴν λύπην σας. Ἐκαστὸν τῶν ἐργαλείων τῆς χει-

ρουργικῆς τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεσθε πρὸς θεραπείαν τῶν πληγωμένων εἶναι ἐν ταῖς χερσίν ὑμῶν παθητικὸν καὶ εὐπειθὲς ὄργανον· σὰς ὑπηρετεῖ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίσῃ. Ἐνόσφ σὰς χρησιμεύει τὸ διατηρεῖτε μετὰ προσοχῆς, ἅμα φθαρεῖ ἢ καταστῆ ἐπικίνδυνον τὸ θραύετε καὶ τὸ ρίπτετε μακρὰ ὑμῶν. . . . Τὴν νύκτα ταύτην θὰ εἰσθε ἐν ταῖς χερσὶ μου τοιοῦτου εἶδους ὄργανον, θὰ σὰς μεταχειρισθῶ ὡς σεῖς τὰ ἐργαλεῖά σας· θὰ μὲ ὑπακούσητε ὡς σὰς ὑπακούουν, χωρὶς οὔτε κἂν νὰ ζητήσῃτε νὰ ἐννοήσῃτε τὸν σκοπὸν τῆς ὑπηρεσίας σας. Διὰ τιαύτης ταχειίας καὶ τυφλῆς εὐπειθείας οὐδένα διατρέχετε κίνδυνον· οὐδεὶς

θὰ σὰς βλάβῃ, μετὰ τινὰς δὲ ὥρας θέλετε ἐπιστρέφει οἴκαδε σῶος καὶ ἀβλαβῆς. . . Ἄλλ' ἐὰν ἀφρόνως ποιῶν μικρὰν μόνον ἀντίστασιν προσπαθήσετε νὰ δεῖξητε, ἂν, ὑπακούσητε μὲν κατὰ ταύτην τὴν νύκτα, ζητήσητε ὅμως ἔπειτα νὰ εὔρητε τὴν κλειδα τοῦ μυστηρίου, τὸ ὁποῖον δέον νὰ μὲνῃ δι' ὑμᾶς ἀκτάληπτον, ἂν λόγος ἀδιάκριτος διαφύγῃ τῶν χειλέων σας, καὶ μετὰ δέκα καὶ μετὰ εἴκοσιν ἀκόμη ἔτη πρέπει νὰ ἐνθυμηθῆτε ὅ,τι μέλλω νὰ σὰς εἶπω, μὴ νομίσητε δὲ ὅτι εἶναι ἀπλῆ καὶ ματαία ἀπειλή· θὰ σὰς ἐπανεύρω ὅπου καὶ ἂν ἦσθε, ὅσον ἀσφαλῶς καὶ ἂν κρυβῆτε, καὶ θὰ σὰς καταθραύσω ὡς θραύεται ἄχρηστον καὶ ἐπικίνδυνον ἐργαλεῖον! . . . Μὴ τὸ λησμονήσητε, καὶ μὴ μὲ ἀνγκάσητε νὰ τὸ ἐνθυμηθῶ. . .

Τὸ μέλαν προσωπεῖον ἐσιώπησεν.

Ὁ Πέτρος Γιλβέρτης ὄρθιος ἀπέναντι αὐτοῦ ἰστάμενος, προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν ὀπῶν τῆς ἀπαθοῦς προσωπίδος ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἀπῆστραπτον οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀγνώστου ὡς δύο φανοὶ ἐν τῷ κοίλῳ σκοτεινοῦ βράχου τεθειμένοι.

— Ἦκούσατε; ἠρώτησε τὸ Προσωπεῖον.

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ Ἰατρός.

— Μὲ ἐννοήσατε;

— Ἐννοῶ ὅτι ἔχετε νὰ μὲ διατάξῃτε τρομερόν τι, ὅτι χρεωτῶ νὰ σὰς ὑπακούσω ἀμέσως, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τηρήσω σιγὴν, ἄλλως ἀπόλλωλα. . . δὲν ἔχει οὔτω;

— Μάλιστα, καὶ τί ἀποφασίζετε;

— Τίποτε. . . . πρὶν μὲ ἀπαντήσετε τούλαχιστον εἰς μίαν ἐρώτησίν μου.

— Ποίαν ἐρώτησιν;

— Τὴν ἐξῆς: Ὅταν τρεῖς προσωπιδοφόροι, τῶν ὁποίων ὁ εἷς εἶναι Ἄρχων. Ἐρχονται τὴν νύκτα εἰς τὸν οἶκον δυστυχοῦς καὶ ἀγνώστου ἱατροῦ, εἰς τὸν οἶκον χωρικοῦ ὡς ἐμὲ, ὅταν ὁ εἷς τῶν τριῶν, ὁ ἄρχων, λέγει εἰς τὸν χωρικόν· «Ἐχω τὴν ἀνάγκην σου, ἂν δὲν μὲ ὑπακούσῃς θὰ ἀποθάνῃς, ἂν μὲ προδώσῃς, ἐπίσης», δὲν ἐπιτρέπεται ἄρα γε νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν ἐγκλήματος ὁ εὐγενὴς ἔχει ἀνάγκην τοῦ ἱατροῦ; . . . Πρόκειται, πράγματι, περὶ ἐγκλήματος, εὐγενέστατε; ἢ ἀπάντησίς σας θὰ ὑπαγορεύσῃ τὴν ἰδικὴν μου ἀπάντησιν. Ἄν ἐπικα-

λῆσθε τὴν συνδρομὴν μου δι' ἀποτρόπαιον πρᾶξιν, καὶ ἂν πρέπει νὰ ὑπακούσω ἢ νὰ ἀποθάνω, φονεύσατέ με ἀμέσως, διότι δὲν θὰ ὑπακούσω! . .

Τὸ Μέλαν προσωπεῖον ὕψωσε τοὺς ὤμους περιφρονητικῶς.

— Ἐ! ἀνέκραξεν, εἶσθε τρελλὸς! ἔχω τὴν ἀνάγκην σας διὰ νὰ πράξω ἀγαθοεργίαν καὶ οὐχὶ ἔγκλημα. . . . Πρόκειται περὶ τῆς σωτηρίας δύο ὄντων. . . μιᾶς γυναικὸς ἀσπαιρούσης ἐν ταῖς ὀδύναις τοῦ τοκετοῦ, καὶ τοῦ γεννηθησομένου βρέφους. . .

Ὁ Πέτρος ἔπαυσεν ἀμέσως ἀμφιταλαντευόμενος.

Ἄρμησε πρὸς τὴν μεγάλην ἱματιοθήκην, τὴν ὁποῖαν ἀνοίξας ἔλαβε δερμάτινον θήκην περιέχουσαν ἐργαλεῖα μαιευτικῆς.

— Τοῦτο μόνον σὰς χρειάζεται διὰ τὸν τοκετόν; ἠρώτησε τὸ Μέλαν προσωπεῖον.

— Μάλιστα.

— Εἶσθε ἔτοιμος νὰ μᾶς ἀκολουθήσητε;

— Μάλιστα.

— Τότε μία μόνη προφύλαξις μοὶ μένει. . .

— Ὅποια;

— Ἴδου. . .

Ἐπὶ τῷ νεύματι τοῦ Εὐγενοῦς ὁ ἕτερος τῶν ὑπηρετῶν του ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἱατροῦ προσωπίδα ἐκ βελούδου, ἄνευ ὅμως ὀπῶν ἐν τῇ θέσει τῶν ὀφθαλμῶν.

Ὁ Πέτρος, πρὸς στιγμὴν τυφλωθεὶς, περιωρίσθη εἰπών·

— Σὰς προλαμβάνω λέγων ὅτι ἄνευ τῆς χρήσεως τῶν ὀφθαλμῶν μου οὐδὲ τὸν ἀπλούστερον τοκετόν δύναμαι νὰ βοηθήσω. . .

— Θὰ σὰς ἀφαιρέσουν τὸν ἐπίδεσμον ἐν καιρῷ, ἀπήντησε τὸ Μέλαν προσωπεῖον, ἔλθετε. . .

Συγχρόνως δὲ λαβὼν τὸν ἱατρόν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν ἔσυρε, καὶ ὀδηγήσας αὐτὸν μέχρι τῆς θύρας τοῦ κήπου, τὸν ἐπεβίβασεν ἐπὶ ἐγκύβητου, ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος ἐστεγασμένου καὶ εἰς δύο ἐξασίας καλλονῆς ἵππους ἐζευγμένους.

Οἱ ἵπποι ἐποδοπάτου τὴν χιόνα ἐξ ἀνυπομονησίας, μεγάλους δὲ κόπους ὁ ἀμαξηλάτης κατέβαλεν ὅπως ἀναχαιτίσῃ τὴν ὁρμὴν τῶν ὄρθιων πρὸ αὐτῶν ἰστάμενος, καὶ ἀπὸ τῶν χαλιῶν αὐτοὺς κατακρατῶν.

Μόλις οί ὀδοιπόροι ἐπέβησαν τοῦ ἐλκύθρου ἐπὶ ξηροῦ χόρτου καθήσαντες, καὶ ὁ μὲν ἀμαξηλάτης ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ ἵππου, τὸ δὲ ἔλκυθρον ἀνάρπαστον ὑπὸ τῶν ἵππων ἐγένετο.

Ἡ παράδοξος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τοῦ Πέτρου θέσις τὸν ἠνάγκασεν ἐκόντα ἄκοντα νὰ λησμονήσῃ τὰς βαθείας τῆς αἱμασσούσης καρδίας του πληγὰς, καὶ νὰ ἐπασχολῇ τὴν διάνοιάν του μὲ τὸ ἀκατανόητον τοῦτο συμβᾶν εἰς τὸ ὁποῖον ἡ τύχη τὸν περιέπλεξε.

Τὸ μυστηριώδες ἔλκει πάντοτε τὸν ἀνθρώπινον νοῦν ὡς ἡ ἄβυσσος καὶ τὰ ἱλλιγγιώδη βάραιθρα ἔλκουσι μοιραίως τὸ σῶμα.

Ἦννοεὶ ὅτι εὐρίσκετο ἐν πραγματικῇ κινδύνῳ, μόνον ὅτι ἐνθαρρυντικοὶ τινες τοῦ Μέλανος προσωπεῖου λόγοι τὸν εἶχον καθησυχάσει.

Ἐπροσπάθει νὰ μαντεύσῃ πόθεν διήρχοντο, καὶ πρὸς τί σημεῖον ἐχώρουν.

Καὶ ἠδύνατο μὲν μὲ δεδεμένους ὀφθαλμοὺς, καὶ μίαν ῥάβδον εἰς τὰς χεῖρας νὰ μεταβῆ μόνος καὶ ἄνευ ὀδηγοῦ εἰς μέρος τρεῖς ἢ τέσσαρας λεύγας ἀπὸ τῆς οἰκίας του ἀπέχον, τοσοῦτον ἐγνώριζε τὴν χώραν ἣν νυχθημερόν ἀπὸ τοσοῦτων ἐτῶν διέτρεχεν, ἀλλ' ἡ θέσις του δὲν ἦτο πλέον ἡ αὐτὴ, διότι ἐσύρετο ἐπὶ ἐλκύθρου τρέχοντος μετὰ μανιώδους ταχύτητος, καὶ ἠγνόει ἀκόμη καὶ ποίαν διεύθυνσιν εἶχον λάβει ἀπὸ τῆς οἰκίας του ἀναχωροῦντες.

Εἰς μάτην ὁ Πέτρος ἐσκέπτετο.

Ὁ νοῦς του εὐρίσκετο ἐν λαθυρίνῳ ἄνευ νήματος δυναμένου νὰ τὸν ὀδηγήσῃ.

Ἀπὸ δύο ὠρῶν ἔτρεχον, ὅτε μὲν ἀνερχόμενοι, ὅτε δὲ κατερχόμενοι, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος χωροῦντες.

Αἴφνης ὁ Πέτρος ἀνετινάχθη.

Ἦχος βραγχνώδης καὶ ὀξύς σάλπιγγος ἐκ κέρατος βοός, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ποιμέσιν ὅτε συναζοῦσι τὰ ἐν βοσκῇ πρόβατά των, ἦχος τοσοῦτον ἰσχυρὸς ὥστε φθάνει εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, καὶ τρικυμίας μυκομένης, καὶ τοῦ ἀνέμου ἐναντίου ἀκόμη πνέοντος, τοιοῦτος ἦχος διερράγη οὕτως εἶπεῖν παρὰ τῷ Πέτρῳ, ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ ἐλκύθρῳ.

Ἄνευ ἀμφιβολίας εἰς τῶν συνοδοιπόρων του ἔδιδε σύνθημα.

Μετὰ ἡμισυ μόλις λεπτόν νέος ἦχος σάλπιγγος ἠκούσθη ζωηρὸς μὲν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως ἦττον ἰσχυρὸς.

Ἦτο βεβαίως ἡ ἀπάντησις.

Οἱ ἵπποι ἐρεθισθέντες διὰ τῶν πτεριστήρων καὶ τῆς μαστιγῆς ἀνεπήδησαν, ἡ δὲ ταχύτης αὐτῶν ἐδιπλασιάσθη.

Ἄλλ' ἡ ὁρμή των ὀλίγον διήρκεσε, τὸ ἔλκυθρον ἤρχισε νὰ προχωρῇ βραδύτερον, ἦτο δὲ πρόδηλον ὅτι ἀνήρχοντο ἀπότομον ἀνωφέρειαν, πολλάκις δὲ οἱ ἵπποι μὴ δυνάμενοι νὰ στηρίξωσι τοὺς πόδας ἐπὶ τοῦ πάγου ἐγλίστρων, τὸ ἔλκυσθρον ἴστατο, ἐνίοτε δὲ καὶ ὀπισθοχώρει· ὁ δὲ κρότος τῆς μαστιγῆς καὶ αἱ ὕβρεις τοῦ ἀμαξηλάτου ἐξηκολούθουν ἀκαταπαύστως.

Ἡ κοπιώδης ἀνάβασις διήρκεσε πολὺ· τέλος ἔφθασαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς, τὸ ἔλκυσθρον ἔστη, οἱ δὲ ἵπποι ἐπνευστίων θορυβοδῶς.

Νέος ἦχος ἀντήγησε, πάραυτα δ' ἠκούσθη κρότος ἀλύσεων, μετ' ὀλίγον δὲ θόρυβος καταβιβαζομένης κινητῆς γεφύρας, καὶ τέλος πάταγος θύρας σιδηρᾶς ἣτις ἠνοιέτο βαρέως ἐπὶ τῶν στρογγύγων τῆς στρεφομένης.

Τὸ ἔλκυσθρον ἐτέθη εἰς κίνησιν, βαδίζον προδῆλως ἐπὶ παγετώδους ἐδάφους.

Διήρχοντο θόλον.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασαν ἐπὶ χιονοσκεποῦς ἐδάφους, μετὰ πεντήκοντα δὲ ἢ ἐξήκοντα βήματα ἄλλη κινητὴ γέφυρα, νέος καὶ πάλιν θόλος.

Ὁ Πέτρος ἐσκέπτετο ὅτι τὸ μέγαρον ἐλάμβανε μορφὴν φρουρίου.

Μετὰ δύο λεπτά τὸ ἔλκυσθρον ἔστη.

— Ἐφθάσαμεν, εἶπε τὸ Μέλαν προσωπεῖον. Λαθῶν δὲ πάλιν τὸν Πέτρον ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν κατεβίβασεν ἀπὸ τοῦ ἐλκυσθρου.

Ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτοῦ βρυχωμένου ἀνέμου, καὶ τῆς τὰ ἀσκεπῆ τοῦ προσώπου του μέρη μαστιζούσης χιόνος, ὁ Πέτρος ἠγνόησεν ὅτι εὐρίσκετο ἐν πλήρει ὑπαίθρῳ.

ὑπὸ τοῦ ὀδηγοῦ του συρόμενος, καὶ μέγιστον κνήμην ἐντὸς τῆς χιόνος βαδίζων προσέκρουσεν αἴφνης ἐπὶ λιθίνῃ σὺνθῷ θύρᾳ ἢ μᾶλλον θυρίδος, τοσοῦτον χυμῆλῆς ὥστε πρὶν ἢ διαθῶσι τὸ Μέλαν προσωπεῖον τῷ εἶπε νὰ κύψῃ, οὗτος δὲ κύψας ὕψωσε μηχανικῶς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα·

καὶ ἔψαυσε τὸ πρῶτον τόξον χαμηλοτάτου θόλου.

Τὸ Μέλαν Προσωπεῖον ἔστη, καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν.

Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην παράδοξος καὶ ἀπαίσιος θόρυβος ἔφθασε εἰς τὴν ἀκοὴν τοῦ Πέτρου ἀδύνατος μὲν, ἀλλὰ διακεκριμένος, καὶ οὐδόλως συγχρόμενος μετὰ τῶν μυκηθμῶν τῆς μαινομένης ἔξω τρικυμίας.

Ἦτον εἶδος ὀξέος καὶ διαρκοῦς ρογχασμοῦ, ὑπόκωφοι στεναγμοὶ, καὶ σπαραξικάρδια παράπονα διακοπτόμενα ὑπὸ κραυγῶν ἀγωνίας.

Ὁ ἱατρός δὲν ἐφοβείτο μὲν, ἀλλ' ἡ δεισιδαιμονία ἦτις κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦτον ἀναπόσπαστον στοιχεῖον τῶν θρησκευτικῶν πεποιθησε-

ων ὄλων τῶν ὀρεινῶν τῆς Ἐλευθέρας-Κομητείας, ἤρχισεν ἐν τῷ πνεύματί του νὰ ἀναγεννᾶται.

— Μήπως εὐρίσκομαι, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἐντὸς μιᾶς τῶν παραδόξων καὶ μυστηριωδῶν κατοικιῶν, τὰς ὁποίας ὁ Κακὸς Δαίμων ἀνεγείρει ἐπὶ ἀπροσίτων κορυφῶν, ὁ δὲ προσωπιδοφόρος ὅστις μὲ ὠδήγησεν ἐνταῦθα εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Δαίμων; . . .

Ὁ Πέτρος δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ σχηματίσῃ ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησίν του ταύτην, διότι τὸ Μέλαν προσωπεῖον τῷ εἶπεν ἀποτόμως.— Μετὰ τινα δευτερόλεπτα τὸ ἔργον σας ἄρχεται, ἀλλ' ἐν πρώτοις ἐνθυμήθητε πᾶν ὅ,τι σᾶς εἶπον ἐν τῷ οἴκῳ σας . . . (ἀκολουθεῖ).

Ο ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

(Τύπος μεγίστης ἐμβριθείας καὶ ἐξαιρετικῆς νομομαθείας).

Πρωτότυπος Σκιαγραφία.

ὑπάρχει μία ἀλήθεια ἣν οὐδεὶς πιστεύομεν ἐννοεῖ νὰ διαμφισθητήσῃ καὶ ἡ ἀλήθεια αὕτη εἶναι ὅτι ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐπροικίσθησαν ὑπὸ τῆς φύσεως δι' ἐκτάκτου διανοίας καὶ ἔσχον εἶτα τὸ μεγαλείτερον εὐτύχημα πρεπόντως νὰ καλλιεργήσωσιν αὐτὴν, ὅτι ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας τῶν λαμπρῶν τούτων ὑπάρξεων, λέγομεν, οὐδέποτε φέρει ἰδιοτελεῖ ἢ χαρακτηρᾶ· τοῦναντίον μάλιστα οἱ ἔξοχοι οὗτοι ἄνδρες οὐδέποτε ἀπασχολούμενοι, ὑπὸ τῶν ποταπῶν καὶ χαμαιζήλων ἐκείνων παθῶν ἄτινα μαραίνουσι καὶ δηλητηριάζουσι τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν τῶν ἀσημάντων θνητῶν, αἰσθάνονται ἑαυτοὺς διακαιομένους ὑπὸ φλογεροῦ τινος ἔρωτος πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ὁποίου καὶ βλέπομεν αὐτοὺς ἀφιερῶντας τὴν διάνοιαν, τὴν περιουσίαν, τὴν ὑπαρξίν τέλος αὐτῶν. Ὁ δὲ φλογερὸς οὗτος ἔρωτος συνίσταται εἰς τὸ εὐεργετεῖν τὸ ἔθνος αὐτῶν καὶ συντελεῖν διὰ παντοίων μέσων εἰς τὴν τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν ἀνάπτυξιν καὶ κοινωνικὴν εὐημερίαν.

Εὐτυχεῖς πράγματι αἱ κοινωνίαι ἐν τοῖς κόλ-

ποις τῶν ὁποίων ζῶσι τοιαῦται πολύτιμοι ὑπάρξεις ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν μελῶν αὐτῶν μετ' ἐνθέρμου ζήλου καὶ θαυμασίου ἀποφασιστικότητος καθ' ἅπαντα τὸν βίον αὐτῶν ἐργαζόμεναι.

Μιᾶς μεγάλης τοιαύτης διανοίας, ἐνὸς τοιοῦτου ἀγνοῦ πατριωτισμοῦ ἀτελεῖ ἔξεικόνησιν ἀναλαμβάνει διὰ τῶν κατωτέρω γραμμῶν νὰ παράσχῃ σήμερον καὶ ὁ « Γραφικὸς Κόσμος » εἰς τοὺς ἀξιοτίμους αὐτοῦ ἀναγνώστας καὶ ἡ μεγάλη αὕτη διάνοια, ὁ ἔξοχος οὗτος πατριωτισμὸς ἐστὶν ὁ ὁμογενὴς ἐκεῖνος οὕτινος τὸ ὄνομα τοσαύτης παρὰ τῷ ἑλληνικῷ κόσμῳ ἀπολαύει δημοτικότητος, ὁ ἐν Τεργέστη **ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ**.

Ἐκ τῶν προτέρων ὁμῶς λέγομεν ὅτι οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἐπιθυμοῦν νὰ μάθωσι τὸν μέγιστον τοῦδε βίον τοῦ σπουδαίου τούτου ἀνδρὸς καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας, ἂν ἐπιθυμοῦν νὰ μάθωσιν ἀπάσας τὰς μεγάλας καὶ πάντοτε ἐθνοφελεῖς ἐνεργείας του, λυπούμεθα διότι ἡ ἐπιθυμία αὐτῶν αὕτη μετρίως θέλει ἱκανοποιηθῆ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς Σκιαγραφίας του ταύ-

της καθότι ἡμεῖς δὲν θὰ παράσχωμεν ἐν αὐτῇ αὐτοῖς εἰμὴ ἀπλοῦν ἰχνογράφημα τῆς εἰκόνας τοῦ βίου τοῦ πολυτίμου τούτου ὁμογενοῦς καὶ τοῦτο διότι συναισθανώμεθα ὅτι ἀπαιτεῖται κάλαμος ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ τοῦ ἡμετέρου νευρωδέστερος καὶ γλαφυρότερος ὅπως δυνήθῃ νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ παράσχη αὐτῇ ἰδέαν τινὰ τῆς ἐπιφθόρου ἐκείνης ὀξύνοιας, τῆς θαυμασίου ἐνεργητικότητος καὶ τῆς ἐκτάκτου πολυμαθείας ὧν, ἀρετῶν, ἐν ἀπάσῃ τοῦ βίου αὐτοῦ ἐνεργεῖα ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης τρανάς, τρανοτάτας παρέσχεν ἐνδείξεις.

Ὁ ἸΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΛΙΤΣΟΥΝΗΣ ἐγενήθη ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ· ἡ δὲ οἰκογένεια αὐτοῦ ἦτο μία τῶν εὐγενεστέρων τῆς Κεφαλληνίας οἰκογενειῶν.

Καίτοι δὲ τελειοπειήσας ἐν Κεφαλληνίᾳ τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς, ἤσθάνθη ἐν τούτοις ὅτι ἡ φιλομάθεια αὐτοῦ οὐδόλως ἰκανοποιήθη· οἱ δὲ γονεῖς του ἠθέλησαν ὅπως ἀναπτύξωσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ πλουτίσωσιν δι' εὐρυτέρων γνώσεων τὴν μεγάλην τοῦ υἱοῦ αὐτῶν διάνοιαν, οἴοντι προαισθανόμενοι ὅτι σπουδαῖον ἐν τῷ ἐπιχειρηματικῷ σταδίῳ μίαν ἡμέραν τῷ ἐπεφυλάσσετο νὰ διαδραματίσῃ πρόσωπον. Οὕτω δὲ ἀπεφάσισαν νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὸν εἰς Ἰταλίαν ὅπως καὶ ἐπιστημονικὴν ὑποστήθῃ διαμόρφωσιν.

Ἡ ὀξύτης τοῦ πνεύματος αὐτοῦ καὶ ἡ ἔμφυτος τοῦ Ἰωάννου Σκαλιτσούνη φιλομάθεια ἐξησφάλισαν αὐτῷ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ σπουδῶν, ἐπιτυχίαν ὑπερβᾶσαν τὰς προσδοκίας καὶ αὐτῶν τῶν γονέων αὐτοῦ.

Μετ' ὀλίγα ἔτη ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης ἀνεδείχθη: Διδάκτωρ τῆς Νομικῆς.

Ἐπιστρέψας εἰς τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πατρίδα παρουσίαζεν ἤδη ἀπάσας τὰς ἐνδείξεις φύσει εὐρυτάτου πνεύματος, πρεπόντως καλλιεργηθέντος καὶ λίαν ἐνεργῶν ἐν παντὶ σταδίῳ ἐν ᾧ θὰ ἐρρίπτετο προαναγγέλοντος νὰ διαδραματίσῃ μέρος.

Οὕτως μετ' οὐ πολὺ — κατὰ τὸ 1858 — βλέπομεν τὸν ἸΩΑΝΝΗΝ ΣΚΑΛΙΤΣΟΥΝΗΝ θέτοντα ἰδίαις χερσὶ τὸν θεμέλιον λίθον καὶ ἰδρύνοντα ἐν Κεφαλληνίᾳ τὴν σπουδαίαν ἐκείνην Ἀσφαλιστικὴν Ἐταιρίαν ἣτις βραδύτερον ἀναπτυχθεῖσα καὶ

διὰ τῆς θαυμαστῆς τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτοῦ δραστηριότητος μεγάλως τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας αὐτῆς εὐρύνασα, τοσοῦτον πολυτίμους εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐμπορικὴν Ναυτιλίαν παρέσχεν ὑπηρεσίας — τὸν: ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΝ.

Ἐν τῇ βαθμιαίᾳ πλὴν ἀσφαλεῖ προόδῳ καὶ ἀναπτύξει ἣν ὁ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας ἐπιτέλει· βλέπομεν ἐξεικονιζομένην ἅπασαν τὴν ἐνεργητικότητα, ἅπασαν τὴν δραστηριότητα τοῦ ὀξύνοιας αὐτοῦ ἰδρυτοῦ· ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἢ μέχρι τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως τῆς Ἐταιρίας ταύτης ἐξάπλωσις παρέχει ἡμῖν ἰδέαν τινὰ τοῦ ἐκτάκτως ἐπιχειρηματικοῦ τοῦ ἸΩΑΝΝΟΥ ΣΚΑΛΙΤΣΟΥΝΗ πνεύματος.

Ὁ ἸΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΛΙΤΣΟΥΝΗΣ ἐπιθυμῶν ὅπως πραγματοποιήσῃ τὰ μεγάλα αὐτοῦ περὶ τῆς Τραπεζῆς τοῦ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ σχέδια ἔστρεψε τὸ ὄμμα αὐτοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν πρωτεύουσαν, τὴν Κωνσταντινούπολιν, κατανοῶν δὲ ὅποσον θὰ συνετέλει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐταιρίας ἢ ὑπὸ ἐνεργητικὸν καὶ φιλόπονον διευθυντὴν ἐν αὐτῇ σύστασις τακτικῆς τῆς Τραπεζῆς ὑποκαταστήματος, ἔσπευτε νὰ συστήσῃ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρα πόλει Πρακτωρεῖον τοῦ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ, ἀναθέσας τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ εἰς τὸν κ. Νικόλαον Κούρτελην· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πρακτωρείου ἀνέλαθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ κ. Ἀθ. Κούρτελης, ἀνὴρ ἀκεραίου χαρακτῆρος καὶ λίαν φιλοπόνως ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαετίαν — ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1873 — ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Ἐταιρίας ἐργασθεῖς.

Παραιτηθέντος τοῦ κ. Κούρτελη τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πρακτωρείου ἀνέλαθεν ὁ πρὸ δύο ἐτῶν ἀποβιώσας ἀξιότιμος ὁμογενὴς κ. Εὐδιᾶς Τυπάλδος, γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ ἰδρυτοῦ. Καὶ τέλος μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει συμφέροντα τοῦ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ἐκπροσωπεῖ ὁ γνωστὸς εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς δημόσιον κ. Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος.

Μετενεγκῶν εἶτα τὸν « Ἀρχάγγελον » εἰς Ἀθήνας ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης κατώρθωσε νὰ ἀναπτύξῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθὲν κατάστημα ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὸ ἓνα τῶν πολυτιμότερων παραγόντων τῆς ἐμπορικῆς Ναυτηλίας.

Πρακτωρεῖον τοῦ « Ἀρχαγγέλου » συσταθὲν ἐν Λονδίῳ τοσοῦτον ἀνεπτύχθη καὶ τοσαύτη ἐν ταῖς ἐνεργείαις αὐτοῦ κατεβλήθη δραστηριότης ὥστε παγιωθὲν ἀπεσπάσθη εἶτα ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ ἐν Ἀθήναις καταστήματος γενόμενον ἀνεξάρτητος Ἐταιρία καὶ διατηρήσῃ τὸν τίτλον « Ἀρχάγγελος. » Μέχρις ἐσχάτων δὲ ὁ κ. Ἰωάννης Σκαλιτσούνης ἦτον εἰς τῶν τοῦ καταστήματος διευθυντῶν.

Κατὰ τὸ 1873 ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης ἀπεφάσισεν ὅπως παραιτηθῇ τῆς διευθύνσεως τῆς μεγάλης ταύτης ἑταιρίας ἣν αὐτὸς ἰδρυσε, προήγαγε καὶ εἰς ἣν διὰ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ τοῦ πνεύματος, τῆς ἐξόχου καὶ πάντοτε ζωηρᾶς αὐτοῦ διανοίας, τοσοῦτον ἀνθηρὰν κατέστησε τὴν ὑπαρξιν.

Δυστυχῶς ὁμως — τὸ λέγομεν μετὰ ζωηρᾶς λύπης — ἡ ἀποχώρησις αὐτοῦ προεκάλεσεν ἀμέσως ἂν μὴ τὴν παρακμὴν, ἀλλὰ τὸ ὑλάχιστον τὴν ἀναστολὴν τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης προόδου πρὸς ἣν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἀκατασχέτως ὁ « Ἀρχάγγελος » ἔβαινε.

Στερηθεὶς τοῦ νοήμονος καὶ συνετοῦ αὐτοῦ ἰδρυτοῦ ὁ « Ἀρχάγγελος » ἦτο λίαν φυσικὸν ὅτι ἤθελεν ἀπωλέσει ἀνεπιστρεπτὴ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο γόητρον οὐτινος ἐν τε Ἑλλάδι καὶ Εὐρώπῃ ἀπῆλαυεν.

Ἀποσυρθεὶς καὶ ἐφησυχάζων ἐν Τεργέστῃ ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης ἠναγκάσθη ὅπως διαταράξῃ πρὸς στιγμὴν τὴν καθαρῶς φιλολογικὴν ἐκείνην ζωὴν ἣν ἠύχαριστεῖτο διάγων. Κατὰ τὸ 1879 ἡ νομαρχία τῆς Κρήτης ἐπιθυμοῦσα ὅπως ἀναδιοργανώσῃ ριζηδὸν τὰ δικαστήρια τῆς νήσου καὶ εἰσηγάγῃ ἐν αὐτῇ νομοθεσίαν ἀνταποκρινομένης κάλλιον τῆς ἡδῆ ὑπαρχούσης πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ ἐκτάκτους ὑπάρξεως ὄρους ὑφ' οὗ οἱ πληθυσμοὶ τῆς νήσου διατελοῦσιν, ἀπεφάσισεν ὅπως πρὸς ἐπίτευξιν τούτου ἐπικαλεσθῇ τὴν θαυμασίαν ὀξυδέρκειαν καὶ ἐκτακτον νομομάθειαν τοῦ πολυμαθοῦς ἐκείνου ὁμογενοῦς, τοῦ πανευρωπαϊκῆς πράγματι χαίροντος ὑπολήψεως, τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἐφησυχάζοντος Ἰωάννου Σκαλιτσούνη.

Εἰς τὴν προσκαλοῦσαν αὐτὸν φωνὴν ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης ὑπακούσας καὶ ἀ-

ποβλέπων οὐχὶ εἰς τὴν ὕλικὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ ζωηρὰν ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τοὺς πληθυσμοὺς τῆς νήσου ταύτης αἰσθανόμενος ἐπιθυμίαν μετέβη εἰς Κρήτην καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν δικαστικὴν τῆς νήσου ἀναδιοργάνωσιν μετὰ τῆς θαυμασίου ἐκείνης ἀποφασιστικότητος ἣν βλέπομεν ἐνυπάρχουσαν ἐν ἀπάταις τοῦ βίου αὐτοῦ ταῖς ἐνεργείαις.

Ἐκθεσίς τις ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐν τῇ νομοθεσίᾳ τῆς νήσου εἰσακτέας τροποποιήσεις ἣν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Ἰανουαρίου 1880 ἀπηύθυνε τῷ νομάρχῃ Κρήτης Ἐξ. Φωτιάδῃ Πασσᾷ καταδείκνυσι πιστῶς τὴν ἐκτακτον τοῦ ἀνδρὸς νομομάθειαν ἀφ' ἐνός καὶ τὴν ζωηρὰν αὐτοῦ ἐπιθυμίαν ὅπως ἀνακουφίσῃ τὴν ὑπαρξιν ἀπάντων τῶν τῆς νήσου πληθυσμῶν ἀφ' ἑτέρου.

Τὸ ἔργον αὐτοῦ ἔληξεν ἐν Κρήτῃ. Ἡ Αὐτοκρ. Κυβέρνησις ἐκτιμήσασα προσηκόντως τὴν ἐκτακτον τοῦ ἀνδρὸς σπουδαιότητα καὶ λαθούσα ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ὅποσον σωτήριον ἐπίδρασιν θὰ ἐξήσκει ἐπὶ τῆς διαρρυθμίσεως τῆς λειτουργίας τῶν δικαστηρίων τῆς νήσου ἢ εἰς τὴν ἀνωτάτην αὐτῶν ἐποπτεῖαν πρόσκλησις τοῦ διακεκριμένου τούτου νομομαθοῦς προέτεινεν αὐτῷ ὅπως διωρίσῃ αὐτὸν ἐπόπτην τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῇ νήσῳ, πλὴν ὁ Ἰωάννης Σκαλιτσούνης προετίμησε τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν καὶ ἀποσύρθη πάλιν ἐν Τεργέστῃ, ἐπαναλαθὼν τὰς φιλολογικὰς αὐτοῦ μελέτας ἐν αἷς μετὰ τοσαύτης τέρψεως καταγίνεται.

Μεταξὺ τῶν διαφορῶν αὐτοῦ διατριβῶν — διατριβῶν ἐξεικονιζουσῶν πάντοτε πιστῶς τὴν εὐρείαν αὐτοῦ μάθησιν — πολλὴν ἐνεποίησαν αἰσθησιν αἱ ἐσχάτως ἐν τῇ τεργεσταίᾳ « Ἡμέρα » ὑπ' αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαι « Θρησκευτικαὶ Μελέται » ἐν αἷς ὁ σοφὸς πράγματι συγγραφεὺς ἐξετάζει μετ' εὐκρινείας δυσκόλως ἐν τοιαύτης φύσεως πραγματείαις ἀπαντωμένης πλεῖστα ὑφίστης σπουδαιότητος ζητήματα.

Ἡ « ἐπιστήμη τοῦ ἐμπορίου, » πρωτότυπος συγγραφή ἣν νέος ὢν συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε καταδεικνυσιν ὡσαύτως τὴν βαθύνοιαν αὐτοῦ καὶ ἐμβριθῆ — ἂν μᾶς ἐπιτρέπηται ἡ λέξις — τοῦ πνεύματος αὐτοῦ πρακτικότητά.

Πρὶν ἢ δώσωμεν τέρμα εἰς τὸ ἀτελὲς τοῦτο τοῦ βίου τοῦ Ἰωάννου Σκαλιτσούνη σχε-

διογράφημα νομίζομεν ὅτι οφείλομεν νὰ μὴ παρελθῶμεν ἐν σιγῇ ὅτι ὁ πολῦτιμος οὗτος ὁμογενὴς ἐστὶν ὁ ἰδρυτὴς τοῦ « Ἑλληνικοῦ Νηϊγνώμονος, » ἐν ᾧ καταγράφονται πάντα τὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα καὶ ὅστις τσαύτας ὡσαύτως εἰς τὴν ἐμπορικὴν Ναυτηλίαν παρέσχευεν ὑπηρεσίας.

Αἱ κυβερνήσεις διαφόρων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἐκτιμῶσαι τὰ σπουδαῖα τοῦ Ἰωάννου Σκαλισσοῦ νη προσόντα ἀπένειμαν αὐτῷ τιμητικὰ παράσημα. Ἡ δὲ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἀμείδουσα τὰς πατριωτικὰς αὐτοῦ ἐνεργείας, ἀνέδειξε

πρὸ πολλοῦ ἤδη αὐτὸν ἱππότην τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Μετὰ τὴν ἀτελῆ ταύτην τοῦ διαπρεποῦς τούτου ὁμογενοῦς σκιαγραφίαν ἐν μόνον λέγομεν καὶ κλείομεν τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον « Ὁ ἐν Τεργέστη Ἰωάννης Σκαλισσοῦνης » κεφάλαιόν μας: ὅτι τὸ ἔθνος δικαιούται πράγματι νὰ καυχᾶται ἐπὶ τῷ ὅτι παρήγαγε τοιαῦτα ὡς τὸν Ἰωάννην Σκαλισσοῦνην τέκνα, τουτέστιν ἄνδρας συναινοῦντας ἀγνὸν πατριωτισμὸν μετ' ἐξαιρετικῆς πολυμαθείας καὶ συνέσεως. **Δ. Σ.**

ΚΑΡΟΛΟΣ Α'. (Βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας).

ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΡΩΣΣΟΙ

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε

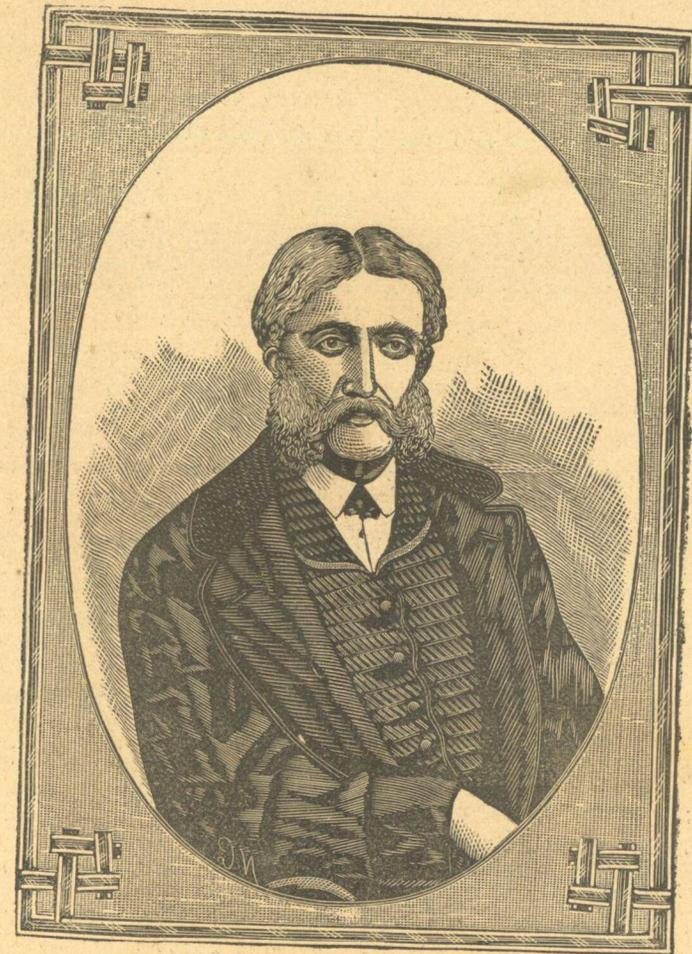
σελ. 808). Τεῦχ. ΚΣΤ'.

Εἶδομεν ἀνωτέρω γοργὸν ἔλκυθρον διαβὰν κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ στρατηγοῦ Β . . .

καὶ τὴν ἀμφίπολον τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Μαρίας σταῖσαν ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ καὶ ἐρωτήσασαν τὸν ἀμαξήλατον περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου τοῦ ἀ-

κολούθως εἶδομεν τὴν Μαρίαν Παυλόβναν ἐρυθρί-
άσσαν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Δημητρίου. — Δια-
τί; Διότι τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπεμῆμισκεν αὐτῇ νέ-
ον τινὰ ἱππότην, ὅστις ἐν τοῖς χοροῖς πάντοτε
αὐτὴν ἐξελέγετο ὡς συγχορεύτριαν. Ἐν Ῥωσ-
σίᾳ δὲ, ἐκλογαί τοιαῦται ἐπανολαμβάνομεναι, ἀ-
εἶποτε ἔχουσι σημασίαν, καὶ ἡ νεᾶνις δὲν τὸ ἡγ-
νοεῖ. Οὐδ' ἐλάνθανεν αὐτὴν ὅτι ὁ πατὴρ ἐτίμα
μεγάλως τὸν κομψὸν ἀξιωματικόν, ὑπὲρ οὗ, ὡς
θυγάτηρ εὐάγωγος, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἔχη ἀ-

γαθὴν τοῦλάχιστον ἰδέαν. Ἡ ἰδέα δὲ αὕτη ἰσχυ-
ροτέρα κατέστη ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Μαρίας Παυ-
λόβνας ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων.
Ἄλλὰ μετὰ πόσης ἄρα συγκινήσεως δὲν ἤθελε
συνοδευθῆ ἂν ἡ κόρη ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἀξιωματι-
κὸς ἐκεῖνος, οὗ τὸ ὄνομα ἠρώτησε καὶ ἔμαθεν ἡ
ἀμφίπολος, δὲν ἦτο ἢ ὁ συνήθης συγχορευτὴς τῆς,
ὁ νέος καὶ χαρίεις κόμης Δημήτριος Ρασταεφ, ὁ
πολοχαγὸς τῶν ἱπποτῶν φρουρῶν, τοῦ θαυμαστοῦ
τούτου τάγματος τῆς αὐτοκρατορίας!

Ο ΚΟΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΑΣΤΑΕΦ.

Λαβόντες ἤδη τὸ θάρρος νὰ εἰσχωρῶμεν εἰς
τὰς οἰκίας, ἀς εἰτέλωμεν καὶ εἰς τὸ δωμάτιον
τοῦ κόμητος Δημητρίου, ὅστις πλήρη καὶ τὴν καρ-
δίαν καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐκ τῆς εἰκόνης τῆς
Μαρίας Β . . . ἐνδύεται, ἐν πρωτῇ χειμερινῇ,
πρὸ τοῦ κατόπτρου. Ἡμίσεια ὥρα μὲν παρῆλ-

θε καὶ ἰδοὺ αὐτὸς φέρων τὰς στενάς αὐτοῦ ἐκ
δέρματος πτωκὸς περισκελίδας λευκὰς ὡς ἡ γι-
ῶν ὦν λευκότης καταφανεστέρα γίνεται παραβε-
βλημένων πρὸς τὸ ἐπιλωμένον μέλαν τῶν ὑπο-
δημάτων του τῶν μέχρι τοῦ τρίτου τοῦ μηροῦ
ἀναβαινόντων τὸ ἐκ λευκοῦ ἐριούχου ἱμάτιόν του

καλύπτεται υπό πλατέως χρυσοῦ θώρακος, ἡ δὲ κεφαλὴ, καλυπτομένη ὑπὸ κράνους ἐπίσης χρυσοῦ ἐφ' οὗ ἐπικάθηται τανύπτερος δικέφαλος ἀετός, παρέχει εἰς τὸν πολεμικὸν τοῦτον ἱματισμὸν χαρακτηριστῆρα ἰδανικότητος ἱπποτικῆς καὶ νεότητος θελκτικωτάτης. Ἐσπευσμένως εἰσπνέει τὸν καπνὸν μακρὰς καπνοσύριγγος, πίνει φιαλίδα καφέ, μεθ' ἧς ὁ μὲν θαλαμηπόλος τῷ παρουσιάζει τὸ ξίφος καὶ ἔπειτα τὰ χειρόκτια, δοντισικῆς δὲ τις κρατεῖ τὸν μανδύαν ἑτοιμος νὰ τῷ ἐπιθέσῃ αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὤμων.

Ἐλκυθρον περιμένει εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου τὸν ἱππότην φρουρὸν· ὁ ἵππος σκάπτει ἐξ ἀνυπομονησίας τὴν γῆν μὲ τὸν πόδα, ὁ δὲ ἡνίοχος μόλις ἐπέχει αὐτόν. Ἀλλὰ μόλις τοῦ νέου ἀξιωματικοῦ καθήσαντος ἐν τῷ στενῷ ὀχήματι ὁ ἵππος φεύγει ὡς βέλος, ἐνῶ ὁ ἱπποκόμος τοῦ νέου προτρέχει παρασύρων τὸν πρὸς ἵππευσιν ἵππον.

Τὴν νύκτα ὁ καιρὸς εἶχε τραπῆ εἰς θύελλαν. Ὁ βόρειος ἀνεμὸς εἶχε διεγείρει τὴν χιόνα ἣτις συνεσωρεύθη ὅπου ἐκεῖνος τὴν ἔφερε, καὶ παρεῖχεν ἐν τῇ ἀπεράντῳ πλατείᾳ τοῦ Ναυαρχείου θέαμα παράξενον καὶ πένθιμον. Μεγάλῃ πυρᾷ ἔκαιεν ἐν τῇ περιφερεῖ ἐστία τῇ θεμιμένῃ πρὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῶν χειμερινῶν ἀνακτόρων, πολλοὶ δὲ ἀμαξηλαῖται ἦσαν ἡθροισμένοι περὶ αὐτήν, ἐνῶ τὰ ἔλκυθρά των, παρατεταγμένα εἰς γραμμὴν, ἐστάθμευον βήματά τινα ἀπ' αὐτῶν.

Μεταξὺ τοῦ μέρους τούτου τῶν ἀνακτόρων καὶ τοῦ προτειχίσματος τοῦ Ναυαρχείου, ἐκτείνεται πλατεῖα τις μακρὸν σχηματίζουσα τετράγωνον καὶ περιφραγμένη δι' ἀλύσειος προσδεδεμένης εἰς κιονίσκους σιδηροῦς, ἐμπεπηγμένους κατ' ἴσας ἀποστάσεις εἰς τὴν γῆν. Ἡ πλατεῖα δὲ αὕτη, ἣτις ἀλλαχοῦ ἐκτὸς τῆς Πετροπόλεως ἤθελε θεωρηθῆ ὡς μεγίστη, εἶναι τὸ μέρος τῶν ἐπιθεωρήσεων τῶν οἰκιακῶν, οὕτως εἰπεῖν, ἃς ἀρέσκειται ἐξετάζων ὁ αὐτοκράτωρ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος, ἢ μᾶλλον εἰς ἃς δύναται νὰ παρευρεθῆ ἰστάμενος ἐπὶ τοῦ πρὸς τὴν πλατεῖαν ἐξώστου.

Τὴν ἡμέραν δὲ ἐκείνην τὸ αὐτοκρατορικὸν ἐπιτελεῖον ἦν συνηγμένον ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας ἧς τὸ ἄνω μέρος κατεῖχε τὸ ὠραῖον τάγμα τῶν ἱπποτῶν φρουρῶν.

Οἱ στρατηγοὶ περιέμενον τὴν ἀφίξιν τοῦ αὐτοκράτορος ἢ τοῦ μεγάλου δουκὸς Μιχαήλ, διότι ἡγνούσαν ἀκόμη τίς τῶν δύο ἔμελλε νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ νὰ προεδρεύσῃ τῶν γυμνασμάτων. Οἱ σιδηρῖνοι οὗτοι πολεμισταὶ, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἦσαν προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν, πάντες ἐν μεγάλῃ στολῇ ὑπὸ τοὺς διφθεροτοὺς αὐτῶν μανδύας, συνδιελέγοντο καὶ ἀστείζοντο, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν εὐρισκόμενοι ψύχους εἴκοσι δύο βαθμῶν, μὲ τὴν αὐτὴν ἀκρίδιαν ὡς ἐὰν ἐκάθητο πλησίον τῆς ἐστίας τῶν θερμῶν δωμάτων των.

Ὁ νέος ὑπολοχαγὸς συνωμίλει καὶ αὐτὸς μετὰ τινῶν ἀξιωματικῶν, ἀναμένων τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἤθελεν ἱππεύσει. Μόνοι δὲ οἱ στρατιῶται ἦσαν ἐφιπποὶ, καὶ ἐν γραμμῇ τεταγμένοι, διέμενον ἀκίνητοι. Ἐννέα ὥρας ἐσήμανε τὸ ὠρολόγιον τοῦ Ναυαρχείου καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπασπιστῆς τις ἦλθε καὶ εἰδοποίησε τὸν ἀρχηγὸν τοῦ σώματος ὅτι ἀντὶ τοῦ αὐτοκράτορος θέλει παρευρεθῆ εἰς τὴν παράταξιν ὁ μέγας δούξ· δὲν παρήλθε δὲ τέταρτον ὥρας καὶ ἕτερος ὑπασπιστῆς, ἀπὸ ρυτῆρος ἐλαύνων, ἀνήγγειλε τὴν ἀφίξιν τοῦ ἡγεμονόπαιδος τούτου. Τὸ πρόσταγμα τοῦ νὰ ἱππεύσουν ἐδόθη πάραυτα, καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ στρατηγοὶ καὶ ἀξιωματικοὶ ἦσαν εἰς τὰς θέσεις των, μόλις δ' ἐφάνη ἐπὶ τῆς πλατείας ὁ μέγας δούξ Μιχαήλ καὶ ἅπαντες μὲν οἱ ἐπιτελεῖς ἔτρεξαν καλπάζοντες πρὸς ὑπάντησίν του, ζωηρὸν δὲ καὶ πολεμικὸν ἐμβατήριον ἐπαιάνισεν ἢ τοῦ τάγματος μουσική.

Τὰ γυμνάσια καὶ οἱ ἐξελιγμοὶ ἤρχισαν, καὶ καθὼς πάντοτε ἐξετελέσθησαν θαυμασίως. Οἱ ἀξιόγαστοι ἐκεῖνοι ἵπποι, ὧν ὁ ἔσχατος ἤξιζεν οὐχὶ ἔλατιον τῶν τρισχιλίων δραχμῶν, πάντες στιλπνοῦ μελανοῦ χρώματος, καπνὸν ἀναδίδοντες καὶ ὑπὸ ἀφροῦ πεπηγμένου καλυπτόμενοι, ὑπήκουον εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἀναβάτου μὲ τάξιν καὶ ἐνότητα καὶ σταθερότητα κινήσεων τοιαύτην, ὥστε ἐξέπληξαν καὶ αὐτοὺς τοὺς γέροντας στρατηγούς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτελείου.

Ἄλλ' αἶφνης καθ' ἣν στιγμὴν μία τις τῶν ἰλῶν ἀποσπασθεῖσα τῆς γραμμῆς τοῦ τάγματος ἔβαινε καλπάζουσα πρὸς ἄλλο τι μέρος, ἵππος τις, ὃν ὁ ἀναβάτης μ' ὄλην αὐτοῦ τὴν δεινότητα

δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀναγκαιότησῃ, ἐξῆλθε τῶν τάξεων καὶ ἐν τῇ ἀτάκτῳ ὀρμῇ του παρ' ὀλίγον ἐπιπτε ἐπὶ τοῦ μεγάλου δουκός, ἂν οὗτος προλαθῶν δὲν ἀπέφευγε τὴν προσβολὴν διὰ ταχέως ἐξελιγμοῦ.

Ὁ ἱππεὺς κατῴρωσε τέλος νὰ κυριεύσῃ τοῦ ἵππου ὅστις ἐσφάδαζεν ὑπ' αὐτόν, ὑπὸ κυμάτων ἀφροῦ κεκαλυμμένος καὶ προδήλως ἦν ὁ ὠραϊότατος ἵππος τοῦ τάγματος. Τὸ διορατικὸν βλέμμα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἀνεγνώρισε μετ' ὀλίγον τὸν ἀτυχῆ ἱππεῖα — τὸν γνωστὸν ἡμῖν κόμητα Δημήτριον — ὑπασπιστῆς δὲ πάραυτα ἐπέμφθη πρὸς αὐτόν, καὶ ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἐξεληθὼν τῆς γραμμῆς ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἡγεμόνα.

— Κόμη Δημήτριε, εἶπε πρὸς αὐτὸν αὐστηρᾶ τῇ φωνῇ ὁ τοῦ αὐτοκράτορος ἀδελφός, τί τόσον ἀπερρόφα τὸν νοῦν σου ὥστε ἀφέθης παρασυρθεὶς ὑπὸ τοῦ ἵππου σου, σὺ ὅστις εἶσαι εἰς τῶν δεινοτέρων ἱππευτῶν τῆς φρουρᾶς; . . . Ἡ ἀπραξία αὕτη τιμωριεῖα διὰ κρατήσεως εἰκοσιτεσσάρων ὥρων.

— Ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ νεανίας ἐρυθριάσας, ὁμνῶ πρὸς τὴν Ἡμετέραν Αὐτοκρατορικὴν Ὑψηλότητα ὅτι τὸ ψῦχος καὶ μόνον εἶναι αἰτία τοῦ συμβεβηκότος τούτου· ὁ ἵππος ἔχει λεπτοτάτην τὴν αἴσθησιν καὶ αἰφνιδίως μὲ παρέσυρε.

— Ὑποπεσὼν εἰς ἐν ἀμάρτημα, ὑποπίπτεις εἰς ἕτερον τὸ τῆς ἀποκρίσεως εἰς τὰς διαταγὰς μου . . . Μὲ ἤκουσες; Τιμωρεῖσαι διὰ κρατήσεως ἐν τῇ οἰκίᾳ σου εἰκοσιτεσσάρων ὥρων. — Ὑπαγε.

Δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπαναληφθῆ ἡ διαταγὴ ὁ Δημήτριος ἐγνώριζε τὸν κανονισμόν. Ἐπανῆλθεν ἄρα εἰς τὴν θέσιν του σιωπῶν μὲν ἄλλ' οὐχὶ καὶ ἄνευ σφοδρᾶς ἀγανακτήσεως. — Τῷ ὄντι ἦν εἰς τῶν καλλιτέρων ἱπποτῶν τῆς φρουρᾶς, ἀλλ' ἡ τῆς Μαρίας Παυλόβνας ἀνάμνησις κατεῖχεν ἐπὶ τοσοῦτον τὸ πνεῦμά του ὥστε παρήτησε χαλαροὺς τοὺς χαλινοὺς τοῦ ἵππου, ὅστις εὐαίσθητότατος, ὡς εἶπε, καὶ ὑπὸ νιφάδος διαπερασθεὶς παρέσυρεν αὐτὸν αἰφνιδίως.

Ἐνεκα τῆς τραχύτητος τοῦ καιροῦ ὁ μέγας δούξ συνέτεμε τὸ γυμνάσιον. Οἱ στρατηγοὶ ἦσαν τεταγμένοι περὶ αὐτόν, τὸ δὲ τάγμα τὸν ἴδιον ἀρχηγὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἔχον παρήλλαξεν ἐνώπιον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἡγεμόνος. Πρὸς ἐκάστην δὲ πα-

ρερχομένην ἴλην. « εὐχαριστῶ, ἀδελφοί! » ἐφώνη ὁ μέγας δούξ. « Εὐτυχεῖς (λογιζόμεθα) διότι εὐηρεστήσαμεν τὴν Ὑμ. Αὐτοκρ. Ὑψηλότητα » ἀπεκρίνοντο ἐν χορῷ οἱ στρατιῶται διὰ φωνῆς ἧς τὸν τόνον ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐξηγήσωμεν.

Μετὰ δὲ τὴν παράλλαξιν οἱ ἀξιωματικοὶ ἀφῆκαν τοὺς ἵππους εἰς τοὺς δοντισίους των καὶ ἀνέβησαν εἰς τὰ ἔλκυθρα, τὸ αὐτὸ ἔπραξαν καὶ τὰ μέλη τοῦ ἐπιτελείου, μόνος δὲ ὁ μέγας δούξ ἀνεχώρησεν ἐπ' ὀχήματος.

Ὁ δὲ κόμη Δημήτριος, τῇ ἐπαύριον, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς κρατήσεώς του ἐπορεύθη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ τελευταίου τούτου, πρὸς ὃν ὠμολόγησε τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τοῦ περιγενομένου αὐτῷ δυστυχήματος τὴν προτεραίαν καὶ ἤττησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ νυμφευθῆ τὴν Μαρίαν Παυλόβναν.

— Ἀλλὰ μοὶ φαίνεται, εἶπε πρὸς αὐτόν γελῶσα ἡ Α. Α. Υ. ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἐδική μου ἄδεια πρέπει νὰ ἐπέλθῃ τελευταία.

— Ἀκριβῶς Ὑψηλότατε, δι' αὐτὸ ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ τὴν ζητήσω.

ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ ΥΠΕΡ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Ἐξ Ἰωαννίνων ἐλάβομεν ἐπιστολὴν περιγράφουσαν ἡμῖν διὰ μακρῶν τὴν γενικὴν κατάπληξιν ἣν ἐνεποίησε καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡ ἀπαίσιος ἀγγελία τοῦ φρικώδους θανάτου εἰς ὃν ὑπέκυψεν ὁ ἀγαθὸς καὶ εἰς πάντας προσφιλεῖς τῆς Ρωσσίας Αὐτοκράτωρ.

Τὸ μύχιον ἄλλως ὑφ' οὗ κατελήφθησαν οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης ἐπὶ τῷ φρικώδει τέλει τοῦ σεπτοῦ Μονάρχου ἐξεδήλωσαν διὰ τῆς προθυμίας μεθ' ἧς ἔσπευσαν νὰ παραστῶσιν ἐν τῇ νεκρωσίμῳ ἀκολουθίᾳ ἣτις ἐτετέλεσθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πολυκλαύστου Αὐτοκράτορος.

Ἐν τῇ ἱεροτελεστίᾳ ταύτῃ παρέστησαν ἐκτὸς ἀπείρου πλήθους λαοῦ, πάντες οἱ ἐν Ἰωαννίνοις πρόξενοι τῶν Δυνάμεων, ὁ μουστεσάρης τῆς νο-

μαρχίας Ἐξ. Γιακούπ ἐφένδης Ἀρτεμιάδης, ἀντιπροσωπεύων τὸν νομάρχην, ὡς καὶ ἡ ἐκλεκτοτέρα τῶν Ἰωαννίνων κοινωνία.

Ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Σωφρόνιος ἐξεζώνησε τὸ ἐπόμενον λογιδριον, ἐν ᾧ λίαν ἐπιτυχῆς τοῦ αἰοῦμένου αὐτοκράτορος ἐπλεξεν ἐγκώμιον:

Ἀγγελία καταπληκτικὴ ὄλως καὶ θλιβερά διασαλπισθεῖσα χιῆς συνεκάλεσε καὶ ὑμᾶς, Ἀγαπητοί, σήμερον ἐν τῷ ἱερῷ καὶ πανσέπτῳ τούτῳ ναῷ, ὅπως τελέσωμεν καθήκον ἱερώτατον πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἐκείνου ὅστις ἔπεσε θῦμα δολοφόνων χειρῶν ἐν τῇ ἐκπληρώσει καθήκοντος ὑπαγορευομένου ὑπὸ τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ. Νσί! Ἀλέξανδρος ὁ Β'. Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ὁ προστάτης τῆς ὀρθοδοξίας καὶ ρέκτης ἐξόχων ἔργων περὶ τὴν ἀποστολὴν βασιλέως μετὰ τὴν γενομένην ἐπιθεώρησιν τοῦ στρατοῦ προσεβλήθη ὑπὸ σφαιρῶν θανάσιμων ἡμέραν Κυριακὴν τῆς ὀρθοδοξίας καὶ μετὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς προσβολῆς ἐξεδύμησε πρὸς Κύριον! καὶ ἰδοὺ ἐπόμενοι τῇ διδασκαλίᾳ τῆς ἱεραῆς ἡμῶν θρησκείας καὶ εἰς ἐν συνελθόντες ἐν συντετριμμένη καρδίᾳ καὶ συγκινήσει ψυχῆς ἀναπέψομεν τὰς κεκανονισμένας παρὰ τῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησίας ταπεινάς ὑμῶν δεήσεις πρὸς τὸν ὕψιστον, ἐξαιτησάμενοι, ἵνα παραπέμψῃ Οὗτος ὁ ἀνεξιχνίαστος Προνοία διέπων τὰ πάντα τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀειμνήστου Ὀρθόδοξου Αὐτοκράτορος ἐν σκηναῖς δικαίων.

Τὸ χριστιανικὸν τοῦτο καθήκον τελέσαντες καὶ ἐν ἀλληλουχίᾳ πρὸς τὸν ὄμιλον τῶν βιωτικῶν πράξεων τοῦ Ἀειμνήστου Αὐτοκράτορος μικρὸν διοπεύοντες ἀνευρίσκομεν ἄνδρα ὅστις ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνέλαθε τὴν σπουδαίαν ἀποστολὴν μετ' ἧς περιβάλλονται αἱ ἐστεμμένα παρὰ τῇ ἀνθρωπότητι Ἀτομικότητες τέθεικεν ὡς πρόγραμμα τὸ σύμπλεγμα τῶν τριῶν ἐξῆς ἀρχῶν, ἐφ' ὧν ἐνέκρινεν ἵνα κανονίξῃ τὰ πολυπληθῆ καὶ ποικίλα καθήκοντα, ἅπερ ἐπιβάλλονται παντὶ ἀντιπροσώπῳ τῆς ὀλομελείας Κράτους, ἧτις ἐξουσιοδοτεῖ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῆς διὰ τε τοῦ βασιλικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς συγκεντρώσεως τῆς ἀπροσβλήτου ἀντιπροσωπείας ὑπὸ τε τὸ κράτος τῆς βου-

λήτσεως τοῦ τὰ πάντα διέποντος, διότι πᾶσα βασιλεία ἐκ Θεοῦ συνέστηκε, καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τοῦ φυσικοῦ δικαίου τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ δὲ τριπλοῦν τοῦτο σύμπλεγμα ἐφαίνετο ἔχων καὶ μετὰ Θεὸν λατρεύων καθ' ὄλον τὸν πολιτικὸν Αὐτοῦ βίον, ὡς σύμπλεγμα ἱεραῆς ἀρχῆς Τριαδικῆς, συνισταμένης ἐκ τοῦ προασπισμοῦ τῶν πατρῶν τῆς ὀρθοδοξίας δογμάτων, τῆς ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου διδασκείσης λόγῳ καὶ ἔργῳ Μετριοπαθείας τοῖς πιστοῖς Αὐτοῦ ὁπαδοῖς, καὶ ἐκ τῆς ἐπιμόνου τάσεως πρὸς τὴν εὐστάθειαν τῶν ἐμπεπιστευμένων αὐτῷ παρὰ τῆς Θείας Προνοίας λαῶν, ὑπὲρ ὧν ἐργαζόμενος ὅση αὐτῷ δύναμις ἀφ' ἐνὸς καὶ ὅσον ἡ αἰσθηματικὴ καὶ κοινωνικὴ κατάστασις τῶν ὀγδοήκοντα καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυρίων ὑπηκόων αὐτοῦ ἐπέτρεπον ἀφ' ἐτέρου. Προήγαγε δὲ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ Κράτος αὐτοῦ, μηδὲ ὅλως προσέχων εἰς κόπους ἢ ἡσυχίας βασιλικῆς, ἀλλὰ γενναίως καὶ ἐπιμόνως προέβαιεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Προγράμματος Αὐτοῦ, ὡς ἀληθῆς στρατηλάτης τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἀνωθεν βασιλικῆς ἀποστολῆς.

Τὴν ἀπόδειξιν δὲ τούτων ὄλων, οὔτε τὰς ἀπαιτούμενας δυνάμεις διεκδικῶ εἰς ἑμαυτὸν, οὔτε ὁ χρόνος ἐπιτρέπει ὅπως παράσχω τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ τέκνα μου ἀγαπητὰ ἐν Χριστῷ, καὶ ἀρκοῦμαι ἵνα προσείπω ὑμῖν ὅτι ὁ ἀειμνήστος Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ὁ Β'. ἐδημιούργησεν ἱστορίας κατὰ τὸ εἰκοσιπενταετὲς καὶ ἐπέκεινα στάδιον τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτοῦ, ἧτις περιβάλλεται καὶ παναγλαΐζεται καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις διὰ τῶν πράξεων ἐκείνων δι' ὧν συμπληροῦνται κενὰ σπουδαίου χώρου παρὰ τοῖς λαοῖς Κρατῶν, οἵτινες διατρέχουσι τὸ στάδιον καὶ ἐπὶ τὰ πρόσφ λόγῳ εὐμερίας καὶ ἐνατενίζουσι πρὸς τὸ ἱερὸν σημεῖον τῆς ἀκμῆς ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ Κόσμῳ ἐπάγεται ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὰ παρὰ Θεοῦ δεδωρημένα φυσικὰ τε καὶ κοινωνικὰ ἀγαθὰ δι' ὧν καλῶς ἐπιγινωσκόμενων διὰ τῆς κατὰ Χριστὸν ἠθικῆς καὶ διὰ τῆς ἱεραῆς ἀρχῆς τῆς ἀδελφοποιήσεως τῶν ἐθνῶν, ἅπερ εἰσὶ μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἧτις χαριτωθεῖσα παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ παντός ἐτέθη ἐπὶ τῆς Γῆς, ὡς βασιλεὺς ἐφ' ὄλων τῶν ἐν Αὐτῇ, κατωρθοῦται ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ προσκαίρῳ

τούτῳ βίῳ, καὶ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ ἐν οὐρανῷ μετὰ τοῦ ὀμίλου τῶν ἡγαπημένων ἐκείνου, ὅστις ἔχουσε τὸ ἴδιον αὐτοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὃν παρέλιπε καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τοῦ Σταυρικοῦ Αὐτοῦ θανάτου, ἵνα δεηθῇ πρὸς τὸν Θεὸν ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεάνθρωπος καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν σταυρωτῶν αὐτοῦ, καταδεικνύων οὕτως τοῖς πιστοῖς αὐτοῦ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει ἵνα ἐμμένῃ εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀφοσίωσιν, παρακολουθῇ τὴν μετριοπάθειαν, καὶ θεωρῇ πάντα ἄνθρωπον φίλον ἢ ἐχθρὸν, συγγενῆ ἢ ἀλλότριον ὁμοιον αὐτοῦ καὶ ἀποκαλῆ αὐτὸν μέλος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀπαύγασμα τῆς Θεότητος αὐτοῦ.

Τούτους ὅθεν ἐνδεδιχῶς θεώμενος ὁ Ἀειμνήστος καὶ διατελῶν πάντοτε πιστὸς πρὸς τὰ πάτρια καὶ ζωηρὰ ἔχων τὰς θρησκευτικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις, ὡς ἄτομον, καὶ ὁπαδὸς τῆς εἰρήνης, ὡς βασιλεὺς, πάντοτε ἀνεδείχθη μετὰ πολλῆς τῆς θυσίας ρέκτης τῶν ὑψηλῶν καθήκοντων τῆς θέσεως αὐτοῦ.

Ἐπιμαρτυροῦσι δὲ ταῦτα πάντα ὑπὸ ἐποψὴν Γενικὴν καθ' ὄλον τὸ Θεοφροῦρητον Ρωσικὸν Κράτος τῆς θρησκείας καὶ τῶν ταύτῃ παρομαρτούντων, καὶ ἡ μετὰ γενναιότητος ἀνεξικακία αὐτοῦ, ὡς ἐμπρέπει Βασιλεῖ, καὶ ἡ εὐημερία, ἣν εὔρον τὰ πολυπληθῆ στρώματα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀνυψωθέντα ἐκ τῆς Εἰλωτικῆς καταστάσεως εἰς τὴν τῆς αὐθιπαρξίας, σὺν τούτοις δὴ καὶ ἡ συνεχῆς καὶ πανθομολογουμένη τῶν λαῶν τῆς Αὐτοκρατορίας ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον Ἄνδρα, ἀπόγονον εὐσεβῶν αὐτοκρατόρων Ἀλέξανδρον τὸν Β'. τὸν ὁποῖον βεβαίως σύμπασα ἡ Ρωσία βαρυαλγῶς σήμερον κλαίει καὶ θρηνεῖ, καὶ πᾶς Ὀρθόδοξος ἐπὶ τῷ θανάτῳ ὀρθόδοξου Αὐτοκράτορος συμμερίζεται τὸ δεινὸν τοῦτο πάθημα αὐτῆς καὶ συμπονεῖ.

Δεῦτε τοῖνον δεηθῶμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν ὕψιστον ὑπὲρ αὐτοῦ

« Γλυκύτατε Ἰησοῦ, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων, ἐπάκουσον ἡμῶν θερμῶς δεομένων ὑπὲρ μακαρίας ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου.

Κατάταξον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν Σκηναῖς Ἀγίων καὶ ἐν χορείᾳ τῶν ὁσίων καὶ δικαίων.

Ἐπίβλεψον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ Σὴν βούλησιν συνεστηκότος Κράτους πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ὅπως διατελῇ ἐν διηνεκεῖ εὐσταθία καὶ εἰρήνῃ καὶ καρποφορῶσιν ἐν αὐτῷ αἰέντολαί τοῦ Εὐαγγελίου σου πρὸς δόξαν τῆς Θεονόμου σου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πληρώματος αὐτῆς, » Ἀμήν.

Δίδοντες δὲ τὸν τελευταῖον Χριστιανικὸν ἀσπασμὸν τῷ ἀειμνήστῳ Αὐτοκράτορι Ἀλεξάνδρῳ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν εἴπωμεν.

Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ,

Αἰωνία ἡ μνήμη.

Αἰωνία ἡ μνήμη.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ.

Ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ἀφιερῶ τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὴν μετάνοιαν, τὴν νηστείαν, τὴν προσευχὴν, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπὶ τῆς ἀρχαίας γαλλικῆς μοναρχίας, ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὑπέγραφε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἔγγραφα συγγνώμης καὶ χάριτος.

Ἡ Παρασκευὴ ἐστὶν ἡμέρα ἑορτῆς διὰ τοὺς Μουσουλμάνους, συνήθως δὲ θεωρεῖται ὡς ἡμέρα ἀπαίσιος ὑπὸ τῶν ἀμαθῶν καὶ τῶν προληπτικῶν.

Ἡ θρησκευτικὴ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ταύτης ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ συνίσταται ἐκ τελετῶν πλήρων ἐκ λεπτομερειῶν ὀλίγων γνωστῶν, ἐξ ὧν ἰδοὺ τινες αἱ κυριώτεροι.

Ἄλλοτε ἀπεκάλουν αὐτὴν λατρευτὴν Παρασκευὴν, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην λατρεύουσι τὸν σταυρόν. Ἐκ δὲ τοῦ Ἱεροῦ Αὐγουστίνου μανθάνομεν ὅτι ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐθεσπίσθη ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ὡς ἡ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Πεντηκοστῆς.

Τὰ πάντα ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀκολουθίᾳ ἀποπνεύουσι τὴν θλίψιν, ἰδίως ἐν τοῖς ἄσμασιν οἱ κώδωνες δὲν κρούουσι, τὰ κηρία διατελοῦσιν ἐσθεςμένα, αἱ ἱεραὶ τράπεζαι ἀπογυμνοῦνται τῶν ἐαυτῶν κοσμημάτων. Ἐπὶ τῆς μεγάλης Ἱεραῆς Τραπεζῆς ἐξαπλοῦται ἀπλοῦν μανθῆλιον, εἰκονίζον τὸ σουδάριον ἐντὸς τοῦ ὁποῖου περιετυλίχθη ὁ Σωτὴρ. Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀκολουθίας τῆς καλουμένης νεκρωσίμου, ἀπὸ τῆς μεσημβρίας με-

χρη τῆς τρίτης ὥρας, ὁ ἱερουργῶν καὶ οἱ παρεστῶτες κλίνουν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς γῆς· οὕτε τὴν λειτουργίαν μάλιστα ἐπιτελοῦσι, πάντες δὲ φαίνονται βεβηθισμένοι καὶ κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς σκέψεως περὶ τοῦ ἐσταυρωμένου Θεοῦ, τοῦ διαμελισθέντος, τοῦ ἐκπνέοντος εἰς τὰ σκότη· κρουούσης τῆς τρίτης ὥρας ἀσπάζονται τὴν γῆν. Τότε δὲ εἷς διάκονος ἀναγινώσκει τὸ ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον, τὸ περιέχον τὴν ἀφήγησιν τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου αὐτοῦ ὡς μόνος παρηκολούθησεν εἰς τὸν Κρανίου τόπον. Κατὰ τὴν στιγμὴν δ' ἐκείνην ἐπιτελεῖται ἡ λατρεία τοῦ σταυροῦ, συνεπεία τῶν συμβολικῶν τελετῶν τῶν τελουμένων ὑφ' ἐνὸς λειτουργοῦ ἰδιαιτέρου προσκαλοῦντος τοὺς πιστοὺς ὅπως συμμετάσχωσι τῶν ὑπ' αὐτοῦ τελουμένων, δηλ. νὰ ἐναγκαλισθῶσι τὸν Σταυρόν. Αἱ τελεταὶ αὗται εἰσι μεγαλοπρεπεῖς διὰ τε τὴν ἀπλοικότητα καὶ τὸ συγκινητικὸν ἀποτέλεσμα.

Ἐν δὲ ταῖς χώραις ἐν αἷς ἡ πίστις διέμεινε ζωηρά, τὰ ἐργαστήρια κλείονται, καλύπτονται τὰ παράθυρα τῶν ἐκκλησιῶν, μελανειμονοῦσι, καὶ ἀσθενῆ μόνον φῶτα ἀνάπτονται.

Τῇ δ' ἐπαύριον, Σαββάτῳ, πρὸς τὸ ἑσπέρας, φαίνεται ἀναζωπυρουμένη ἡ ζωὴ, ἐπὶ τῇ προβλέψει τῶν τέρψεων τοῦ Πάσχα. Τὰ πάντα μεταβάλλονται ἀμέσως ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ. Ὑπάρχουσι μάλιστα μέρη ὅπου εἰς τὰς ὁδοὺς σύρουσιν ἐν ἀνδρείκελον παριστῶν τὸν Ἰουδαὸν φέροντα σχοινίον περὶ τὸν λαιμὸν, προσηλωμένον ἐπὶ πασάλου, ἔπειτα θέτουσι πῦρ ἐπὶ τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τεθειμένα πυροτεχνήματα, ἀπερ ἐκρήγνυνται, καὶ ἔπειτα τὰ λείψανα τοῦ κορμοῦ ρίπτονται εἰς τὸ ὕδωρ περιφρονητικῶς. Τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ προοίμιον τοῦ χαροποῦ ἀλλήλοῦ ἵα τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς τοῦ Πάσχα.

(Ἐκ τοῦ γαλλ.) Γ. Π.

Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΑΥΤΟΥ.

ὑπὸ Ξαυερίου Μαρμιέρου. Μετάφρασις Ν. ΔΕΣΤΟΥΝΙΑΝΟΥ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Δίαν αὐστηροὶ εἰσιν οἱ λέγοντες, ὅτι ἡ μυθιστορία ἀπώλεσε καθ' ὀλοκληρίαν σήμερον τὸν

ἀρχικὸν αὐτῆς σκοπὸν καὶ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἀξίαν. Ὁμοιάζουσιν οὗτοι τοὺς προληπτικῶς καταδικάζοντας τὴν πρόοδον ἐκκλησιαστικῆς ζωγραφικῆς, καὶ προτιμῶντας τὸν τυχόντα ἄτεχνον ζωγράφον τοῦ Ραφαήλου. Ἡ μυθιστορία, κρᾶζουσι, τῆς ἐποχῆς ἡμῶν εἶνε ἡ γέφυρα ἡ ἀγούσα εἰς τὴν ἀπώλειαν· οἱ σήμερον γράφοντες ἐχάραξαν νέαν ὁδὸν πέραν, ἢ μᾶλλον ἀντίθετον τῆς πρώτης. Ἡ σήμερον μυθιστορία οὐκ ἐστὶν εἰκὼν ἡθῶν καταλλήλως παρεμβεβλημένων καὶ ἀρυσμένων ἐκ τοῦ πραγματικοῦ βίου, ἀλλ' εἰκὼν ὅλως ὑποκειμενικῶν ἡθῶν, ἀπορρεόντων ἐκ τῆς μεγάλης ἢ μικρᾶς τοῦ γράφοντος κεφαλῆς, καὶ ἐχόντων τὴν διαφθοράν. Ὁμοιάζει τὰς ἀρχαίας Σειρήνας, κραυγάζουσιν ἄλλοι, καὶ τοὺς μαγικούς πύργους τῶν ἀραβικῶν μύθων, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ τῆς καταστροφῆς ἐνὶ δρευνὸν ὀράκοντες, καὶ πλεῖστα ὄσα.

Εἶτε εἰς τὴν πρώτην εἶτε εἰς τὴν δευτέραν σχολὴν ἀνήκει, ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἀπορρίπτομεν πᾶσαν μυθιστορίαν μακρὰν κειμένην τῆς ἠθικῆς, ἐκθηλύνουσαν, στρεβλοῦσαν τὰ ἦθη καὶ σκοπὸν μηδένα ἔχουσαν. Ὁμιλοῦμεν περὶ τῶν νεωτέρων μυθιστοριῶν, τῶν ἔχουσῶν τέλος καὶ σκοπὸν τὴν μετάδοσιν ἰδεῶν ἀρχῆς, ἡθους καὶ προόδου, ἀδιαφοροῦντες πόθεν αὗται ἀρύνονται τὰ τὰ ἦθη καὶ τὰς εἰκόνας.

Οἱ νομιμόφρονες (εἰ δυνατόν εἰπεῖν) οὗτοι Κύριοι ἂς ἀκούσωσι τὰς ὀλίγας αὐτὰς ἐρωτήσεις ἡμῶν: Ὁ Φειδίας παρέστησε τὴν καλλονὴν ὅπως ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἢ ὅπως ἔπρεπε νὰ ᾔηνε; Ὁ Σοφοκλῆς ἀνέπτυξε τὰ πάθη ἐπὶ τὸ θετικόν, ἢ ἐπὶ τὸ ἰδανικόν; Ὁ Σωκράτης ἐδίδαξεν ἠθικὴν, ἐπὶ προὔπαρχοντος ἢ ἐπὶ ἰδανικοῦ καὶ ὑποκειμενικοῦ βασιζόμενος κόσμου; — Πάντες ἐπὶ τοῦ ἰδανικοῦ εἰργάσθησαν, ἀπέβλεπον δὲ εἰς τὸ τέλειον, ὅπερ ἐστὶν ὁ προορισμὸς τῶν γενεῶν.

Τὸ εἰκὼν ἡθῶν δὲν ἀναγκάζει τὸν μυθιστοριογράφον νὰ ἀρυσθῆ τὰ ἦθη ὅπως εἰσίν, ἀλλ' ὅποια αὐτὸς νομίζει ὅτι ἔπρεπε νὰ ᾔηνε. Οὐδ' εἶνε δίκαιον, χάριν μιᾶς ἢ δύο ἢ δέκα, νὰ καταδικάσωμεν πάσας τὰς μυθιστορίας, τὰς μὴ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ βίου τὰ ἦθη ἀρυσθείσας, ἀλλ' ἐδραιουμένας ἐπὶ ἡθῶν καὶ ἐθίμων ἰδανικωτέρων καὶ ὑψηλοτέρων τῶν κοινῶν. Ἐνταῦθα δὲ τὰ γό-

νιμα τῶν πεζοτέρων διακρίνονται πνευμάτων.

Ἡ μυθιστορία ἐστὶν εἰκὼν ἡθῶν πάντοτε, ἀλλ' ἐδῶ μὲν θετικωτέρων, ἐκεῖ δὲ ἰδανικωτέρων. Θέσωμεν ἐνώπιον ἡμῶν, λόγου χάριν, τὸν Σὺν ἐν τοῖς Ἀποκρύφους καὶ τὸν Οὐγον ἐν τοῖς Ἀθλίους. Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τὸ κακούργημα παρακολουθεῖ τὸ θῆμα τοῦ μέχρι τοῦ τάφου, ἐν δὲ τῷ ὑστέρῳ ἡ αὐταπάρνησις ἀποδιώκει μακρὰν τοῦ θύματος τὰ σκότη καὶ τὴν ζοφερότητα τοῦ ἐγκλήματος, καὶ ἡ μνήμη ἐπὶ ψυχροῦ μαρμάρου θρηνεῖ τὸν ἁμαρτήσαντα ἀλλὰ θανάτῳ ἀγγελοῦ. Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τῆς ὕλης οἱ ὀφθαλμοὶ ἀδύνατοι οὐδεμίαν βλέπουσιν ἀκτῖνα φωτός, ἐπὶ γηράσαντος κακούργου μετώπου ἀνατέλουσαν· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ἔνθα τὸ ἦθος ἰδανικώτερον, ὑποφώσκουσιν βλέπουσιν ἄνωθεν λευκῆς κόμης ἐγκληματίου ἡ ἠθικισμοῦ καὶ ἡλιον ἐλπιδος. — Τίς τῶν δύο ψεκτέος; Οὐδεὶς. Καὶ οἱ δύο συγγραφεῖς ἰσοδυνάμῳ καλάμῳ ἔγραψαν εἰκόνα ἡθῶν. — Τίς τούτων ὑψηλότερος καὶ τείνων πρὸς τὸν προσδοκώμενον τῆς τελειοποιήσεως τοῦ πληροῦ κόσμου; Ἡμεῖς τοῦλάχιστον νομίζομεν ὁ δεύτερος.

Καὶ ὅμως, προτιμῶντας τὴν ἐπὶ ἰδανικωτέρων ἡθῶν στηριζομένην μυθιστορίαν, δὲν καταδικάζομεν τὴν μὴ τοιαύτην. Ἄπαγε! Δὲν ὁμοιάζομεν κατὰ τοῦτο τοὺς ἀντιπάλους ἡμῶν. Διατί; διότι ἐν μὲν τῇ θετικωτέρῳ μυθιστορίᾳ εὐρίσκομεν τὴν ἀντανάκλησιν τῶν ἀθλιότητων ἡμῶν, ἐν δὲ τῇ ἰδανικωτέρῳ ὀφραϊνόμεθα τὸν κρῖνον τὸν εὐαγγελιζόμενον τὴν προσεγγίζουσαν ἡμέραν τῆς ἠθικῆς τελειοποιήσεως.

Ἦδη ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Ἡ τοῦ Κ. Ξαυερίου Μαρμιέρου μυθιστορία τοῦ «Φιλαργύρου» οὐδ' εἰς τὸ πρῶτον οὐδ' εἰς τὸ δευτέρον εἶδος τῶν προρρηθέντων ἀποκλειστικῶς ἀνήκει· ἐπαμφοτερεῖ. Ἐν τῇ μυθιστορίᾳ ταύτῃ ὁ Μαρμιέρος ἔχει τι τὸ εἰρηρικὸν καὶ τὸ ἀτάραχον. Αἱ εἰκόνας αὐτοῦ ἐνταῦθα δὲν ἔχουσι τὸν φωτοβόλον καὶ ἐξάλλον χρωματισμὸν, ὃν ἐν ἄλλοις αὐτοῦ ἔργοις βλέπομεν σπινθηροβολοῦντα. Ὁ χρωματισμὸς τῶν εἰκόνων εἶνε γλυκὺς, καὶ μόνον τῷ ἐκ τοῦ πλησίον σπουδαστῆ αὐτῶν ἀποκαλύπτουσι τὰ κάλλη των. Τὰς ἐμπνεύσεις τῆς μυθιστορίας του ἠρύσθη παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Πή-

νου, καὶ ἡ μυθιστορία του ὁμοιάζει τὸ εὖοσμον καὶ ταπεινὸν ἐκεῖνο ἄνθος, τὸ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τούτου φυόμενον. Καὶ ναὶ μὲν ἡ πλοκὴ ἐστὶ πως χαλαρὰ καὶ λελυμένη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον διστάζει τίνα τῶν πολλῶν νὰ ὀνομάσῃ ἡρώα, ἀπορεῖ δὲ ἐμβριθῶς ἀναγινώσκων πόθεν ὀρμώμενος ὁ γράψας ἐπέγραψε τὸ ἔργον τοῦ ὀ Φιλαργύρου· ἀλλ' ὅμως εἶπομεν ἄνωτέρω ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐστὶν ἄνθος ἄγριον, ὅπερ ὀφραϊνόμεθα, μᾶς ἀρέσκει, τῷ δίδομεν ἐν ὄνομα ὁποιοῦνδήποτε, καὶ ἀφίνομεν τὸν βοτανολόγον νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ ἐὰν ἢ κατάλληλος.

Τώρα μὲν ἰστάμεθα κατανοητικῶς μετὰ τοῦ Φριδερίκου ἐνώπιον τάφου τινός, ὅπως ἀναμνησθῶμεν τῆς ἀπούσης μητρὸς ἡμῶν· τώρα δὲ, τὰς ποιητικὰς ὄχθας τοῦ Πήνου διατρέχοντες, σκιαγραφοῦμεν τὰς μαγικὰς ἐπαύσεις, τοὺς βρουσκεπεῖς βράχους, ὅπου οἱ δάκτυλοι τῶν Τιτάνων μένουσιν ἐντετυπωμένοι, καὶ τοὺς κατεστραμμένους τιμαριωτικούς πύργους, ὅπου ἐξῶθεν μὲν ὁ χλωῶδης ἐρπύζει κισσός, ἐντὸς δὲ τὸ ἐρημόλαλον πτηνὸν θρηνεῖ τὰς παρελθούσας γενεὰς τῶν γιγάντων. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐν μέσῳ γαμηλίου ἐρορτῆς μετ' εὐτυχῶν καὶ ἀγαθῶν γονέων ἐκφωνοῦμεν ὅτι τὰ συνοικέσια ἀποφασίζονται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Τὴν ἀφατον καὶ εὐδαίμονα γαλήνην, ἣν ἀπολαύει τις ἐν μέσῳ πυκνοφύλλου κήπου πλησίον κελαρίζοντος ρυακίου καὶ μορμουρίζουσης κρήνης, ὑπὸ τὰ δειλὰ καὶ ἐν μονοτονίᾳ ποικίλα τῶν πτηνῶν ἄσματα, ἀπολαύει καὶ ὁ ἀναγινώσκων τὰς περιπαθεῖς καὶ φύσεως ἀποπνεούσας περικοπὰς, ὅσας ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ εὐδαίμονι Ἑλσατικῇ χώρᾳ συνάψας εἰς ἐν ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Φιλαργύρου.

Ἡ φιλόστοργος Γαβριήλλη, ἡ εὐτυχῆς μητέρα τοῦ Λουκιανοῦ, τοῦ ρεμβόδου καὶ ποιητικοῦ ἐκεῖνου παιδίου, τοῦ ἀναδιφῶντος τὰς παραδόσεις τῆς μουσοτρόφου Ἑλσατίας· ἡ εὐεργετικὴ Γαβριήλλη, ἐρχομένη νὰ παρηγορήσῃ διὰ τῆς ἐλεημοσύνης τὴν δυστυχῆ κήραν, ἣτις, ἐργαζομένη ἀπὸ πρωίας μέχρι μεσοῦσης νυκτός, ἀγοράζει ἑαυτὴν θυσιάζουσα ἄρτον διὰ δύο ὀρφανά. Ἡ παιδιόθεν ἀγρία καὶ ἀκαμπτος καρδία τοῦ τέκνου της Πέτρου, ἡ ἀνεκτικὴ καὶ παραγνωριζομένη καρδία

τοῦ μικροῦ καὶ καλοῦ Στεφάνου, ἡ σκελετώδης τοῦ φιλαργύρου Βομβολίνου χεῖρ, ἥτις ἀντιπρόσωπος τοῦ Σαταναῆ, ἅμα ἐγγίσασα μετέτρεψε τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ποιμένος Μονῶ ἀπαλυνθεῖσαν καρδίαν τοῦ σκληροῦ Πέτρου εἰς καρδίαν γρανίτου· ἡ ἀπλοϊκὴ καὶ σώφρων νεᾶνις Σοφία, ἡ μεταίφρων Ὀδιλία, ὁ Πλατωνικὸς Λουκιανὸς καὶ ὁ ἀτυχεῖς ἔρωσ του, ὁ ὕλισμός τοῦ Κράφτ ἐν συναφείᾳ τοῦ ἰδανικοῦ νεανίου, οἱ ἀντιπαλαίοντες κόσμοι τῶν ἰδεῶν, ὁ ραδιοῦργος τυχοδιώκτης Πέτρος, ἡ ἐν Στρασβούργῳ συναπάντησις του μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ Λουκιανοῦ, ἡ νίκη τῆς ἐπιπολαιότητος καὶ τῆς κακοβουλίας, ἡ ἀνεκτικότης τῆς ἀρετῆς, ἡ δύστηνος μήτηρ ἀχαρίστου υἱοῦ, τὰ καταπεσόντα ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ τῆς κακίας οἰκοδομήματα, ἡ τύχη τοῦ Φιλαργύρου καὶ τῶν θησαυρῶν του, συνενούμενα μετὰ τῆς ἀφελείας τῆς ἐπιπεχυμένης ἐπὶ τῆς τοῦ Μαρμιέρου μυθιστορίας, ἀφίνουσιν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀναγνώστου τὴν γοευτικὴν ἐκείνην ἔκστασιν, εἰς ἣν εὐρίσκειται ὁ θνητὸς συνομιλῶν μετὰ τῆς ἐκφραστικῶς σιωπῶσης φύσεως, ἥτις ἐστὶν ἡ ποίησις τοῦ Θεοῦ. Ὁ Μαρμιέρος, μεταγράφων μέρη τῆς ποιήσεως τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τὸ μὲν πιθανὸν ἐκ τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν ἀρυόμενος, ἐκ δὲ τῆς σχολῆς τῶν ἰδανικῶν τὴν ἐπίχρωσιν τῶν χαρακτήρων λαμβάνων, ἔγραψε βιβλίον τοῖς πᾶσι προσιτὸν, ἀρεστὸν καὶ χρήσιμον. Διὰ τοῦτο εἶπομεν ὅτι ἀδιάφορον ὄλως ἡμῖν ἐστὶν ὁ τοῦ βιβλίου τίτλος· ὅταν τι ἐστὶ καλόν, ἀδιάφορον πῶς καλεῖται· ἀρκεῖ ὅτι ἐστὶ καλόν ὅπως καὶ τ' ἀνάπαλιν. Ἐπειτα ὁ μυθιστοριογράφος εὐρέθη εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην, εἰς ἣν εὐρίσκόμεθα πάντες κρατοῦντες εἰς χεῖρας ἡμῶν ρόδον, τοῦ ὁποίου τὰ μὲν φύλλα πάντα ἐξίσου εἰσὶν εὐώδη, εὐχροα καὶ τρυφερά, ὁ δὲ κορμὸς ἢ τὸ στέλεχος ἀκανθοφόρον. Ἐρωτώμενοι, δὲν θὰ τὸ ἀποκαλέσωμεν ρόδον καλλίφυλλον, ἀλλὰ ρόδον ἀκανθοφόρον· καθότι καὶ τὰ ἄλλα εἶδη τῶν ρόδων καλλίφυλλα ἐξίσου εἰσὶ, δὲν εἶνε ὁμοῦ καὶ ἀκανθοφόρα. Οὕτως ἐν τῇ μυθιστορίᾳ ταύτῃ ὁ Μαρμιέρος, χαράξας ἀφελῶς καὶ ἐντέχνως πάντας τοὺς χαρακτήρας καὶ ρόδον εὐοσμον ποιήσας ἐκ τούτων τὴν ὅλην μυθιστορίαν, ἔθηκεν ἀκανθαν τὸν φιλάργυρον, καὶ τὸ ρόδον ἐκάλεσεν ἀκανθοφόρον, ἥτοι φιλάργυρον.

Καὶ τῷ μὲν Μαρμιέρῳ τὸ χαίρειν λέγομεν. Τῷ δὲ μεταφραστῇ τῆς ἠθικῆς καὶ τερπνῆς μυθιστορίας ταύτης ἀμερολήπτως ὄλως δικαίους ἀποδίδομεν ἐπαίνους, διὰ τε τὴν γλαφυράν καὶ πιστὴν μετάφρασιν αὐτοῦ καὶ τὴν ζωηρότητα, μεθ' ἧς ἐξελλήνισε τὰ ἐν τῷ Γαλλικῷ πρωτοτύπῳ, χωρὶς ποσῶς νὰ προσκρούσῃ εἰς τοὺς κανόνας τῆς μεταφράσεως καὶ τῆς καλαισθησίας.

Εὐχαρίστως, τῇ ἀληθείᾳ, βλέπομεν ὅτι ὁ Κύριος Ν. Δεστουνιάνος ἠννόησεν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἐντολήν, ἣν πᾶς πεπαιδευμένος πρέπει θρησκευτικῶς ν' ἀναλαμβάνῃ· τὴν προαγωγὴν καὶ διάπλασιν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης. Διότι ὅταν τις λέγῃ γ λ ὠ σ σ α ν, εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ λέγῃ ἔ θ ν ο ς· ἡ δὲ τῆς γλώσσης πρόοδος σημαίνει πρόοδον ἔθνους, ὅπως ἡ στασιμότης τὴν ἀνάπαλιν. Ἡ γλῶσσα τοῦ Κυρίου Δεστουνιάνου, μετὰ τοῦ ἀνθηροῦ Ἰωνικοῦ καὶ τοῦ κυρίως Ἀττικοῦ βαίνουσα, ἀποκλίνει ἐπιτυχῶς πολλὰς ἐπὶ τὸ ἰσχυρότερον καὶ τραχύτερον Αἰολοδορικόν. μακρὰν οὖσα παντὸς ξενισμοῦ καὶ τοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν συνήθους μακαρονισμοῦ.

Προτρέπομεν τοὺς ἀπανταχοῦ φιλομούσους, ὅπως ἀντὶ πάσης θυσίας ἀποκτήσωσι τὸ νέον τοῦτο καὶ ἠθικὸν βιβλίον, δι' οὗ τὴν νεοελληνικὴν βιβλιοθήκην ἐκόσμησεν ὁ Κ. Δεστουνιάνος.

ΧΡ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ.

ἩΘΗ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ

ΕΝ ΑΛΓΕΡΙΑ.

Ἡ ἐπομένη σκηνὴ περιγράφει ἄριστα τὰ ἦθη τῶν ἀράβων τῆς Ἀλγερίας. Ἄραφ τις εἰκοσιπενταετής, Κάμμαρης, κατηγορεῖται φρικτὴν ἀπανθρωπίαν πρὸς τὴν αὐτοῦ σύζυγον· διότι ἀχθεῖς ὑπὸ σφοδρᾶς ζηλοτυπίας ἀπέκοψε διὰ μαχαιρίου τὴν ρῖνα καὶ τὸ ἄνω αὐτῆς χεῖλος.

Τὸ περίεργον ὅτι ὁ κατηγορούμενος φαίνεται μὴ ἐννοῶν τὴν ἀγανάκτησιν τῶν Γάλλων δικαστῶν, ἣν ἡ πράξις αὐτοῦ κινεῖ· διὸ καὶ παρουσιάζεται ἐν τῷ δικαστηρίῳ πλήρης ὑπερηφανείας καὶ θάρρους ἀγαλλόμενος καὶ ζητῶν ἐπαινετάς μετὰ τῶν παρόντων ὁμοθησῶν του.

Ἄ Ὑποπευδόμεν, λέγει, πρὸ πολλοῦ ὅτι ἡ

σύζυγός μου ὁμονόει μετὰ τινος γείτονος Ἐλ-Μπέν-Κελίφι· τοῦτο δὲ κατέστησεν ἀφόρητον τὴν κοινὴν ἡμῶν συμβίωσιν. Προέτεινα λοιπὸν αὐτῇ, νὰ χωρισθῶμεν, ἀλλ' ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ μοὶ ἀνταποδώσῃ ὅσα ἡγόρασα αὐτῇ, δηλ. τὰ 75 δ ο ὕ ρ ς ἥτοι (375 φράγκα). Ἄλλ' αὐτὴ δὲν συγκατένευσε.

Μάθετε ὁμοῦ ὅτι ἡ σύζυγός μου εἶχεν ἤδη ὑπανδρευθῆ πρὸ ἐμοῦ μετ' ἄλλου, τοῦ ὁποίου χωρισθεῖσα ἐσφετερίσθη τὴν προῖκα. Ἡθέλησα λοιπὸν νὰ καταλύσω τὸ αἰσχρὸν τοῦτο ἐμπόριον, καὶ οὕτω νὰ ἐμποδίσω αὐτὴν νὰ ἀπατήσῃ καὶ νὰ κλέψῃ καὶ τρίτον, ὡς ἠπάτησε καὶ ἐμέ.

Τὴν 12 Ἰουλίου παρατήρησα πάλιν σημεῖα τηλεγραφικὰ μετὰ τῆς γυναικός μου καὶ τοῦ γείτονος Ἐλ-μπέν Κελίφι. Παροργισθεῖς ἐκ τῆς νέας ταύτης μελετωμένης ὕβρεως, δὲν ἠδυνήθην νὰ κατὰσχῃ τὴν ἀγανάκτησίν μου. Ὅθεν ἐπέβαλλον εἰς τὴν θυγατέρα ταύτην τοῦ κυνὸς τὴν τιμωρίαν τὴν ὅποιαν ἡμεῖς οἱ ἄραβες ἐπιβάλλομεν εἰς τὰς ἀπίστους συζύγους. Ἐξεδικήθη τὴν τιμὴν μου ὡς συζύγου. Ἐγνώριζον ὅτι οἱ Γάλλοι θὰ μὲ τιμωρήσωσι, καὶ ἔρχομαι ἀθυρομήτως ἐνώπιον τῶν δικαστῶν.»

Μετ' αὐτὸν παρουσιάζεται ἡ ἀπίστος σύζυγος Δ ζ ε ρ μ ο ὕ τ α, τῆς ὁποίας ἡ πληγὴ, καίπερ

Ὁ Κάμμαρης καὶ Ἡ Δζερμούτα.

ἤδη ἐπουλωθεῖσα κατέστησε τὸ πρόσωπον αὐτῆς εἰδεχθὲς καὶ δυσγνώριστον.

Ἡ σύζυγος, τὴν πρωτὰν τῆς 10 Ὀκτωβρίου ἐξῆλθον, λέγει, τῆς οἰκίας· ὁ σύζυγός μου, ἐλθὼν κατόπιν ἐμοῦ, μ' ἐπανήγαγε διὰ τῆς βίας εἰς τὸν οἶκον, καὶ μ' ἐξυλοκόπησεν εἰς τοὺς πόδας. Μόλις ἠδυνήθην νὰ ἐκφύγω αὐτὸν ἔχουσα τὸ σῶμα καταπληγωμένον.

Ὁ κατηγορούμενος. — Πρὸς τί λέγεις ταῦτα; Δὲν εἶναι αὕτη ἡ τεταγμένη τιμωρία εἰς γυναῖκας δολίας καὶ ἀπίστους ὡς σέ; Νομίζεις ὅτι διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα ἤθελον καταστήσει ἐκωτὸν δεσμώτην καὶ ὑπόδικον;

Μετ' ὀλίγον ἐξακολουθεῖ ἡ Δ ζ ε ρ μ ο ὕ τ α, ὁ σύζυγός μου μὲ καταδιώκει, μὲ ἐπανάγει εἰς τὸν οἶκον, μοὶ δένει τοὺς βραχίονας καὶ τὰ νῶτα, καὶ τοὺς πόδας μετὰ σχοινοῦ δέρματος καμῆλου. Ἐπειτα ἀνατρέψας με κατὰ γῆς καὶ λαβὼν μάχαιραν μοὶ ἀπέκοψε τὴν ρῖνα καὶ τὸ χεῖλος! Καὶ ἡ δυστυχὴς γύνει πικρὰ δάκρυα. Εἰς τὴν διήγησιν ταύτην τὸ ἀκροατήριον φρίττει· ὁ δὲ κατηγορούμενος λέγει, ὅλα ταῦτα δὲν ἤθελον συμβῆ, ἐὰν μοὶ ἐγένεσο πιστὴ, καὶ ἀπεφάσιζες νὰ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν προῖκα.

Μετ' ὀλίγον παρουσιάζεται ἡ μήτηρ τῆς ἀθλιας γυναικός. Ὁ γαμβρός μου, λέγει, ἐξυλο-

κόπει και έκακοποιεί συνεχώς την γυναϊκά του άνευ λόγου. Τοιούτου δέ τούτου όντος προς την θυγατέρα μου, έβλεπον τον προς αυτόν έρωτα ταύτης καθ' εκάστην έλαττούμενον. Ίνα κατορθώσω να επανάφέρω την αγάπην εις τόν άνδρόγυνον, άπετάθην προς τινά σεβαστόν μάγον, όστις μοί έδωκε τόν φίλτρον τόν πανακίστατον, κεφαλήν όφως περιτετυλιγμένην μετά φύλλων καννάβεως και ρητών.

Ό κατηγορούμενος.— Μή άκούετε την γραϊαν ταύτην, κύριε Πρόεδρε· διότι αύτη συνεβούλευσε την θυγατέρα αύτης να μη μοί άποδώσῃ τὰ 75 δ ο υ ρ ς. Αί ούσαι περί των όποιων σάς όμιλεϊ, δέν είναι φίλτρον, αλλά δηλητήριον Ίνα με φαρμακώσωσι και ούτω ν' άπολαύσωσι τῆς προικός.

Ή πενθερά.— Έάν ήκουες τῆς συμβουλάς ήμῶν και έθετες εις τόν σαρίκιόν σου την κεφαλήν τού όφως, ήθελες εύθυσ μεταβληθῆ, και ή καρδιά σου ήθελε πάλιν αγαπήσει την σύζυγόν σου. Έπικαλοῦμαι μάρτυρας τόν άκρατήριον.

Τότε πολλοί τῶν παρεστῶτων άράθων σπεύδουσι ν' αφαιρέσωσι τὰ σαρίκια αυτών, και δεικνύουσιν εις τούς παρεστῶτας και εις τούς δικαστάς σεμνοπροσωποῦντες κεφαλήν όφως ήν έφερον καθ' εαυτούς.

Ό δέ κλητήρ τού δικαστηρίου λαμβάνων τότε τόν λόγον· Άληθώς, κύριε πρόεδρε. Και έγώ αύτός φέρω εις τόν σαρίκιόν μου κεφαλήν όφως· διότι αὐτῆ διδεις δύναμιν εις τούς άνδρας, και αγάπην και πίστην εις τὰς γυναϊκας. Ό λόγος οὔτος κινεϊ εις γέλωτα όλον τόν άκρατήριον· ό Πρόεδρος κατεσίγασεν αυτό, και άκούει τούς μάρτυρας, ότινες μαρτυροῦσιν υπέρ τῆς κακωθείσης γυναικός.

Ό κατηγορούμενος.— Άπαντες ψεύδονται· διότι άπαντες είναι Ικανοί να πωλήσωσι την ψυχήν των εις τόν διάβολον άντι ενός καφέ. Μάρτυρες πεπληρωμένοι δέν δύνανται ποτέ να εἴπωσι την αλήθειαν,

Τό δικαστήριον συσκαρθέν ιδιαιτέρως κατεδίκασε τόν Κάμμαρην εις έξ έτών δεσμά.

(Έκ τού γαλλικού) ***

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΙΑΙ Φ. Κ.

Όπόταν εις τού βίου μου
τό έαρ εύρισκόμην
κ' ή αύρα τῆς νεότητος
την νεαράν μου κόμην

έθώπευεν άβρότατα
τό πᾶν τί ήσυχία!
ώ! πόσον ήμην άρροντις
ήρέμει ή καρδιά·

κ' έβάδιζον . . . άλλ' αἴφνης Σε
άπήνησα εμπρός μου,
Σε την ούράνιον μορφήν,
ώ άγγελε, ώ φώς μου

ώ! ποία θεία έκστασις
ώ! ποία εύφροσύνη
τάς τῆς καρδίας μου χορδάς
ώ! τότε δέν εκίνει!

ή φύσις μοί εφείνετο
άγγελων κατοικία·
τό πᾶν έγέλα, έχαιρον
τά ρόδα και τὰ ία

ς' την πρώτην Σου συνάντησιν,
ς' τόν βλέμμα Σου τόν πρώτον,
τό πλήρες άθωότητος
άγγελικῶν έρώτων,

ς' τόν πρώτόν Σου μειδίαμα
ς' την πρώτην κίνησίν Σου
άμέσως με προσήλκυσας
μέ εύρες λατρευτήν Σου

τό νέκταρ μέ έπότισας
ζωῆς τῆς πανολβίας
κ' εις όνειρα μέ έρριψας
μελλούσης εύτυχίας

κ' όταν μ' όμιλει λιγυρῶς
τό θελκτικόν Σου στόμα
ώ! τότε πῶς μ' άνύφονες
(πῶς μ' άνυφοῖς άκόμα)

Είς κόσμους τούς άγγελικούς,
εις κόσμους φαντασίας,
ς' έκστάσεις τρισευδαίμονας,
ς' έκστάσεις ούρανίας.

Σ' ήγάπησα περιπαθῶς
μέ τρυφεράν καρδίαν,
μέ εύγενῆ αίσθήματα,
μέ άδολον λατρείαν·

κ' εις τόν βωμόν τού έρωτος
Σ' έπρόσφερον θυσίαν
την υπαρξίν μ' όλόκληρον
τόν νοῦν και την καρδίαν.

Και όταν τό στερέωμα,
ς' την νύκτα βυθισμένον,
προέβαινε σιωπηλά,
και μ' άστρα έστεμμένον·

κ' όταν ή μελαγχολική
και κάτωχρος σελήνη,
μετά δειλού βηματισμού,
τόν πόδα τῆς εκίνει

κ' όταν ή αύρα τῆς νυκτός,
μέ τό άβρόν τῆς χέρι,
μόλις έτόλμα έλαφράν
θωπεϊαν να προσφέρῃ

Είς τὰ εύώδη Σου μαλλιά,
ς' τόν μέτωπον τόν καῖον,
τό καῖον από αἴσθημα,
τό ζωηρόν κ' ωραῖόν·

και όταν τὰ ύψηλια
βαθῆως εκοιμῶντο,
και όταν αί καρδίαί μας
μαζῆ περιπλαγῶντο

Είς τὰ πεδία τού καλοῦ,
σφικτοαγκαλιασμένοι,
και μ' έρωτα διακαῆ
στενωῶς συνδεδεμένοι

Ποσάκις δέν Σοί έλεγε,
μέ δακρυχέαν όμμα,
μέ τῆς καρδίας στεναγμούς,
τό τρέμον μου τό στόμα:

ώ Φίλη μου, πλησίον Σου
ήσθάνθην κατά πρώτόν
τά ιδεώδ' αίσθήματα
τῶν τρυφερῶν έρώτων

Ποσάκις δέν Σ' υπέδειξα
τότε θά εύτυχίσω,
έάν ποτέ κατορθωθῆ
πλησίον Σου να ζήσω!

και μ' όμνυες και Σὺ αὐτῆ
φιλίαν αἰωνίαν
και πάντοτε άνέσπερον
μ' ύπέσχεσ' εύτυχίαν.

άλλά . . . άλλα τί σταθερόν
ς' αυτόν τόν κόσμον μένει;
τά πάντα ή αλλοίωσις
μοιραίως περιμένει!

Ό,τ' είναι σήμεραν καλόν
αὔριον δέν αλλάσει;
την πέτραν μόνον την σκληράν
ό χρόνος δέν μαλάσσει

Έπέπρωτο λοιπόν και Σὺ
τό πᾶν να λησμονήσης
και ό,τι μέ ύπέσχεσο
ς' τό παρελθόν ν' άφήσης

και οι θερμοί οι άνεμοί
τῆς λήθης να ξεράνουν
τῆς εύτυχίας τ' άνθη μου
άμ' ήρχισαν ν' αυξάνουν.

ώς φύλλον φθινοπωρινόν,
ώχρον και μαραμένον
εις την κοιλάδα τῶν λυπῶν
μ' άφήκες έρριμμένον

ώ εύτυχία πῶς περνᾶς!
πῶς ρέεις άεννάως
ς' τού παρελθόντος τό βαθύ
κ' άνευ πυθμένοσ χάος!!

N. K. ΜΑΚΑΡΟΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Έπειδή ό έν τῷ πρώτῳ φύλλῳ τού ύφ' ήμῶν εκδοθέντος γελοιογραφικού δελτίου ό « Φανός » καταχωρηθείς χαρακτηρισμός τού ΟΙΗΜΑΤΙΟΥ εκίνησε τόν χόλον πολλῶν εκ τῶν άναγνωσάντων αυτόν ότινες προέβησαν μάλιστα μέχρι τού να θεωρήσωσιν αυτόν ως αποβλέποντα εις τόν σατυρισμόν γνωστῶν τῆς ήμετέρας κοινωνίας προσώπων, περιπλέον δέ απέδωκαν την σύνταξιν αυτού εις διάφορα πρόσωπα ούδεμίαν μετά τῆς συντάξεως τού « Φανού » έχοντα σχέσιν, διά τούτο δέν θεωροῦμεν περιττόν να δηλώσωμεν ότι ό περι οὔ ό λόγος χαρακτηρισμός τού Οίημα-

τίου έγγραφη ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν καὶ ὅτι ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Κ . . . οὐδὲν ὑπονοεῖται γνωστὸν πρόσωπον. Ὁ δὲ συντάξας αὐτὸν καὶ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἐργάτης ὑπογραφόμενος οὐδεὶς ἕτερός ἐστιν εἰμὴ ὁ τακτικὸς τοῦ «Φανοῦ» συντάκτης κ. Δημ. Σωφρονιάδης.

* *

Παρὰ τοῦ ἀξιολύτου κυρίου Ἰωαννίδου, γραμματέως τῆς Α. Ε. τοῦ Χρηστάκη ἐφένδου Ζωγράφου, παρεκλήθημεν ὅπως ἐκφράσωμεν τὴν ζωηρὰν εὐγνωμοσύνην ἣν αἰσθάνεται πρὸς τὸν διακεκριμένον τῆς πόλεώς μας ἱατρὸν κ. Δζεραχιὰν, ὅστις ἠδυνήθη διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐπιτυχοῦς θεραπευτικοῦ συστήματος νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κατατριχούσης αὐτὴν ἀρθρίτιδος.

Ἐκφράζων διὰ τοῦ ὀργάνου ἡμῶν τὴν πρὸς τὸν δόκτορα Δζεραχιὰν εὐγνωμοσύνην τοῦ ὁ κ. Ἰωαννίδης θεωρεῖ συνάμα καθήκον αὐτοῦ ὅπως συστήσῃ εἰς πάντας τοὺς ἐκ τῆς νόσου ταύτης πάσχοντας συμπολίτας τοῦ ὅπως ἐμπιστευθῶσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ πεπειραμένου τούτου ἱατροῦ, διαμένοντος ἐν Βεσικτασίφ καὶ ἃ ὡς βέβαιοι ὅτι ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος θέλουσιν ἰδεῖ ἑαυτοὺς ἀπαλασσομένους τῆς ἐπικινδύνου ταύτης νόσου, καθότι ὁ κ. Δζεραχιὰν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐτελειοποίησε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Παρισίοις, ἐνέσκηψεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν μελέτην τῶν ἰδιοτρόπων τούτων ἀσθενειῶν.

* *

Ὁ ὑπὸ τῶν κκ. Σερβάτη καὶ Φατσέα ἐκδιδομένος «Ἐμπορικὸς Ὁδηγὸς» ἐξεδόθη ἐσχάτως διὰ τὸ τρέχον ἔτος καὶ διενεμήθη εἰς τοὺς συνδρομητὰς αὐτοῦ. Ὁρείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι οἱ ἐκδότηαι αὐτοῦ οὐδενὸς παρημέλησαν ὅπως ἐπενέγκωσι πᾶσαν δυνατὴν βελτίωσιν εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ ἐσμέν βέβαιοι ὅτι ἂν ἐξακολουθήσωσι ἐπίσης ἐπιμελῶς ἐπιδιώκοντες καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τὴν βελτίωσιν τοῦ «Ἐμπορικοῦ Ὁδηγοῦ», ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν τὸ λεξικὸν τοῦτο τῶν διευθύνσεων δὲν θὰ ὑστερῇ οὐδὲως τῶν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς μεγαλυπόλεσιν ἐκδιδομένων. Οἱ ἐκδότηαι παραπονοῦνται ὅτι τὸ δημόσιον τῆς πόλεώς μας δὲν ἠδυνήθη εἰσέτι νὰ ἐννοήσῃ τὴν χρησιμότητα τοῦ βιβλίου τούτου. Τὸ βιβλίον τῶν κκ. Σερβάτη

καὶ Φατσέα εἶναι σήμερον ἀπαραίτητον εἰς πάντα ἔμπορον καὶ βιομηχάνον, περιέχει πρὸς τοῖς ἄλλοις πίνακας ἀθηντικὸς καὶ ἀκριβεῖς τῶν τελῶν τῆς εἰσαγωγῆς, περιεχομένους ἐν συμβάσει τῆς Πύλης μετὰ τῶν ξένων δυνάμεων, περιέχει τὰς διευθύνσεις τῶν καταστημάτων καὶ κατοικιῶν ὄλων τῶν ἐμπόρων, βιομηχάνων, δικηγόρων, ἱατρῶν, ἀρχιτεκτόνων, τῶν διαφόρων ἐταιριῶν, τραπεζῶν, ταχυδρομείων, τηλεγράφων, ἐφημερίδων κτλ. κτλ., περιέχει πρὸς τοῦτοις ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν διαφόρων πρεσβειῶν, τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων καὶ ἐν γένει πᾶσαν πληροφορίαν περὶ οὐοδητικῶν κλάδου.

* *

Σοφὸς τις μὴ ἤξεύρων πρὸς τίνα νὰ δώσῃ εἰς γάμον τὴν ἄσχημον αὐτοῦ κόρην, ἂν καὶ προσέφερε μεγάλην προῖκα, ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τυφλόν. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐμπειρικός τις, ὅστις πολλοὺς ἐθεράπευε μετέβη εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Πολλοὶ ἠρώτησαν τὸν σοφὸν διατὶ δὲν προσεκάλει τὸν περίφημον τούτον ἱατρὸν πρὸς θεραπείαν τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ γαμβροῦ του. «Φοβοῦμαι, ἀπεκρίθη, μὴ ἀνακτήσας τὸ φῶς τοῦ ἀποπέμψῃ τὴν κόρην μου».

* *

*

Ἡμέραν τινὰ εἰδοποιοῦσι σοφόν τινα, ἐργαζόμενον ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ὅτι πυρκαϊὰ ἐξεργάγη ἐν τῇ οἰκίᾳ: «Εἰδοποιήσατε τὴν κυρίαν, ἀπαντᾷ, διότι ἐγὼ δὲν ἀνακατεύομαι εἰς τὰ οἰκιακά».

* *

*

Ἰαπωνικὴ Γνώσις περὶ Μαγνητισμοῦ.

Οἱ Ἰάπωνες ἀνεκάλυψαν, ὅτι κατὰ τὸν σεισμὸν ὀλίγα δευτερόλεπτα πρότερον ὁ μαγνήτης ἀπόλυσι προσκαίρως τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, καὶ εὐφυῶς κατεσκευάσαν ἐλαφρὰν στεφάνην βαστάζουσαν μαγνητικὸν πέταλον, ὑφ' ὃ κεῖται κύπελον ἐξ ἠχηροῦ μετάλλου. Ἡ συσκευή προσαρμόζεται εἰς γλῶσσαν οὕτως, ὥστε ἅμα παραλυμένου τοῦ μαγνήτου, ἡ γλῶσσα πίπτει, καὶ κρούουσα τὸ κύπελον, προμηνύει τὸν κίνδυνον εἰς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὧν ἕκαστος τότε ἐξέρχεται εἰς τὸ ὑπαιθρον πρὸς ἀσφάλειαν.

* *

*